EKO-FBB s. r. o.
Lúčna 1055, 093 01 Vranov nad Topľou

OZNÁMENIE

o zmene navrhovanej činnosti ZARIADENIE NA ZBER ODPADOV,

vypracované v zmysle § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. **24/2006** Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zn. n. p.

Názov zmeny navrhovanej činnosti:

Zvýšenie množstva nebezpečných odpadov, prijatých do zariadenia na zber odpadov, na úroveň presahujúcu 10 ton vyzbieraných odpadov za rok

Spracovateľ oznámenia: Ing. Pavol Jakubčin, Vranov nad Topľou

Júl 2021

Obsah oznámenia

List

I. Údaje o navrhovateľovi **3**
1. Názov 3
2. Identifikačné číslo 3
3. Sídlo 3
4. Meno, priezvisko, adresa a kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa 3
5. Mená, priezviská a kontaktné údaje osôb, od ktorých možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie 3

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti **4**

III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti **5**
1. Umiestnenie navrhovanej činnosti 5
2. Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch 6
3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie 20
4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov 20
5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice 20
6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí 21

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických **54**

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie **57**

VI. Prílohy **58**
1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona 58
2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe 58
3. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti. 59

VII. Dátum spracovania oznámenia **59**

VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia **59**

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa **59**

I. Údaje o navrhovateľovi

1. Názov

   EKO-FBB s. r. o.

2. Identifikačné číslo

   36 471 950

3. Sídlo

   Lúčna 1055, 093 01 Vranov nad Topľou

4. Meno, priezvisko, adresa a kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

   Ján Bačovčin, konateľ

   Adresa: Lúčna 1055, 093 01 Vranov nad Topľou
   Telefónny kontakt: +421 903 906 403
   E-mail: ekofbb@ekofbb.sk

5. Mená, priezviská a kontaktné údaje osôb, od ktorých možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

   Ján Bačovčin, konateľ

   Adresa: 094 09 Majerovce 78
   Telefónny kontakt: +421 57 446 47 80, +421 903 906 403
   E-mail: ekofbb@ekofbb.sk
   Miesto na konzultácie: Majerovce 78

   Ing. Pavol Jakubčin, spracovateľ oznámenia

   Adresa: Okulka 20/10, 093 01 Vranov nad Topľou
   Telefónny kontakt: +421 904 645 912
   E-mail: javako.vt@gmail.com
   Miesto na konzultácie: Vranov nad Topľou

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti

1. Názov zmeny

Zvýšenie množstva nebezpečných odpadov, prijatých do zariadenia na zber odpadov, na úroveň presahujúcu 10 ton vyzbieraných odpadov za rok

2. Účel zmeny

Účelom zmeny v prevádzkovaní už povoleného zariadenia na zber odpadov je zvýšenie množstva nebezpečných odpadov, prijímaných do zariadenia počas kalendárneho roka (ročného obratu), na úroveň prevyšujúcu prahovú hodnotu, stanovenú pre zisťovacie konanie o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktorá predstavuje minimálne 10 ton vyzbieraných nebezpečných odpadov za rok.

3. Klasifikácia navrhovanej činnosti na účel posúdenia vplyvov na životné prostredie

Vychádzajúc z charakteru už vykonávanej navrhovanej činnosti „Zariadenie na zber odpadov", patrí táto činnosť podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z., obsahujúcej zoznam a prahové hodnoty kapacitných a výkonových parametrov navrhovaných činností, podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie, do odvetvia č. **9. Infraštruktúra** a v rámci tohto odvetvia k činnostiam, objektom a zariadeniam podľa položky č. **9. Stavby, zariadenia, objekty a priestory na nakladanie s nebezpečnými odpadmi**.

3. Užívateľ

EKO-FBB s. r. o. Vranov nad Topľou

Medzi predmety činnosti navrhovateľa a užívateľa zariadenia na nakladanie s odpadmi patria podnikanie v oblasti nakladania s inými ako nebezpečnými odpadmi, podnikanie v oblasti nakladania s nebezpečnými odpadmi vrátane ich prepravy a vnútroštátna nákladná cestná doprava.

4. Charakter navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť je v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie **činnosťou už povolenou a realizovanou** a **nie je** teda **novou činnosťou**.

Zariadenie na zber odpadov je využívané od roku 2016 na základe súhlasu na jeho prevádzkovanie, ktorý navrhovateľovi udelil Okresný úrad Vranov nad Topľou, odbor starostlivosti o životné prostredie, svojím rozhodnutím č. OU-VT-OSZP-2016/003067-04/KB, vydaným dňa 19. 4. 2016. Toto rozhodnutie bolo ohľadne doby jeho platnosti zmenené rozhodnutím č. OU-VT-OSZP-2018/005014-04/KB zo dňa 14. 4. 2018. Označené rozhodnutie je súčasťou tohto oznámenia.

Príloha č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. klasifikuje vykonávanú navrhovanú činnosť podľa typu priemyselného odvetvia ako:

Odvetvie 9:	Infraštruktúra.
Položka č. 9:	Stavby, zariadenia, objekty a priestory na nakladanie s nebezpečnými odpadmi.

Druh procesu posúdenia vplyvov: **Zisťovacie konanie** o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti uvedenej v časti B prílohy č. 8, ktorá môže mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, ak ide o činnosť už povolenú a realizovanú [§ 18 ods. 2 písm. d) zákona č. 24/2006 Z. z.].

Zber odpadov je v § 3 ods. 5 zákona č. **79/2015** Z. z. o odpadoch v znení účinnom od 6. 2. 2021 (ďalej aj „zákon o odpadoch") definovaný ako zhromažďovanie odpadu od inej osoby vrátane jeho predbežného triedenia a dočasného uloženia odpadu na účely prepravy do zariadenia na spracovanie odpadov.

III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti

1. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj:	Prešovský
Okres:	Vranov nad Topľou
Obec:	Vranov nad Topľou
Katastrálne územie:	Vranov nad Topľou
Parcelné číslo:	831/12, 831/16, 831/1
Adresa:	Mlynská 2452, Vranov nad Topľou

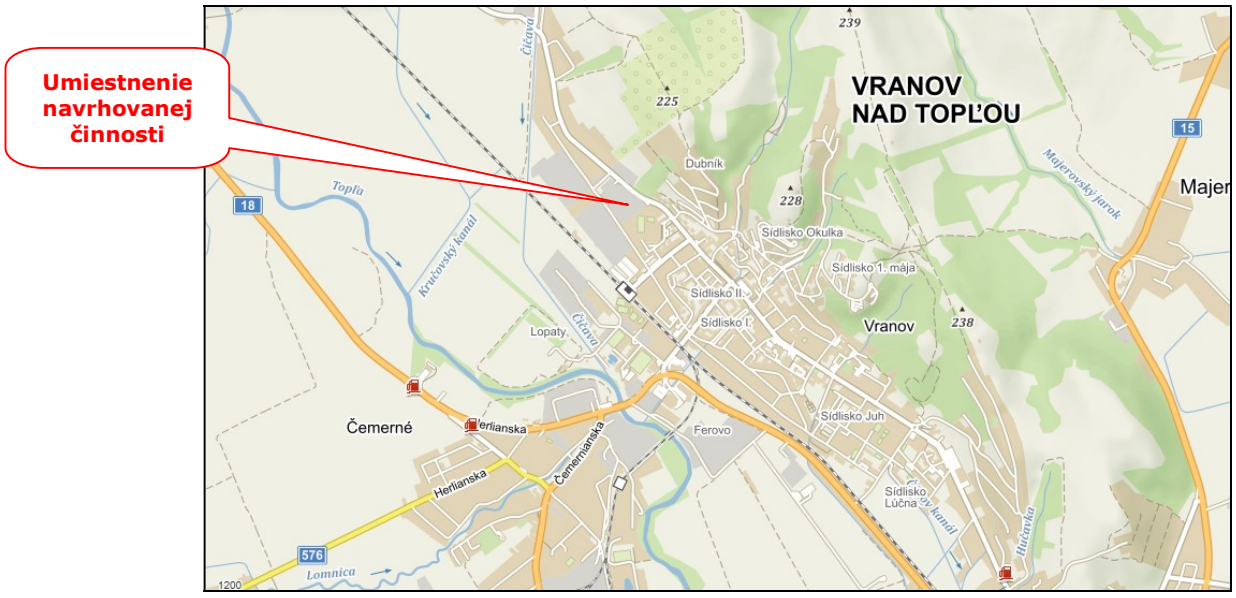

Obr. 1: Umiestnenie navrhovanej činnosti v meste Vranov nad Topľou

Zariadenie na zber odpadov sa nachádza v areáli miestneho dopravného podniku, situovaného v severozápadnej časti zastavaného územia mesta Vranov nad Topľou a patriaceho obchodnej spoločnosti SAD Humenné, a. s., IČO: 36 477 508. V tomto areáli využíva navrhovateľ činnosti na účel zberu odpadov uzamykateľnú skladovaciu časť objektu **Tankovacia stanica** vo výmere 42 m^2 a priľahlú manipulačnú plochu, ktorých vlastníkom je obchodná spoločnosť ADS Vranov, s. r. o., sídliaca na Mlynskej ulici č. 1345 vo Vranove nad Topľou, IČO: 36 470 317. Navrhovateľ činnosti využíva tento objekt na základe zmluvy o prenájme nebytových priestorov.

Obr. 2: Umiestnenie objektu Tankovacia stanica v areáli SAD

2. Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch

2.1. Opis technického riešenia zariadenia na zber odpadov

Tankovacia stanica je prízemný jednopodlažný stavebný objekt murovanej konštrukcie, prekrytý plochou spádovou strechou, predĺženou nad výdajné stojany PHL, tvoriac tak ich prístrešok. Prístup k objektu z Mlynskej ulice je možný po vyasfaltovanej ploche areálu dopravného podniku.

Obr. 3: Objekt Tankovacia stanica v areáli SAD

Do objektu Tankovacia stanica sú vyhotovené dva vstupy, jeden od výdajných stojanov pre vstup osôb do vnútornej spojovacej chodby a druhý v bočnej obvodovej stene pre vjazd manipulačného motorového vozíka priamo do skladovacieho priestoru Zariadenia na zber odpadov (expedičné dvere):

Obr. 4: Vstupy do objektu Tankovacia stanica

Celé Zariadenie na zber odpadov pozostáva zo skladu odpadov, ktorý predstavuje jedna miestnosť vnútri Tankovacej stanice s pôdorysnými rozmermi 6 x 7 m, z manipulačnej plochy pred expedičnými dverami s pôdorysnými rozmermi 3 x 4 m a podzemná havarijná nádrž o objeme 5 m^3, umiestnená v blízkosti Tankovacej stanice.

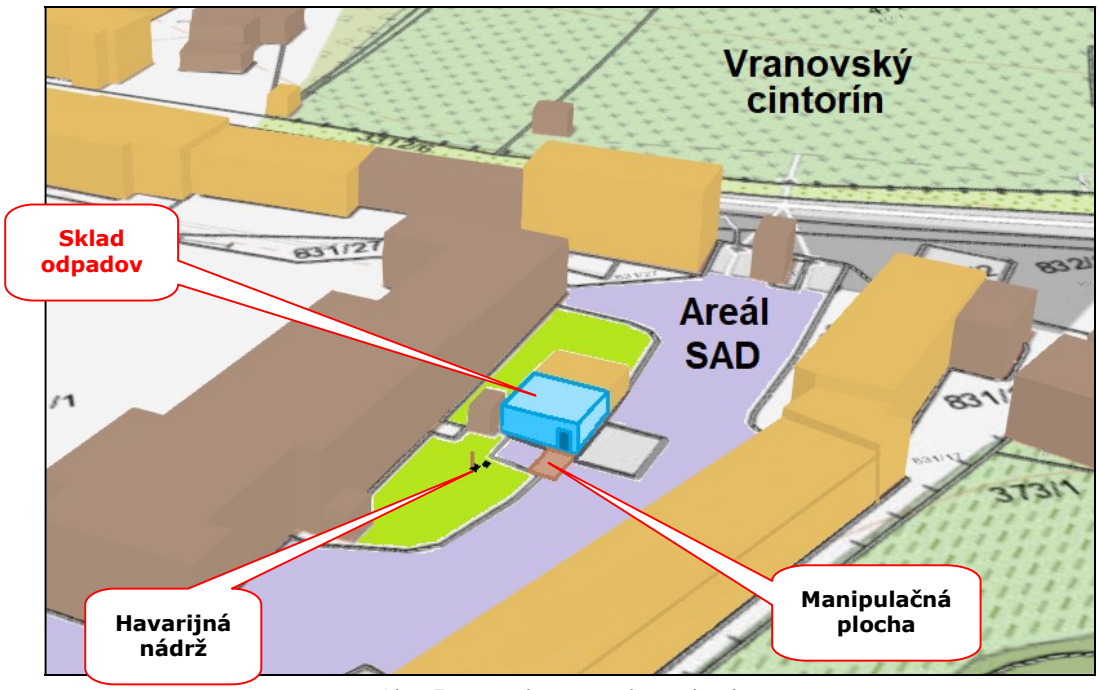

Obr. 5: Zariadenie na zber odpadov

Sklad odpadov slúži na uloženie odpadov vyzbieraných od ich pôvodcov. Vnútorná výška tohto priestoru je 3 m, osvetlenie skladu je zabezpečené cez 3 menšie okná v čelnej stene obvodového plášťa a umelým osvetlením svietidlami na strope skladu. Sklad je vetrateľný prirodzeným vetraním cez vstupné dvere a núteným vetraním prostredníctvom miestne ovládateľného ventilátora v hornej časti obvodového plášťa. Vnútorné strany stien skladu sú opatrené minerálnou omietkou, podlaha je zo železobetónovej konštrukcie. Povrch podlahy je vyhotovený tak, že tvorí záchytnú nádrž na zachytenie prí-

padných únikov kvapalných odpadov o objeme 3,36 m^3 a vyspádovaný je do zberného žľabu umiestneného na strane expedičných dverí, odtok zo žľabu je vyvedený do vonkajšej podzemnej havarijnej nádrže. Proti prieniku znečisťujúcich látok do horninového podložia a do podzemnej vody je podlaha skladu vybavená nepriepustnou izoláciou, odolnou voči pôsobeniu ropných látok aj voči pôsobeniu iných chemických látok a chemických zmesí.

Manipulačná plocha pred expedičnými dverami skladu slúži ako miesto pre manipuláciu s dovezenými obalmi s odpadmi, ktoré sa dočasne umiestňujú do skladu a pre manipuláciu s týmito obalmi pri ich vyskladňovaní pred odvozom do príslušných zariadení na spracovanie odpadov. Plocha je vyhotovená ako betónová doska, prekrytá asfaltovým povrchom.

Havarijná nádrž je určená na zachytenie uniknutých kvapalných znečisťujúcich látok, v danom prípade nebezpečných odpadov, ktoré by po natečení do havarijnej nádrže boli z nej vyčerpané a prepravené na zhodnotenie alebo na zneškodnenie v príslušnom spracovateľskom zariadení. Nádrž je vyhotovená ako dvojplášťová, valcová, oceľová nádoba s indikáciou poklesu tlaku v medziplášti, ošetrená na vonkajšom povrchu náterom chrániacim ju pred koróziou a vybavená odvetrávacím potrubím s nepriebojnou tlakovou poistkou pre odvedenie pár horľavých kvapalín do vonkajšieho ovzdušia.

2.2. Technologický proces zariadenia na zber odpadov

2.2.1. Zoznam zhromažďovaných druhov odpadov

Navrhovateľ činnosti prevádzkuje zariadenie na zber odpadov na základe súhlasu Okresného úradu Vranov nad Topľou z 19. 4. 2016, ktorým mu bol povolený zber nasledovných druhov odpadov, ktoré sú **v Katalógu odpadov**, ustanovenom vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení účinnom od 1. 1. 2016, **klasifikované ako nebezpečné odpady**, označované písmenom „**N**" a ako odpady, ktoré nie sú nebezpečné (ďalej aj „**ostatné odpady**"), označované písmenom „**O**":

Katalógové číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
02 01 18	agrochemické odpady z poľnohospodárstva, záhradníctva, akvakultúry, lesníctva, poľovníctva a rybárstva obsahujúce nebezpečné látky	N
03 01 04	piliny, hobliny, odrezky, odpadové rezivo alebo drevotrieskové/drevovláknité dosky, dyhy zo spracovania dreva a z výroby reziva a nábytku obsahujúce nebezpečné látky	N
04 02 16	farbivá a pigmenty z textilného priemyslu obsahujúce nebezpečné látky	N
05 01 03	kaly z dna nádrží zo spracovania ropy	N
06 04 04	odpady obsahujúce ortuť	N
08 01 11	odpadové farby a laky z výroby, spracovania, distribúcie a používania a odstraňovania farieb a lakov obsahujúce organické rozpúšťadlá alebo iné nebezpečné látky	N
08 01 13	kaly z farby alebo laku z výroby, spracovania, distribúcie a používania a odstraňovania farieb a lakov obsahujúce organické rozpúšťadlá alebo iné nebezpečné látky	N
08 01 17	odpady z odstraňovania farby alebo laku obsahujúce organické rozpúšťadlá alebo iné nebezpečné látky	N

Katalógové číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
12 01 07	minerálne rezné oleje z tvarovania a fyzikálnej a mechanickej úpravy povrchov kovov a plastov neobsahujúce halogény okrem emulzií a roztokov	N
12 01 09	rezné emulzie a roztoky z tvarovania a fyzikálnej a mechanickej úpravy povrchov kovov a plastov neobsahujúce halogény	N
12 01 10	syntetické rezné oleje z tvarovania a fyzikálnej a mechanickej úpravy povrchov kovov a plastov	N
12 01 14	kaly z obrábania kovov a plastov obsahujúce nebezpečné látky	N
12 01 16	odpadový pieskovací materiál z tvarovania a fyzikálnej a mechanickej úpravy povrchov kovov a plastov obsahujúci nebezpečné látky	N
13 01 10	nechlórované minerálne hydraulické oleje	N
13 01 11	syntetické hydraulické oleje	N
13 01 12	biologicky ľahko rozložiteľné hydraulické oleje	N
13 01 13	iné hydraulické oleje	N
13 02 05	nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje	N
13 02 06	syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje	N
13 02 07	biologicky ľahko rozložiteľné motorové, prevodové a mazacie oleje	N
13 02 08	iné motorové, prevodové a mazacie oleje	N
13 03 07	nechlórované minerálne izolačné a teplonosné oleje	N
13 03 08	syntetické izolačné a teplonosné oleje	N
13 03 09	biologicky ľahko rozložiteľné izolačné a teplonosné oleje	N
13 03 10	iné izolačné a teplonosné oleje	N
13 05 01	tuhé látky z lapačov piesku a odlučovačov oleja z vody	N
13 05 02	kaly z odlučovačov oleja z vody	N
13 05 03	kaly z lapačov nečistôt	N
13 05 06	olej z odlučovačov oleja z vody	N
13 05 07	voda obsahujúca olej z odlučovačov oleja z vody	N
13 05 08	zmesi odpadov z lapačov piesku a odlučovačov oleja z vody	N
13 07 01	vykurovací olej a motorová nafta	N
13 07 02	benzín	N
13 07 03	iné palivá vrátane zmesí	N
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 01 11	kovové obaly obsahujúce nebezpečný tuhý pórovitý základný materiál (napríklad azbest) vrátane prázdnych tlakových nádob	N
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 02 03	absorbenty, filtračné materiály, handry na čistenie a ochranné odevy iné ako uvedené v 15 02 02	O
16 01 07	olejové filtre z údržby strojov a vozidiel	N
16 01 13	brzdové kvapaliny z údržby strojov a vozidiel	N

Katalógové číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
16 01 14	nemrznúce kvapaliny z údržby strojov a vozidiel obsahujúce nebezpečné látky	N
16 01 22	časti strojov a vozidiel inak nešpecifikované	O
16 02 11	vyradené elektrické a elektronické zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky, HCFC, HFC	N
16 02 12	vyradené elektrické a elektronické zariadenia obsahujúce voľný azbest	N
16 02 13	vyradené elektrické a elektronické zariadenia obsahujúce nebezpečné časti, iné ako časti obsahujúce PCB, chlórfluórované uhľovodíky, HCFC, HFC a azbest (napr. vysokotlakové výbojky vrátane sodíkových tlakových výbojok a výbojok s kovovými parami a nízkotlakové sodíkové výbojky)	N
16 02 14	vyradené elektrické a elektronické zariadenia neobsahujúce nebezpečné časti (napr. svietidlá pre žiarivky a LED s výnimkou svietidiel z domácností)	O
16 02 15	nebezpečné časti odstránené z vyradených elektrických a elektronických zariadení	N
16 02 16	časti odstránené z vyradených elektrických a elektronických zariadení, iné ako uvedené v 16 02 15	O
16 06 01	olovené batérie	N
16 07 08	odpady z čistenia prepravných nádrží, skladovacích nádrží a sudov obsahujúce olej	N
16 07 09	odpady z čistenia prepravných nádrží, skladovacích nádrží a sudov obsahujúce iné nebezpečné látky	N
16 08 02	použité katalyzátory obsahujúce nebezpečné prechodné kovy alebo nebezpečné zlúčeniny prechodných kovov	N
16 08 07	použité katalyzátory kontaminované nebezpečnými látkami	N
17 01 06	zmesi alebo samostatné úlomky betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky zo stavieb a demolácií obsahujúce nebezpečné látky	N
17 02 04	sklo, plasty a drevo zo stavieb a demolácií obsahujúce nebezpečné látky alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
17 04 09	kovový odpad zo stavieb a demolácií kontaminovaný nebezpečnými látkami	N
17 04 10	káble zo stavieb a demolácií obsahujúce olej, uhoľný decht a iné nebezpečné látky	N
17 04 11	káble zo stavieb a demolácií neobsahujúce olej, uhoľný decht a iné nebezpečné látky	O
17 05 03	zemina a kamenivo obsahujúce nebezpečné látky	N
17 05 05	výkopová zemina obsahujúca nebezpečné látky	N
17 09 03	iné odpady zo stavieb a demolácií vrátane zmiešaných odpadov obsahujúce nebezpečné látky	N
19 03 04	čiastočne stabilizované odpady zo zariadení na úpravu odpadu označené ako nebezpečné okrem čiastočne stabilizovanej ortuti	N
19 08 11	kaly obsahujúce nebezpečné látky z biologickej úpravy priemyselných odpadových vôd	N

Katalógové číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
19 08 13	kaly obsahujúce nebezpečné látky z inej úpravy priemyselných odpadových vôd	N
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N
20 01 23	vyradené elektrické a elektronické zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	N
20 01 35	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti (napr. zobrazovacie zariadenia k osobným počítačom s CRT, LED a LCD, mobilné telefónne prístroje, televízne prijímače s CRT, LED a LCD obrazovkami)	N
20 01 36	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35 (napr. mikrovlnné rúry, spotrebiče na vykurovanie, klimatizačné zariadenia, vysávače, servery, tlačiarne, osobné počítače, klávesnice, reproduktory, laptopy, notebooky, elektronické diáre, kopírovacie zariadenia, vreckové a stolové kalkulačky, pamäťové karty, faxové prístroje, telefónne prístroje, bezdrôtové telefónne prístroje, záznamníky, rozhlasové prijímače, LED žiarovky, vŕtačky, pílky, zariadenia na otáčanie, frézovanie, brúsenie, drvenie, pílenie, krájanie, strihanie, vŕtanie, dierovanie, razenie, skladanie, ohýbanie alebo podobné spracovanie dreva, kovu a iných materiálov, nástroje na zváranie, spájkovanie alebo podobné účely, zariadenia na striekanie, nanášanie, rozprašovanie alebo iné spracovanie kovových alebo plynných látok inými prostriedkami, nástroje na kosenie alebo iné záhradkárske činnosti, termostaty)	O

2.2.2. Označenie zariadenia na zber odpadov

Zariadenie na zber odpadov je pri vstupe do areálu SAD označené informačnou tabuľou viditeľnou z verejného priestranstva, ktorá obsahuje všetky údaje podľa § 6 ods. 1 a 2 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v zn. n. p.

Sklad odpadov, v ktorom sa pred prepravou do zariadení na spracovanie odpadov dočasne zhromažďujú prevažne nebezpečné odpady, je označený identifikačnými listami v ňom uložených nebezpečných odpadov.

2.2.3. Preberanie odpadov do zariadenia na zber odpadov

Zariadenie na zber odpadov sa prevádzkuje podľa Prevádzkového poriadku, ktorý okrem identifikačných údajov prevádzkovateľa, zoznamu preberaných odpadov, organizácie zberu, či spôsobe ochrany prevádzkovaného zariadenia, určuje aj rozsah analýz jednotlivých druhov nebezpečných odpadov, ktoré sa v zariadení zhromažďujú. Rozsah analýz je určený osobitne pre prvé dodanie určitého druhu odpadu do zariadenia na ďalšie nakladanie s ním a osobitne pre ďalšie dodanie rovnakého druhu odpadu ako druhu odpadu dodaného pri prvej dodávke odpadu na ďalšie nakladanie s ním, ako aj pre prípady, keď sa pri zmene zloženia odpadu vykoná nová analýza v rozsahu zodpovedajúcom analýze pri prvej dodávke odpadu. Preto je každý držiteľ nebezpečného odpadu, ktorý odpad do zariadenia na zber odpadov dodá, povinný zabezpečiť vykonanie analytickej kontroly odpadu v rozsahu predpísanom prevádzkovým poriadkom zariadenia a o vykonaní analýzy každého odpadu musí držiteľ odpadu predložiť prevádzkovateľovi zariadenia protokol z vykonanej analytickej kontroly odpadov.

Výsledkom vykonanej analytickej kontroly odpadov má byť potvrdenie držiteľom odpadu deklarovaných vlastností preberaného odpadu alebo zistenie jeho skutočných vlastností, ktorých parametre, a to parametre hoci len jednej z týchto vlastností, ho môžu, ale nemusia kategorizovať ako nebezpečný odpad. Ide pritom o vlastnosti, ktoré pomenováva a charakterizuje **Smernica** Európskeho parlamentu a Rady **2008/98/ES o odpade** v znení platnom od 5. júla 2018 vo svojej Prílohe III (uvedenej následne v plnom znení):

Označenie nebezpečnej vlastnosti	Názov nebezpečnej vlastnosti	Opis nebezpečných vlastností odpadov
HP 1	Výbušný	Odpad, z ktorého sa môže na základe chemickej reakcie uvoľňovať plyn pri takej teplote, tlaku a rýchlosti, že dôjde k poškodeniu okolitého prostredia. Patrí sem pyrotechnický odpad, výbušný organický odpad s obsahom peroxidov a výbušný samovoľne reagujúci odpad.
HP 2	Oxidujúci	Odpad, ktorý vo všeobecnosti môže uvoľňovaním kyslíka spôsobiť alebo podporovať horenie iného materiálu.
HP 3	Horľavý	Horľavý kvapalný odpad, ktorý má teplotu vzplanutia nižšiu ako 60°C, alebo odpadový plynový olej, motorová nafta a ľahké vykurovacie oleje s teplotou vzplanutia > 55°C a ≤ 75°C.
		Horľavý samozápalný kvapalný a tuhý odpad, ktorý sa aj v malých množstvách dokáže vznietiť v priebehu piatich minút po kontakte so vzduchom.
		Horľavý tuhý odpad, ktorý je ľahko zápalný alebo ktorý môže spôsobiť alebo podporiť horenie trením.
		Horľavý plynný odpad, ktorý je na vzduchu horľavý pri 20°C a štandardnom tlaku 101,3 kPa.
		Odpad, ktorý pri styku s vodou uvoľňuje horľavé plyny v nebezpečných množstvách.
		Iný horľavý odpad, ako sú horľavé aerosóly, horľavý samovoľne sa zahrievajúci odpad, horľavé organické peroxidy a samovoľne reagujúci horľavý odpad.
HP 4	Dráždivý	Odpad, ktorý pri aplikácii môže spôsobiť podráždenie kože alebo poškodenie očí.
HP 5	Toxický pre špecifický cieľový orgán (STOT) / aspiračne toxický	Odpad, ktorý môže spôsobiť toxicitu špecifického cieľového orgánu buď na základe jednorazovej alebo opakovanej expozície, alebo odpad, ktorý má po aspirácii akútne toxické účinky.
HP 6	Akútna toxicita	Odpad, ktorý môže mať akútne toxické účinky po orálnom podaní alebo dermálnej aplikácii alebo po inhalačnej expozícii.
HP 7	Karcinogénny	Odpad, ktorý spôsobuje rakovinu alebo zvyšuje jej incidenciu.
HP 8	Leptavý	Odpad, ktorý pri aplikácii môže spôsobiť poleptanie kože.
HP 9	Infekčný	Odpad, ktorý obsahuje životaschopné mikroorganizmy alebo toxíny nimi produkované, o ktorých je známe alebo o ktorých existuje dôvodné podozrenie, že ľuďom alebo iným živým organizmom spôsobujú choroby.
HP 10	Toxický pre reprodukciu	Odpad, ktorý má nepriaznivé účinky na pohlavné funkcie a plodnosť u dospelých mužov a žien a spôsobuje aj vývojovú toxicitu u potomstva.
HP 11	Mutagénny	Odpad, ktorý môže spôsobiť mutáciu, teda trvalú zmenu množstva alebo štruktúry genetického materiálu v bunke.
HP 12	Uvoľňujúci akútne toxické plyny	Odpad, z ktorého sa pri styku s vodou alebo kyselinou uvoľňujú akútne toxické plyny (akútna toxicita 1, 2 alebo 3).
HP 13	Senzibilizujúci	Odpad, ktorý obsahuje jednu alebo viacero látok, o ktorých je známe, že majú senzibilizačné účinky na kožu alebo dýchacie orgány.
HP 14	Ekotoxický	Odpad, ktorý predstavuje alebo môže predstavovať okamžité alebo oneskorené riziká pre jednu alebo viacero zložiek životného prostredia s kódmi výstražných upozornení H400, H410, H411, H412, H413 alebo H420.
HP 15	Odpad, ktorý môže vykazovať nebezpečnú vlastnosť uvedenú vyššie, ktorú pôvodný odpad nemal	Nebezpečenstvo rozsiahleho výbuchu pri požiari. V suchom stave výbušné. Môže vytvárať výbušné peroxidy. Riziko výbuchu pri zahrievaní v uzatvorenom priestore.

V prípadoch, keď ide o nebezpečné odpady tvorené kompaktnými celkami zhodnými s pôvodným výrobkom, ako sú napr. akumulátory, považujú sa za analytickú kontrolu odpadu údaje z karty bezpečnostných údajov výrobku alebo zo sprievodnej dokumentácie výrobku o jeho zložení, ak výrobok kartu bezpečnostných údajov nemá. Ak ide o nebezpečné odpady s nebezpečnými vlastnosťami, ktoré vyplývajú z celkového zloženia odpadov, za analytickú kontrolu odpadov sa považujú údaje o relevantných nebezpečných vlastnostiach z dostupnej odbornej literatúry.

Postup prevzatia odpadu do zariadenia na zber odpadov:

1. Do zariadenia sa odpad od jeho držiteľa preberá len ak tento zároveň s dodávkou odpadu predloží:
   a) doklad o množstve a druhu dodaného odpadu,
   b) sprievodný list a identifikačný list nebezpečného odpadu, ak ide o takýto odpad,
   c) protokol z analytickej kontroly odpadu.
2. Pri dodávke odpadu do zariadenia sa vykonávajú nasledovné úkony:
   a) kontroluje sa kompletnosť a správnosť predložených dokladov a údajov a iných dohodnutých podmienok preberania odpadu,
   b) vykonáva sa kontrola množstva dodaného odpadu,
   c) vykonáva sa vizuálna kontrola dodávky odpadu s cieľom overiť deklarované údaje o pôvode, vlastnostiach a zložení odpadu,
   d) podľa potreby sa zabezpečujú kontrolné náhodné odbery vzoriek odpadu a skúšky a analýzy odpadu s cieľom overiť deklarované údaje držiteľa odpadu o pôvode, vlastnostiach a zložení odpadu; odobrané vzorky sa uchovávajú najmenej jeden mesiac,
   e) prevzatý odpad sa zaeviduje na príslušnom evidenčnom liste.
3. Prevádzkovateľ zariadenia vydáva držiteľovi odpadu potvrdenie o prevzatí odpadu s uvedením:
   a) dátumu a času prevzatia odpadu,
   b) množstva prevzatého odpadu, jeho druhu a názvu odpadu podľa Katalógu odpadov,
   c) účelu, na ktorý bol odpad prevzatý,
   d) ďalšieho spôsobu nakladania s týmto odpadom, pričom sa slovne uvádza, že ide o zber odpadov.

Uvedený postup sa uplatňuje len v prípade, ak držiteľom preberaného odpadu je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, na zber odpadov od fyzických osôb, ktoré nie sú podnikateľmi sa tento postup nevzťahuje.

Navrhovateľ činnosti vykonáva popri prevádzkovaní zariadenia na zber odpadov, ako dopravca odpadu v zmysle § 4 ods. 5 zákona o odpadoch, aj prepravu odpadov pre vlastnú aj cudziu potrebu, pričom výkonom prepravy sa rozumie premiestňovanie odpadu. Na prepravu nebezpečných odpadov od ich pôvodcov a držiteľov z územia celej Slovenskej republiky do riešeného zariadenia na zber odpadov vo Vranove nad Topľou, disponuje navrhovateľ činnosti súhlasom udeleným rozhodnutím Krajského úradu životného prostredia v Prešove č. 1/2010/01509-002/EJ zo dňa 9. 11. 2010, ktorého platnosť bola rozhodnutiami Okresného úradu Prešov z roku 2015 a z roku 2018 predĺžená do 31. júla 2021. V prípade prevzatia odpadu od jeho pôvodcu alebo držiteľa v ich vlastných priestoroch sa preto vyššie uvedený postup prevzatia odpadu uplatňuje pri preberaní odpadu priamo v daných priestoroch.

2.2.4. Zhromažďovanie odpadov v zariadení na zber odpadov

Jednotlivé druhy odpadov prevzatých do zariadenia sa zhromažďujú oddelene, vytriedené podľa druhov odpadov a preto je každá zberná nádoba určená na zhromažďovanie konkrétneho druhu odpadu označená štítkom s uvedením kategórie, druhu odpadu a názvu odpadu podľa Katalógu odpadov.

Nádoby, sudy a iné obaly, v ktorých sa zhromažďujú nebezpečné odpady,

- sú od seba a prípadne od iných zariadení, uložených v sklade odpadov, odlíšené minimálne opisom na označovacom štítku, niektoré aj svojim tvarom alebo farebne,
- sú uzatvárateľné v prípade zhromažďovania niektorých druhov odpadov, pri ktorých by mohli určité vonkajšie vplyvy spôsobiť vznik nežiaducich reakcií v týchto odpadoch, napr. vznik požiaru, alebo výbuchu,
- sú odolné proti mechanickému poškodeniu (kovové a plastové),
- sú odolné proti chemickým vplyvom.

Pri každej samostatnej nádobe alebo pri skupine nádob, určených na zhromažďovanie rovnakého druhu nebezpečného odpadu, je umiestnený identifikačný list tohto nebezpečného odpadu.

Všetky ostatné odpady prevzaté do zariadenia sa tiež zhromažďujú v sklade odpadov uložením do vhodných obalov alebo voľne.

O zabezpečenie odpadov pred ich znehodnotením, odcudzením alebo iným nežiaducim únikom sa pravidelne vykonávaným dohľadom starajú určení zamestnanci prevádzkovateľa zariadenia.

2.2.5. Kapacita zariadenia na zber odpadov

Kapacitu prevádzkovaného zariadenia na zber odpadov je možné vyjadriť kombináciou maximálnej okamžitej skladovacej kapacity skladu odpadov a počtu expedičných vývozov odpadov počas jedného roka do zariadení na spracovanie odpadov, čo sa bežne pomenováva ako **ročný obrat zariadenia** na zber odpadov. Objem hraničnej skladovacej kapacity skladu odpadov je limitovaný počtom najčastejšie používaných obalov pre uloženie odpadov, 200 litrových kovových alebo plastových sudov, ktoré je možné v sklade odpadov umiestniť. Tento počet možno pri využiteľnej ploche skladu 42 m^2 a s ohľadom na nevyhnutnosť ponechať vo vnútri skladu aj určitý voľný manipulačný a obslužný priestor, určiť na **30 ks 200 litrových sudov**, čo predstavuje, ak sa uvažuje napr. s kvapalnými odpadovými olejmi, objem 6 m^3 a hmotnosť necelých 5 ton. Takáto možná kapacita skladu odpadov nebola ale pri jeho doterajšom prevádzkovaní využívaná, a to jednak s ohľadom na rozsah produkcie nebezpečných odpadov zmluvnými partnermi prevádzkovateľa zariadenia a jednak z dôvodu, že prevádzkovateľ zariadenia využíva pri preprave vyzbieraných odpadov do zariadení na ich spracovanie najčastejšie podlimitný spôsob prepravy nebezpečných vecí v zmysle Európskej dohody o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR), ktorý umožňuje prepravu takýchto vecí v objeme do 1 000 litrov alebo o hmotnosti do 1 000 kg motorovými vozidlami s obmedzenými požiadavkami na zaistenie bezpečnosti prepravy takéhoto množstva nebezpečných vecí. Skutočný ročný obrat zariadenia na zber odpadov preto pri priemernom mesačne vyzbieranom množstve odpadov na úrovni do 800 kg a pri maximálne 12-tich uskutočnených vývozoch, nepresahoval celkové množstvo 10 ton za rok.

Pri ďalšom prevádzkovaní svojho zariadenia na zber odpadov uvažuje navrhovateľ činnosti s masívnejším rozšírením svojej pôsobnosti v oblasti prepravy odpadov pre širší okruh pôvodcov a držiteľov odpadov aj v regiónoch Sloven-

ska, v ktorých doposiaľ zabezpečoval prepravu odpadov len príležitostne a preto je reálne, že zároveň nevyhnutne dôjde aj k intenzívnejšiemu využívaniu disponibilnej kapacity skladu odpadov a **dôjde** teda aj **k zvýšeniu** skutočného **ročného obratu** odpadov zhromažďovaných v zariadení na zber odpadov **na úroveň presahujúcu 10 ton odpadov ročne**.

2.2.6. Preprava odpadov zo zariadenia na zber odpadov

Odpady vyzbierané od ich pôvodcov a držiteľov sa po dosiahnutí množstva, dostatočného pre vyťaženie jedného motorového vozidla, naraz prepravujú do tzv. koncovky, teda do príslušného zmluvného zariadenia na zhodnotenie alebo zneškodnenie každého druhu odpadu. Vývoz nazhromaždených odpadov sa zo zariadenia na zber odpadov uskutočňuje minimálne 1 x za mesiac, čím sa v dostatočnom predstihu zamedzuje tomu, aby odpady neboli v zariadení na zber odpadov zhromažďované dlhšie ako jeden rok pred ich zneškodnením alebo dlhšie ako tri roky pred ich zhodnotením.

2.2.7. Evidencia prevzatých odpadov a ohlasovanie údajov z evidencie

Po prijatí odpadov do zariadenia na zber odpadov sa prevádzkovateľ tohto zariadenia stáva ich novým držiteľom a preto je v zmysle § 14 ods.1 písm. f) zákona o odpadoch povinný viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov a o nakladaní s nimi, a podľa písm. g) ohlasovať údaje z tejto evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva a počas ustanovenej doby ohlásené údaje uchovávať.

Preto sa v zariadení na zber odpadov v priebehu kalendárneho roka vedie evidencia prijatých a vyskladnených odpadov, jednotlivo podľa ich druhov a v prípade nebezpečných odpadov aj podľa ich špecifických vlastností označovaných tzv. Y-kódom podľa Bazilejského dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní. Sumárne údaje z evidencie sa vždy do 28. februára nasledujúceho kalendárneho roka prostredníctvom „Ohlásenia o vzniku odpadu a nakladaní s ním" oznamujú príslušnému okresnému úradu. Evidencie a ohlásenia uchováva prevádzkovateľ zariadenia po dobu piatich rokov.

2.3. Požiadavky na vstupy

2.3.1. Záber pôdy

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy ... v znení neskorších predpisov sa poľnohospodárskou pôdou rozumie produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty. Podľa výpisu z katastra nehnuteľností katastrálneho územia Vranov nad Topľou je na liste vlastníctva č. 6320 pozemok, na ktorom sa zriadenie na zber odpadov nachádza, zapísaný s kódom spôsobu využitia pozemku 16, ktorým sa označuje „pozemok, na ktorom je postavená nebytová budova označená súpisným číslom" a druh pozemku je označený charakteristikou „zastavaná plocha a nádvorie". Z jednej strany susedí tento pozemok s iným pozemkom, na ktorom sa nachádza park a iná funkčná zeleň, ale keďže predmetom riešenej zmeny navrhovanej činnosti nie je rozšírenie pôdorysnej plochy zariadenia na zber odpadov, záber pozemkov poľnohospodárskeho pôdneho fondu nie je potrebný.

2.3.2. Spotreba vody

Bilancia potreby vody sa stanovuje podľa vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Celková potreba vody pre stavby, objekty a činnosti občianskej vybavenosti a technickej vybavenosti, medzi ktoré možno zaradiť aj navrhované zariadenie na zhodnocovanie odpadov, sa určuje podľa časti VI. bod 2. (prevádzkarne miestneho významu, kde sa voda nepoužíva na výrobu, ale pre špinavé a prašné prevádzkarne, napr. smetiari) prílohy č. 3 k uvedenej vyhláške, ktorá sa týka zamestnancov v odvetví služieb obyvateľstvu. Jedná sa pritom o pitnú vodu. Špecifická potreba vody pre zamestnancov sa člení na priamu potrebu (na pitie) a na nepriamu potrebu (umývanie, sprchovanie). Špecifická potreba vody na pitie je vyhláškou stanovená na 5 litrov na jednu osobu a na jednu pracovnú zmenu. Pre druh prevádzky, akou je aj zariadenie na zber odpadov, vyhláška stanovuje na nepriamu potrebu pre jednu osobu na jednu pracovnú zmenu zabezpečiť 180 litrov vody.

Na obsluhu riešeného zariadenia na zber odpadov postačuje jeden pracovník, ktorý strávi v zariadení priemerne 150 dní pracovných dní čistého pracovného času v roku a takýto režim obsluhy zariadenia bude postačujúci aj po zvýšení ročného obratu zariadenia, takže spotreba vody pre personál zariadenia ostane na nezmenenej úrovni, ako ukazuje nasledovný výpočet potreby vody:

Pracovné zaradenie zamestnanca	Počet zamest-nancov [osoby]	Denná potreba [lit./os./zmena]		Denná potreba [litrov]	Potreba vody za rok [m^3]
		priama	nepriama		
Obslužný pracovník zariadenia	1	5	180	185	150 dní 27,75
Celková predpokladaná potreba pitnej vody za rok [m^3]					**27,75**

2.3.3. Ostatné surovinové a energetické zdroje

Prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov si ani doteraz nevyžadovalo zabezpečenie žiadnymi surovinami, pretože ide o zber odpadov a ich dočasné uloženie v sklade odpadov pred ich prepravou na spracovanie. To sa nezmení ani po zmene v prevádzkovaní zariadenia.

2.3.4. Dopravná a iná infraštruktúra

Dopravne je zariadenie na zber odpadov cez miestne cesty napojené na cestu I/18, ktorá je hlavným cestným ťahom v smere Prešov - Vranov nad Topľou – Michalovce. Súčasná verejná dopravná situácia si kvôli zmene navrhovanej činnosti nebude vyžadovať žiadne úpravy. Vnútroareálová dopravná infraštruktúra záujmového areálu dopravného podniku, kde sa zariadenie na zber odpadov nachádza, je v stave, ktorý si ani po zmene navrhovanej činnosti nevyžiada žiadne technické úpravy.

Z ostatnej technickej infraštruktúry potrebnej pre ďalšie bezproblémové fungovanie posudzovaného zariadenia na zber odpadov sa nebude potrebné zaoberať žiadnymi ďalšími technickými riešeniami.

2.3.5. Nároky na pracovné sily

Zmenu počtu zamestnancov pre ďalšie prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov navrhovateľ činnosti nepredpokladá.

2.3.6. Iné nároky

Ďalšie nároky na uskutočnenie zmeny v prevádzkovaní zriadenia na zber odpadov pri súčasnom stave poznania navrhovateľ činnosti nepredpokladá.

2.4. Údaje o výstupoch

2.4.1. Zdroje znečistenia ovzdušia

Zariadenie na zber odpadov je podľa miery vplyvu na ovzdušie považované za **malý zdroj znečisťovania ovzdušia**, **emitujúci** znečisťujúce látky vo forme pár zhromažďovaných kvapalných nebezpečných odpadov, reprezentovaných predovšetkým odpadovými olejmi, pomenované ako organické látky vyjadrené ako **celkový organický uhlík** (TOC).

Podľa prílohy č. 1 k vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v zn. n. p., patrí tento zdroj podľa položky **5.99 - ostatné zariadenia** a technológie spracovania a **nakladania s odpadmi** členené podľa bodu 2.99 do kategórie podľa písm. b):

Ostatné priemyselné výroby, ak podiel hmotnostného toku emisií znečisťujúcej látky pred odlučovačom a hmotnostného toku znečisťujúcej látky TOC (3 000 g/h), uvedený v prílohe č. 3 k vyhláške pre jestvujúce zariadenie, nie je ≥ 0,2.

Toto zaradenie do uvedenej kategórie vychádza z predpokladu, že hmotnostný tok emisií znečisťujúcej látky z tesne uzatvorených obalov s odpadmi nedosiahne ani pri rozsiahlejšej priamej manipulácii s kvapalnými odpadmi (ako je napr. prelievanie či prečerpávanie odpadových olejov) hodnotu 600 g/h, ktorá je v danom prípade hraničnou hodnotou pre začlenenie zariadenia na zber odpadov medzi stredné zdroje znečisťovania ovzdušia.

Pri prevádzkovaní daného malého zdroja znečisťovania ovzdušia sa podľa § 7 ods. 1 vyhlášky č. 410/2012 Z. z. v primeranom rozsahu uplatňujú všeobecné technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania, určené pre stacionárne zdroje emitujúce organické plyny a pary, ktoré v II. časti bod. 2.1 prílohy č. 3 k vyhláške č. 410/2012 Z. z. stanovujú, že pri všetkých technologických procesoch a činnostiach, počas ktorých sa pracuje s plynmi alebo s kvapalnými látkami s vysokým parciálnym tlakom pár, je potrebné využiť všetky technicky dostupné opatrenia s ohľadom na množstvo manipulovanej látky, jej vlastnosti a na primeranosť nákladov na obmedzenie úniku plynov a pár do ovzdušia.

2.4.2. Odpadové vody

Pri prevádzkovaní zariadenia na zber odpadov nevznikajú a ani po uskutočnení uvažovanej zmeny v jeho prevádzkovaní nebudú vznikať žiadne splaškové alebo priemyselné odpadové vody. Zamestnanci prevádzkovateľa zariadenia na zber odpadov využívajú počas svojej prítomnosti v zariadení v zmysle zmluvy o prenájme využívaných priestorov sociálne zariadenia prenajímateľa objektu, takže prevádzkovateľ zariadenia na zber odpadov nie je producentom splaškových odpadových vôd. Na technologické účely sa pri prevádzkovaní zariadenia na zber odpadov nepoužíva žiadna voda, takže v zariadení nevznikajú ani žiadne priemyselné odpadové vody.

2.4.3. Odpady

Odpadovým výstupom z prevádzkovania zariadenia na zber odpadov sú a aj naďalej budú odpady pochádzajúce z obslužných činností prevádzkovaného zariadenia. Najpodstatnejšou obslužnou činnosťou v danom prípade je a aj naďalej zostane čistenie vonkajších povrchov a v prípade potreby aj vnútorných plôch zhromažďovacích obalov a čistenie podlahy skladu odpadov od drobných únikov zhromažďovaných odpadov pri manipulácii s nimi. Pri prevádzkovaní zariadenia a pri bežnej technickej údržbe skladu odpadov a jeho vybavenia sa sporadicky vyskytnú aj poškodené, ďalej nevyužiteľné obaly alebo opotrebené náradie. Okrem toho sa v prípade čistenia havarijnej nádrže očakáva výskyt určitého množstva kalov na dne nádrže. Pri vykonávaní uvedených činností preto vznikajú alebo môžu vznikať nasledovné ostatné (O) a nebezpečné odpady (N), ktoré sa pri zohľadnení platnej hierarchie odpadového hospodárstva odovzdávajú osobe oprávnenej na zhodnotenie (R-kód) alebo, ak ich ďalšie využitie ni je možné, na zneškodnenie (D-kód):

Katal. č.	Názov druhu odpadu	Kategória	Nakladanie
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O	R3
15 01 02	obaly z plastov	O	R3
15 01 04	obaly z kovu	O	R4
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N	R12
15 01 11	kovové obaly obsahujúce nebezpečný tuhý pórovitý základný materiál /nap. azbest/ vrátane prázdnych tlakových nádob	N	R12
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N	D1
16 01 07	olejové filtre	N	R12
16 02 13	vyradené elektrické a elektronické zariadenia obsahujúce nebezpečné časti	N	R4
16 07 08	odpady z čistenia prepravných nádrží, skladovacích nádrží a sudov obsahujúce olej	N	R9
16 07 09	odpady z čistenia prepravných nádrží, skladovacích nádrží a sudov obsahujúce iné nebezpečné látky	N	D9

S odpadmi vznikajúcimi počas prevádzky zariadenia na zber odpadov sa zaobchádza v súlade s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov platných pre oblasť odpadového hospodárstva. Vzniknuté odpady sa triedia podľa jednotlivých druhov a zhromažďujú v sklade odpadov. Nádoby s nebezpečnými odpadmi sú označené príslušnými identifikačnými listami. Skutočné množstvá vzniknutých odpadov sú závislé od rozsahu vykonávaných obslužných činností, v prípade nebezpečných odpadov sa ale ročne nejedná o množstvo presahujúce hmotnosť 1.000 kg. Zhromaždené odpady sú odovzdané na ďalšie nakladanie po naplnení pre ne určených zhromažďovacích obalov.

2.4.4. Zdroje hluku a vibrácií

Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia ... v zn. n. p. je prevádzkovateľ zdrojov hluku alebo vibrácií povinný zabezpečiť, aby expozícia obyvateľov a ich prostredia bola čo najnižšia a neprekročila vykonávacím predpisom ustanovené prípustné hodnoty pre deň, večer a noc.

V prevádzkovanom zariadení na zber odpadov nie sú inštalované žiadne zdroje hluku alebo vibrácií a ani samotná obsluha zariadenia a manipulácia s prepravnými obalmi nie sú činnosťami, ktoré by boli zdrojom hluku v úrovniach blížiacich sa ustanoveným prípustným hodnotám expozície hluku.

2.4.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Pri prevádzkovaní zariadenia na zber odpadov sa nevyužívajú žiadne zdroje ultrafialového, infračerveného, laserového alebo iného optického žiarenia, ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali najbližšie okolie zariadenia. Inštalované zdroje umelého svetla vo vonkajšom prostredí nie sú pôvodcom rušivého svetla, ktoré by po dopade na vonkajšiu plochu osvetľovacieho otvoru obytnej miestnosti svojím pôsobením subjektívne obťažovalo užívateľov obytnej miestnosti, takéto obytné miestnosti sa v blízkosti prevádzkovaného zariadenia nenachádzajú. Intenzívne impulzné svetlo (IPL), teda polychromatické nekoherentné svetlo vysokej intenzity aplikované v krátkych zábleskoch sa v zariadení nevyužíva. Prevádzka zariadenia nie je ani zdrojom šírenia tepla do svojho okolia.

2.4.6. Zápach

Ohľadne zápachu sa pri prevádzkovaní zariadenia na zber odpadov ako malého zdroja znečisťovania ovzdušia v súlade s ustanovením § 7 ods. 1 vyhlášky č. 410/2012 Z. z. v primeranom rozsahu uplatňujú všeobecné technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania, určené pre stacionárne zdroje emitujúce pachové látky, ktoré v II. časti bod. 4 prílohy č. 3 k vyhláške č. 410/2012 Z. z. stanovujú, že pri technologických procesoch a činnostiach, pri ktorých môžu byť pri prevádzke alebo pri drobných poruchách emitované látky s intenzívnym zápachom, treba vykonať technicky dostupné opatrenia na obmedzenie emisií, napríklad zakrytie zariadenia alebo vhodné skladovanie surovín, výrobkov a zvyškov, v danom prípade zhromažďovaných odpadov. Odpady sú zhromažďované v tesne uzatvárateľných obaloch a samotná technologická činnosť vykonávaná v zariadení, pri ktorej by mohli vznikať pachové látky, je umiestnená v uzavretých priestoroch a preto s ohľadom na predpokladaný zanedbateľný hmotnostný tok pachových látok, miestne rozptylové podmienky, trvanie emisií a vzdialenosť zariadenia od najbližšej jestvujúcej zástavby, možno skonštatovať, že prevádzkované zariadenie na zber odpadov nie je a ani po zmene v jeho prevádzkovaní nebude zdrojom zápachu obťažujúceho jeho okolie.

2.4.7. Iné očakávané vplyvy

S inými významnými výstupmi z prevádzkovania zariadenia na zber odpadov, ktoré by bolo potrebné ďalej podrobne špecifikovať, sa nepočíta. Pri uskutočňovaní uvažovanej zmeny navrhovanej činnosti nie je potrebné vykonať žiadny závažný zásah do miestnej krajiny.

3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

Riešené zariadenie na zber odpadov je umiestnené v areáli miestneho dopravného podniku v objekte Tankovacia stanica, určenom a využívanom na skladovanie a prečerpávanie motorových palív, takže jeho prevádzkovateľ realizoval predpísané technické opatrenia na účinné zachytenie prípadného nekontrolovateľného úniku skladovaných a manipulovaných palív a uplatňuje aj potrebné organizačné opatrenia, zabezpečujúce správne prevádzkovanie objektu. Navrhovateľ činnosti má popritom vybudovaný vlastný systém zachytávania prípadných únikov zhromažďovaných kvapalných odpadov, ktorého súčasťou je aj havarijná nádrž pri objekte Tankovacia stanica, kam je zaústený odtok zo záchytnej nádrže skladu odpadov. Z možných rizík preto pripadá do úvahy len riziko požiaru, vzniknutého v dôsledku prípadných porúch inštalovaných alebo používaných technických zariadení alebo v dôsledku neodbornej činnosti vlastných zamestnancov, či nedovolenej činnosti cudzích osôb. Na elimináciu tohto rizika sa ale pod odborným dohľadom uplatňujú ustanovené opatrenia, ktoré znižujú toto riziko na čo najnižšiu, akceptovateľnú úroveň.

Riziko vzniku technických porúch, havárií a ľudských zlyhaní nie je možné nikdy úplne vylúčiť, ale možné je zabezpečiť uplatňovanie preventívnych opatrení, ktoré riziko vzniku mimoriadnych udalostí a ich prípadné dôsledky môžu znížiť na minimum. Toto sa zabezpečuje pravidelnou kontrolou kritických miest skladu odpadov a stavu využívaných technických zariadení a zodpovedným výberom osôb, zúčastnených na prevádzkovanej činnosti, ich dostatočným oboznámením s uplatňovanými pracovnými postupmi a preventívnymi opatreniami a pravidelným monitorovaním činnosti týchto osôb a celkovej situácie v zariadení. Na účel zvládnutia mimoriadnych udalostí je vyhotovený tzv. havarijný plán, ktorého účelom je zabezpečenie minimalizácie prípadných škôd pri vzniknutej udalosti.

4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Pre ďalšie prevádzkovanie navrhovanej činnosti, vrátane jej uvažovanej zmeny, bude potrebný **nový súhlas** Okresného úradu Vranov nad Topľou, odbor starostlivosti o životné prostredie, **na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov** podľa § 97 ods. 1 písm. d) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to s ohľadom na ustanovenie § 135f tohto zákona, podľa ktorého nie je možné predlžovať platnosť rozhodnutia vydaného pred 1. januárom 2021.

5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Predpokladané vplyvy uvažovanej zmeny navrhovanej činnosti nepresiahnu štátne hranice Slovenskej republiky.

6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí

6.1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

6.1.1. Geomorfologické pomery

Povrch územia okresu Vranov nad Topľou je značne členitý s výraznými výškovými rozdielmi medzi jednotlivými geomorfologickými celkami. Najvyššie položeným geomorfologickým celkom okresu sú Slanské vrchy, zaberajúce severozápadnú časť územia, zastúpené skupinou Šimonky. Hranica okresu tu prebieha po rozvodnom chrbte medzi Torysou a Topľou. Najvyšším bodom v Slanských vrchoch a zároveň aj v celom okrese je Šimonka. (1092 m n. m.). Reliéf Slanských vrchov má charakter hornatiny s hlboko rezaným reliéfom. Ostatnú časť okresu tvoria nivy najvýznamnejších vodných tokov a to Tople a Ondavy spolu s ich prítokmi. Ich alúvia na južnej strane okresu vytvárajú už pomerne rozsiahly rovinatý komplex s nadmorskou výškou od 110 po cca 150 m n. m. v severnejších častiach.

Posudzované územie patrí do geomorfologickej oblasti Východoslovenská nížina. Prehľad geomorfologických jednotiek podľa [Kočický, Ivanič, 2011] je nasledujúci: Alpsko-himalájska sústava, Panónska panva (podsústava), Východopanónska panva (provincia), Veľká Dunajská kotlina (subprovincia), Východoslovenská nížina (oblasť), Východoslovenská pahorkatina (celok), Toplianska niva (podcelok).

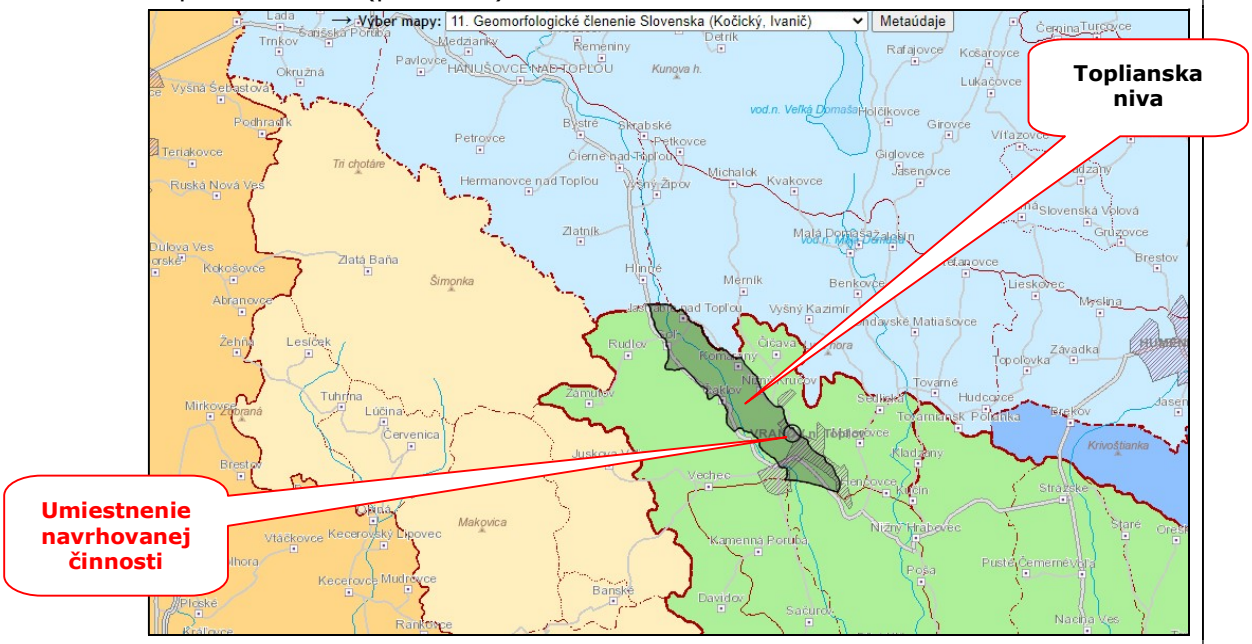

Obr. 6: Geomorfologické pomery územia dotknutého navrhovanou činnosťou

6.1.2. Geologické pomery

6.1.2.1. Geologická charakteristika územia:

Vranov a jeho okolie nie sú z geologickej stránky veľmi pestré. Sú tu zastúpené druhohorné horniny, najviac však treťohorné a štvrtohorné. Z genetickej stránky sú rozšírené v podstatnej miere horniny sedimentárneho pôvodu, v širšom okolí sú zastúpené horniny vulkanického pôvodu.

Zo sedimentárnych hornín sú najviac zastúpené horniny usadené v morskom prostredí, menej v jazernom a riečnom, veľmi nepatrnú časť tvoria horniny usadené vetrom a deluviálne – svahové. Územie celého okresu patrí do centrálnych a vonkajších Karpát. Počas geologického vývoja boli jednotlivé časti rôzne tektonicky porušené a deformované. Alpínskymi horotvornými pochodmi bolo najviac postihnuté bradlové pásmo. Intenzívne zvrásnený je aj magurský flyš, ktorý má príkrovnú stavbu. Tektonicky menej sú porušené územia budované centrálnokarpatským flyšom a neogénom. Tu mala tektonika iba zlomový charakter.

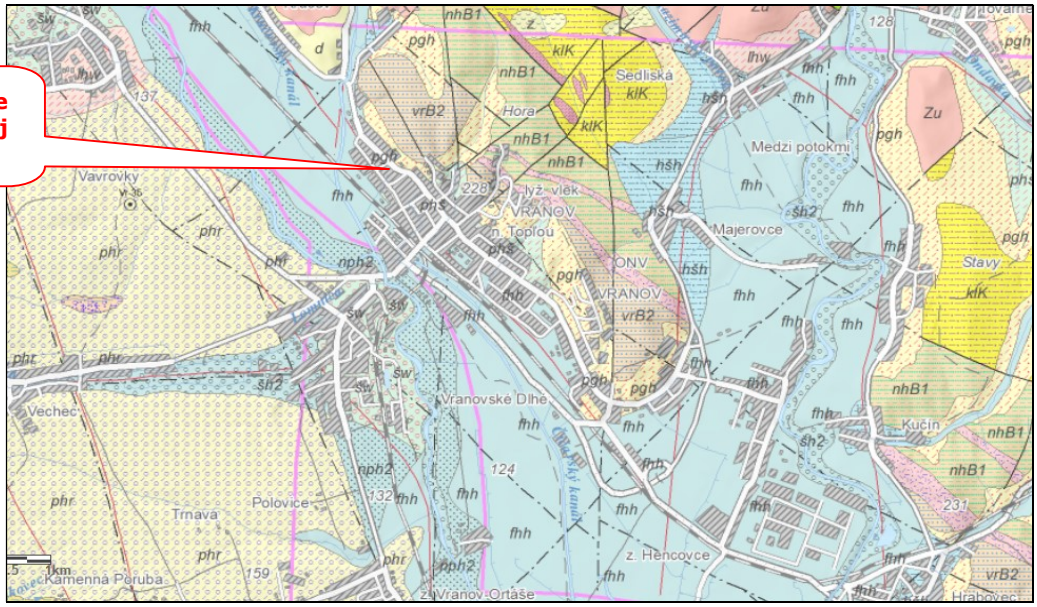

Obr. 7: Geologické pomery územia dotknutého navrhovanou činnosťou

Najmladšie a plošne najrozšírenejšie fluviálne sedimenty vystupujú v podobe dolinných nív (nivných terás) riek a potokov. Postglaciálne náplavy nivných sedimentov tvoria podstatnú časť jemnozrnného sedimentačného povrchového krytu piesčito-štrkového súvrstvia dnovej akumulácie riek, alebo len samostatnú výplň dien dolín v celom priečnom profile u všetkých potokov. V suchých úvalinovitých dolinách prechádzajú často kontinuálne do deluviálno-fluviálnych splachov. Nivné sedimenty riek tvoria litofaciálne najpestrejšie laterálne i horizontálne sa meniace súvrstvie, čo sa prejavuje rýchlo sa meniacim mikroreliéfom nív a komplikovanou stavbou i litofaciálnym zložením sedimentov. Na báze je súvrstvie tvorené zväčša sivými ílovitými hlinami (lokálne nahradenými sivozeleným ílovitým glejovým horizontom), ílovitými pieskami a smerom k aktívnemu toku aj resedimentovanými štrkmi a pieskami vrchných polôh dnovej akumulácie. V hornej časti hlín sa občas môžu vyskytovať nesúdržné drobné konkrécie $CaCO_3$, prípadne nesúvislé tenké vápnité polohy. Na ílovitých hlinách a ostatných sedimentoch je v nivách sformovaný tmavosivý až čierny, humózny horizont pochovanej nivnej pôdy.

V nadloží tejto pôdy sú rozšírené litologicky pestrejšie, hlinité, prachovité a ílovité, humózne sedimenty nivnej fácie, ktoré sa vyznačujú najväčším plošným rozšírením a dominujú už aj v povrchovej stavbe nív menších tokov, kde však pribúda jemnopiesčitá zložka. Typickým znakom pre nivné sedimenty väčších tokov je výskyt karbonátov, ktoré sa nachádzajú hlavne vo forme mikrokonkrécií, nodúl a úlomkov. Sfarbenie sedimentov vrchného horizontu je najčastejšie sivé, tmavosivé a hnedosivé. U menších tokov sú sedimenty tvorené vrstvenými, ílovitými sivohnedými nevápnitými nivnými

hlinami, alebo piesčitými hlinami i pieskami, v spodnej časti s obsahom valúnov, alebo úlomkov hornín. U potokov vytekajúcich z pohorí a u ostatných horských potokov, kde absentuje dnová akumulácia, sú tieto sedimenty tvorené hrubšími hlinito - štrkovými až balvanovito - štrkovitými, alebo len piesčito - kamenitými málo vytriedenými a slabšie opracovanými akumuláciami v celom profile. V záveroch dolín sú už balvanovito-štrkovito-hlinité sedimenty prívalových vôd. Celková hrúbka nivných sedimentov hlavných tokov nie je rovnaká a pohybuje sa od 1,5 – 3 m, max. 4,5 m.

6.1.2.2. Inžiniersko-geologické vlastnosti:

V zmysle inžiniersko-geologickej rajonizácie Slovenska je záujmové územie mesta Vranov nad Topľou charakterizované nasledovne:

Typ rajónu	rajón kvartérnych hornín
I-G rajón	rajón údolných riečnych náplavov
Číslo rajónu	43
Symbol rajónu	D
Názov rajónu	rajón deluviálnych sedimentov
Číslo formácie	10
Názov formácie	formácia kvartérnych sedimentov

Inžiniersko-geologická rajonizácia predstavuje vyčleňovanie územných celkov, ktoré sa odlišujú charakterom a stupňom rovnorodosti inžiniersko-geologických pomerov alebo stupňom ich vhodnosti na určité technické využitie.

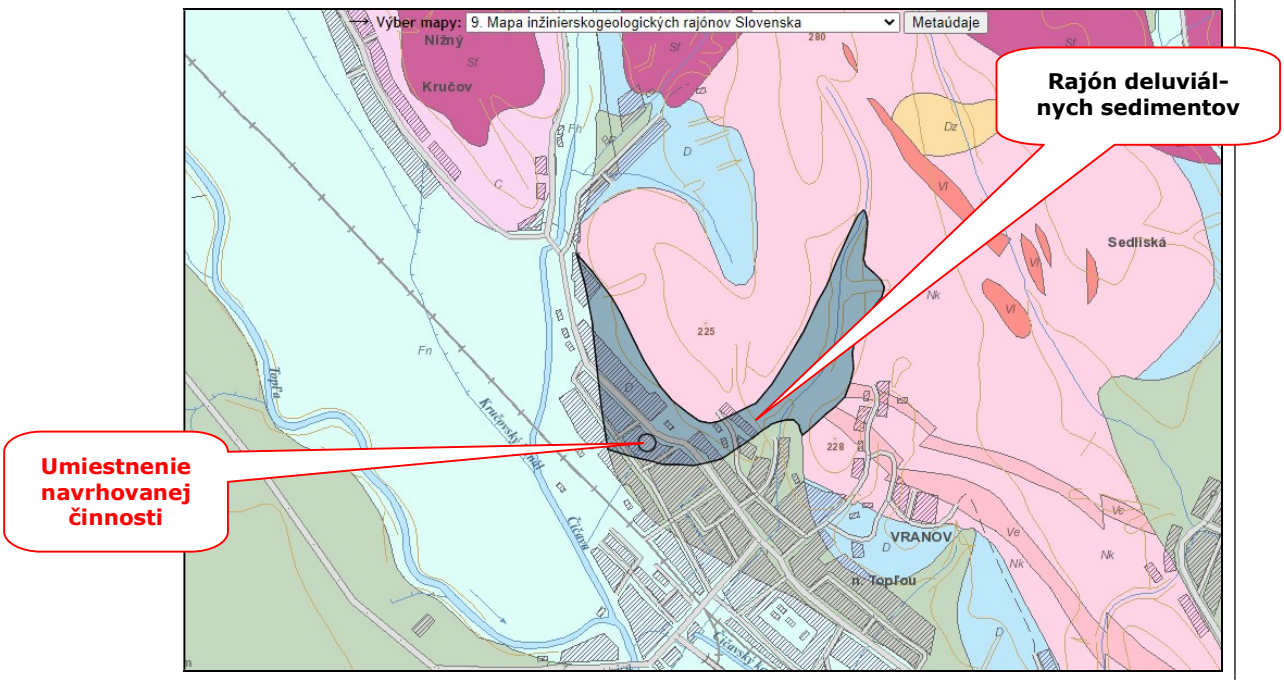

Obr. 8: Inžiniersko-geologická rajonizácia územia dotknutého navrhovanou činnosťou

6.1.2.3. Geodynamické javy:

Svahové deformácie

Svahové deformácie predstavujú jeden z najvýznamnejších prejavov exogénnych geodynamických procesov nielen u nás, ale v celej strednej Európe. Podľa Atlasu máp stability svahov SR sa na Slovensku nachádza 21 190 svahových deformácií. Porušujú územie s rozlohou 257,5 tis. ha, čo predsta-

vuje 5,25 % rozlohy Slovenska. Najväčšie zastúpenie v rámci svahových deformácií majú zosuvy, ktorých bolo zaregistrovaných 19 104, a ktoré predstavujú celkovo 90,2 % všetkých registrovaných svahových deformácií. Svahové deformácie ohrozujú 98,8 km diaľnic a ciest I. triedy, 571 km ciest II. a III. triedy, 62 km železníc, 11 km nadzemných vedení, 3,5 km ropovodov, 101 km plynovodov, 291 km vodovodov a takmer 30 000 pozemných stavieb. [Jánová, Liščák: Slovensko 2010: Rok havarijných zosuvov]

Mapový server svahových deformácií Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra priamo na území mesta Vranov nad Topľou zaznamenáva niekoľko aktívnych, potenciálnych aj stabilizovaných svahových deformácií, pričom jedna (aktívna) z nich sa nachádza neďaleko záujmovej lokality:

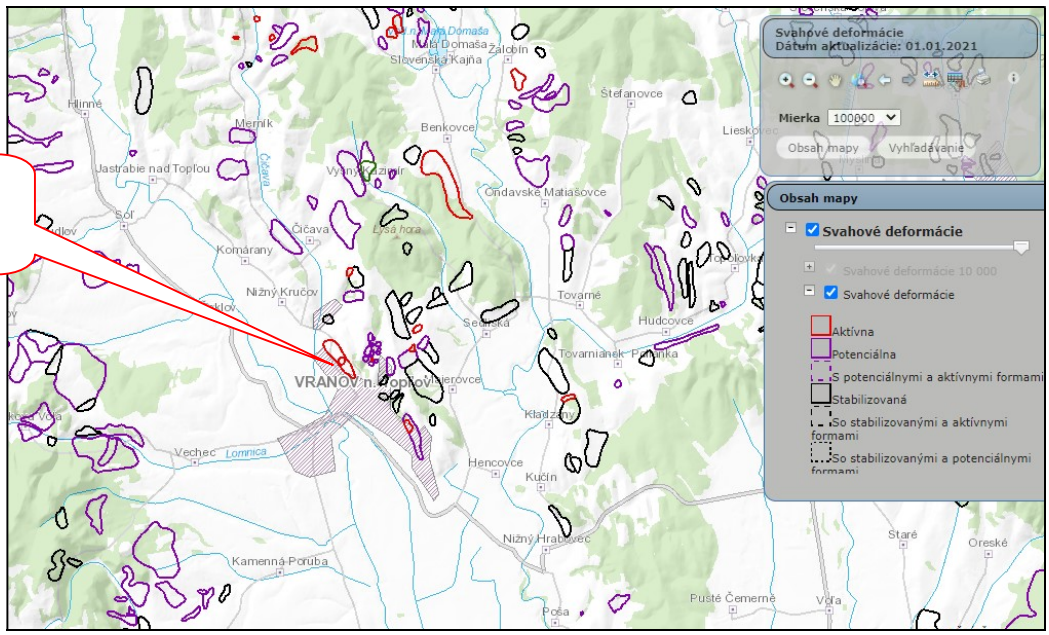

Obr. 9: Mapa svahových deformácií v území dotknutom navrhovanou činnosťou

Tektonická a seizmická aktivita územia

Tektonika v geológii znamená určitý štýl deformácie horninových komplexov (napr. vrásová tektonika), v širšom zmysle ide o stavbu ktorejkoľvek časti zemskej kôry.

Záujmové územie je tektonicky charakterizované nasledovne:

Základné členenie	vnútorné Západné Karpaty
Tektonická etapa	neoalpínske tektonické štruktúry Západných Karpát
Skupiny naložených formácií	formácie vnútorných Západných Karpát naložené na paleoalpínsku príkrovovú sústavu
Naložené formácie	sedimentárne panvy s neogénnou a kvartérnou výplňou
Typy naložených formácií	strižné panvy
Popis	transtenzné strižné panvy: Viedenská panva: báden – sarmat (červené izopachy), panón – pliocén (zelené izopachy), sčasti naložené na sedimenty nesených paniev

Seizmické javy na území Slovenskej republiky sú monitorované seizmickými stanicami Národnej siete seizmických staníc (NSSS), ktorej prevádzkovateľom je Ústav vied o Zemi Slovenskej akadémie vied. Národná sieť seizmických staníc je tvorená 13 seizmickými stanicami.

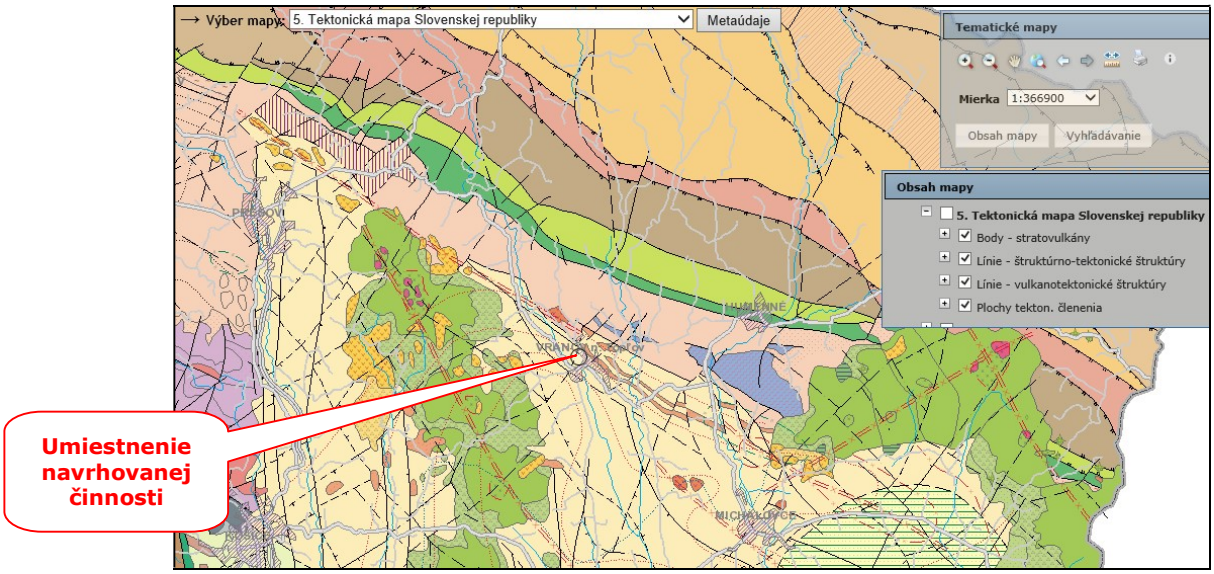

Obr. 10: Tektonická mapa územia dotknutého navrhovanou činnosťou

Podľa hodnotiacej správy Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra za rok 2019, vydanej v novembri 2020, bolo v roku 2019 na základe záznamov seizmických staníc NSSS seizmometricky lokalizovaných 91 zemetrasení s epicentrom na území Slovenskej republiky. Makroseizmicky boli v roku 2019 na území Slovenska pozorované štyri zemetrasenia, všetky s epicentrom na území Slovenska.

Posudzované územie patrí podľa mapy seizmických oblasti z hľadiska seizmického ohrozenia do neseizmickej oblasti, kde maximálne očakávané seizmické účinky môžu dosiahnuť hodnotu 6° makroseizmickej stupnice MSK 64.

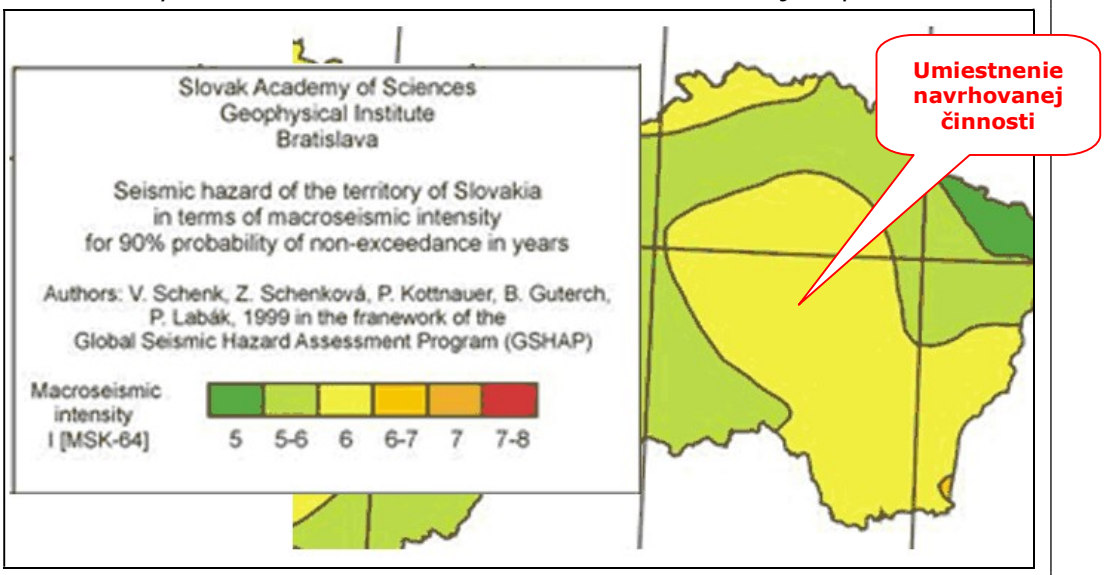

Obr. 11: Mapa seizmického ohrozenia územia dotknutého navrhovanou činnosťou

V nedeľu 15. júla 2018 o 23:19 hod. letného stredoeurópskeho času došlo pri poľskej Krynici, približne sedem kilometrov od slovensko-poľskej hranice, k slabému zemetraseniu. Zemetrasenie bolo zaznamenané slovenskou Národnou sieťou seizmických staníc, ako aj Lokálnou seizmickou sieťou východné Slovensko. Na základe záznamov zo seizmických staníc bolo určené magnitúdo zemetrasenia 2,6, čo je už dostatočné magnitúdo na to, aby zemetra-

senie bolo pozorované aj obyvateľmi okolitých obcí. Bolo zaznamenané aj na Slovensku. Zo starších záznamov možno spomenúť 4. apríl 2010, kedy obyvatelia deviatich obcí v okresoch Vranov nad Topľou, Humenné a Michalovce pocítili otrasy zeme s odhadnutým lokálnym magnitúdom 0,6. Ohniská boli plytké, maximálne do hĺbky päť kilometrov.

Na stavebné účely a projektovanie je podľa odporúčania Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra potrebné použiť mapu vypracovanú pre potreby slovenskej technickej normy STN EN 1998-1 „Eurokód 8. Navrhovanie konštrukcií na seizmickú odolnosť. Časť 1: Všeobecné pravidlá, seizmické zaťaženia a pravidlá pre budovy."

6.1.2.4. Ložiská nerastných surovín:

Aj v okolí Vranova nad Topľou sa rozvíja ťažba niektorých nerastných surovín. Najväčší význam pre hospodársku činnosť majú nerudné suroviny, najmä zeolity a stavebný kameň, donedávna aj cementárske sliene a tehliarska surovina. Ložiská zeolitov Nižný Hrabovec, Majerovce a Kučín – Pusté Čemerné predstavujú najväčší surovinový zdroj okresu.

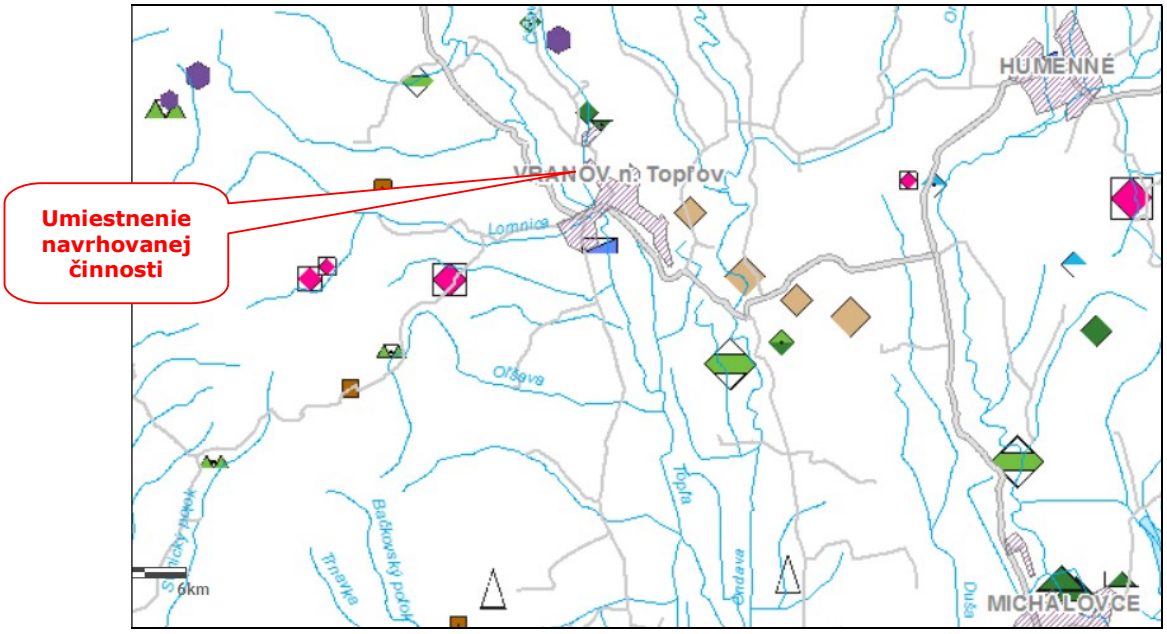

Obr. 12: Ložiská nerastných surovín v okolí záujmového územia

Zeolity majú široké spektrum použitia v priemysle, poľnohospodárstve i v tvorbe a ochrane životného prostredia, avšak ich využívanie zaostáva za možnosťami overených zdrojov. Ďalším z hlavných surovinových zdrojov v okrese je stavebný kameň – andezit, ktorý sa ťaží vo Vechci a v Juskovej Voli. Surovina je vhodná na výrobu drveného kameniva, lomového kameňa, regulačného kameňa, kameňa pre koľajové lôžka a kameniva na výrobu obaľovaných zmesí. Tehliarska hlina boli k dispozícii v ložiskách Bystré a Čemerné, cementárske sliene sa ťažili v ložisku Skrabské.

V okrese sú známe ložiská rumelky (ortuť) v lokalite Komárany – Merník, zemného plynu v lokalite Višňov – Sečovská Polianka, kamennej soli v lokalite Poša a riodacytu v Čičave. V súčasnosti je na území okresu Vranov nad Topľou 15 chránených ložiskových území.

6.1.2.5. Stav znečistenia horninového prostredia:

Čiastkový monitorovací systém „Geologické faktory" je súčasťou celoplošného monitorovacieho systému životného prostredia, ktorý je zameraný hlavne na geologické hazardy, t. j. škodlivé prírodné alebo antropogénne geologické procesy, ktoré ohrozujú prírodné prostredie a v konečnom dôsledku aj človeka.

Monitorované sú nasledovné podsystémy:

- zosuvy a iné svahové deformácie,
- tektonická a seizmická aktivita územia,
- antropogénne sedimenty charakteru environmentálnych záťaží (monitoring skládok a odkalísk),
- vplyv ťažby nerastov na životné prostredie,
- monitoring objemovej aktivity radónu v geologickom prostredí,
- stabilita horninových masívov pod horninovými objektmi,
- monitorovanie riečnych sedimentov.

V rámci monitorovaných podsystémov je v širšom okolí hodnoteného územia najznámejší prípad odkaliska v katastri obce Poša.

Ministerstvo životného prostredia (MŽP) SR eviduje v registri B Informačného systému environmentálnych záťaží potvrdenú environmentálnu záťaž s názvom „**Odkalisko Chemka Strážske**", zahrnutú aj v Štátnom programe sanácie environmentálnych záťaží ako lokalitu odporúčanú na realizáciu sanácie. V súčasnosti je táto environmentálna záťaž monitorovaná Štátnym geologickým ústavom Dionýza Štúra. Okrem extrémnych obsahov arzénu v sedimentoch odkaliska boli podľa MŽP SR na lokalite zistené aj zvýšené obsahy zinku, kadmia a v Kyjovskom potoku pod odkaliskom aj zvýšené obsahy celkového organického uhlíka, síranov, dusičnanov, chloridov a amónnych iónov. Odkalisko bolo vybudované v roku 1977 a jeho pôvodným prevádzkovateľom bol subjekt Chemko Strážske, a. s., ktorý bol v roku 1996 sprivatizovaný. Prevádzku odkaliska prevzala v roku 2000 Energetika s. r. o. Strážske a od roku 2006 Energetika s. r. o. Bratislava.

V súčasnosti je využívanie odkaliska zastavené rozhodnutím SIŽP a prebiehajú aktivity smerujúce k odstráneniu tejto environmentálnej záťaže.

6.1.3. Pôdne pomery

Pôda je výsledkom pôsobenia pôdotvorných činiteľov, ktoré určuje jej vývoj a vlastnosti. Pôdne druhy, resp. typy vznikli súčinnosťou materskej horniny, reliéfu, podnebia, bioty, vody, činnosti človeka a samozrejme času.

Posudzované územie leží na severnom okraji Východoslovenskej nížiny, kde sa nachádzajú prevažne pôdy typu kambizeme a fluvizeme v okolí väčších vodných tokov.

V širšom okolí sa na svahoch vyskytujú pseudogleje modálne zo sprašových hlín a svahovín. Z hľadiska náchylnosti miestnych pôd na mechanickú a chemickú degradáciu sú pôdy na nive Tople stredne náchylné na mechanické utláčanie.

Z hľadiska pôdnych druhov tu na podkladových materských horninách vznikali pôdy piesočnato hlinité, stredne až silno štrkovité (obsah štrku v povrchovom horizonte 25 - 50 %, hlbšie nad 50 %).

Pôdne typy v posudzovanom území:

- Kambizeme (v starších klasifikáciách hnedé lesné pôdy)

  Sú pôdnym typom, ktorý vzniká spravidla na silikátových horninách. Hnedastosivý až tmavosivý humusový horizont dosahuje hrúbku od niekoľkých centimetrov v nižších polohách po 20 cm vo vyšších polohách. B horizont žlto až hrdzavohnedej farby je pomerne skeletnatý a v hĺbke do 1 m prechádza do materskej horniny. Reakcia týchto pôd je mierne až silno kyslá, sorpčný komplex je mierne nasýtený až úplne nenasýtený. Obsah humusu stúpa s nadmorskou výškou do max. 15 % a je nízkej kvality. Tieto pôdy sú typické pre naše pohoria so silikátovým podložím.

- Fluvizeme (v starších klasifikáciách nivné pôdy)

  Nivné pôdy na mladých riečnych uloženinách s viac-menej výrazne vyvinutým humusovým horizontom, pod ktorým je hnedý substrát, ktorý v rôznej hĺbke prechádza do glejového horizontu. Vlastnosti týchto pôd sú závislé od zrnitostného a chemického zloženia sedimentov, ako aj od režimu podzemných a povodňových vôd. Tieto pôdotvorné činitele sa často menia aj na malých vzdialenostiach. Bonitná hodnota fluvizemí je preto rôzna.

6.1.4. Klimatické pomery

Klimatické pomery nielen posudzovaného územia sa chápu ako dlhodobý režim počasia so všetkými jeho zvláštnosťami, pestrosťou a premenlivosťou, ktorými sa na danom mieste prejavuje.

Klimatické podmienky mesta Vranov nad Topľou, sú dané geografickou polohou mesta a jeho častí. Okrem zemepisnej polohy tu klímu dotvára morfologický charakter územia na južnom okraji Ondavskej vrchoviny a tu rozširujúcej sa nivy rieky Ondava.

Posudzovaná lokalita aj s okolitým územím je zaradená do teplej klimatickej oblasti, s chladnou zimou, reprezentovanej kontinentálnym, vrchovinovým, pomerne teplým, mierne suchým okrskom T7 (Lapin, M. a kol. - Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002).

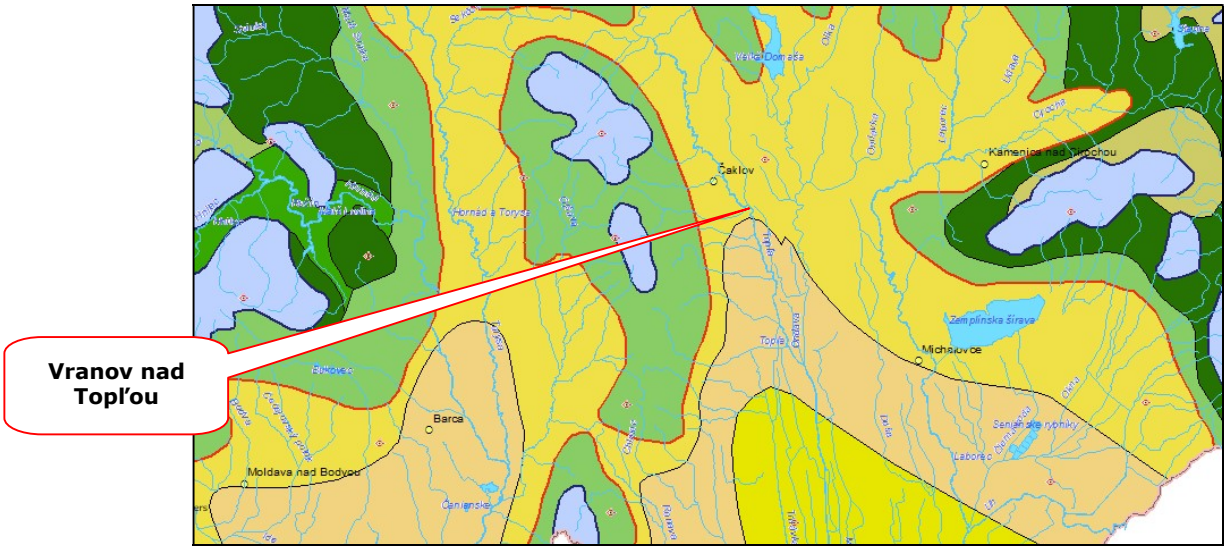

Obr. 13: Klimaticko-geografická situácia záujmového územia

Uplatňujú sa tu tie klimatické pomery, ktoré ovplyvňujú celé východné Slovensko. Najteplejším mesiacom je júl s teplotami 22,8 až 23,8°C, najchladnejším mesiacom je január s teplotami -3,6 až -4,3°C, priemerná ročná teplota je 8 – 9°C, priemerná teplota vo vegetačnom období je 14 až 15°C.

Teplá oblasť so svojimi okrskami je charakterizovaná počtom letných dní v priemere viac ako 50 (denné teplotné maximum ≥ 25°C). Okrsok je ďalej charakterizovaný ako mierne vlhký, s chladnou zimou.

Priemerné ročné úhrny zrážok v okrese Vranov nad Topľou sa pohybujú v rozmedzí 600 – 700 mm. Priemerný úhrn zrážok v januári predstavuje 40 mm, v júli je to okolo 80 mm. Trvanie snehovej pokrývky je cca 70 dní, jej priemerná výška je okolo 10 cm za rok (nameraný údaj za obdobie 1961 - 1990).

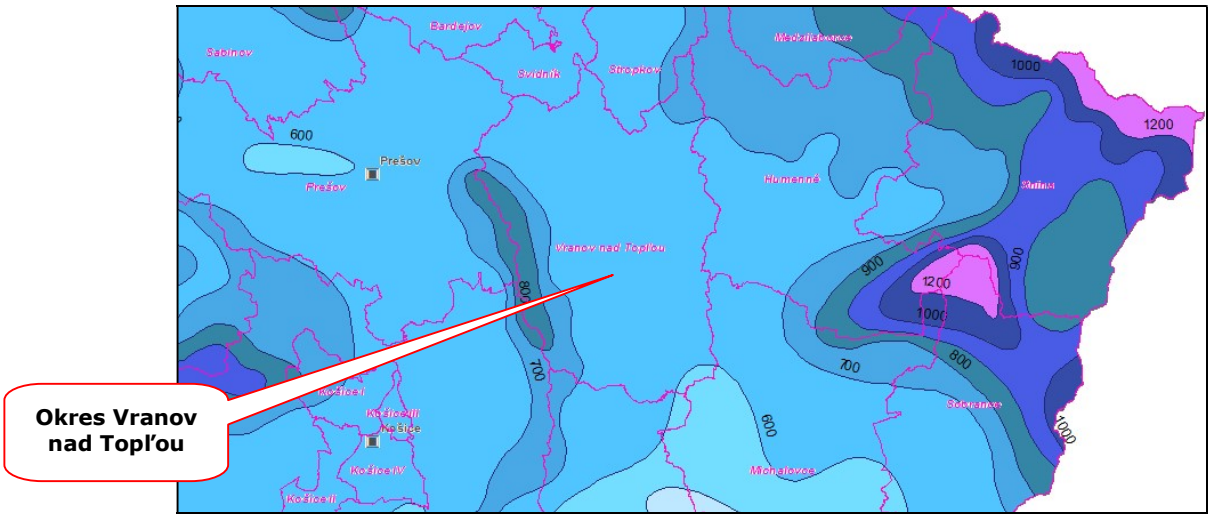

Obr. 14: Mapa ročných zrážok v okresoch východného Slovenska

V riešenom území prevláda severné a južné prúdenie vzduchu, pričom prúdenie v prízemnej vrstve výrazne ovplyvňuje orientácia jednotlivých údolí. V priebehu roka maximálny počet bezveterných dní pripadá na mesiace jún, september a október a naopak minimálny počet týchto dní na zimné mesiace.

6.1.5. Kvalita ovzdušia

Mieru znečistenia ovzdušia určuje hodnota koncentrácie znečisťujúcej látky v ovzduší, ktorá sa stanovuje meraním, modelovaním alebo odhadom. Zodpovednosť za sledovanie a hodnotenie kvality ovzdušia má podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší Ministerstvo životného prostredia SR, ktoré túto úlohu zabezpečuje prostredníctvom Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ), poverenej odbornej organizácie. Podrobnosti o normách kvality ovzdušia, jeho merania a hodnotenia stanovuje vyhláška MŽP SR č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia. Najpresnejšie sa úroveň znečistenia ovzdušia určuje meraním. Meranie znečisťujúcich látok sa uskutočňuje kontinuálne, t. j. automatizovaným odberom vzorky v pravidelných časových intervaloch a jej analýzou. Zariadenia na meranie znečistenia ovzdušia sú umiestnené v automatizovaných monitorovacích staniciach (AMS). Výsledky z merania sú zobrazované online na internetovej stránke SHMÚ, ktorý zabezpečuje monitoring kvality ovzdušia: http://www.shmu.sk/sk/?page=991. Reprezentatívnosť nameraného údaja sa vzťahuje len na niekoľko desiatok km v okolí stanice. Na ostatnom území sa miera znečistenia zisťuje modelovaním.

Verejnosť je informovaná o výsledkoch hodnotenia kvality ovzdušia v správach SHMÚ za jednotlivé roky: http://www.shmu.sk/sk/?page=997, pričom SHMÚ každoročne vydáva aj Správy o kvalite ovzdušia, ktoré sú jedným z podkladov Správ o stave životného prostredia v Slovenskej republike, ktoré

tiež každoročne vy dáva Ministerstvo životného prostredia SR v spolupráci so Slovenskou agentúrou ŽP: http://www.enviroportal.sk/spravy/index.

Na základe údajov a informácií obsiahnutých v uvedených informačných zdrojoch je možné vytvoriť si dostatočný obraz o aktuálnej úrovni a trendoch vývoja kvality ovzdušia nielen v rámci celého územia Slovenska, ale aj vo vzťahu k menším územným oblastiam.

Na účel hodnotenia kvality ovzdušia je územie SR rozdelené na aglomerácie a zóny. Pre oxid siričitý, oxid dusičitý, oxidy dusíka, tuhé častice PM_{10} a $PM_{2,5}$, oxid uhoľnatý a benzén sú to 2 aglomerácie - územie hlavného mesta SR Bratislavy, územie mesta Košice a 8 zón – územia identické s administratívnym členením SR na kraje. Pre olovo, arzén, kadmium, nikel, polycyklické aromatické uhľovodíky, ortuť a ozón je to aglomerácia Bratislava a zóna Slovensko, vymedzená územím SR okrem územia hlavného mesta SR Bratislavy. Hodnotenie kvality ovzdušia sa vykonáva pre znečisťujúce látky, pre ktoré sú určené limitné hodnoty znečistenia ovzdušia (oxid siričitý, oxid dusičitý, oxidy dusíka, tuhé častice PM_{10} a $PM_{2,5}$, olovo, oxid uhoľnatý, benzén) a cieľové hodnoty (arzén, kadmium, nikel, polyaromatické uhľovodíky - hlavne benzo-(a)-pyrén, ozón).

Na základe hodnotenia kvality ovzdušia navrhuje SHMÚ okresným úradom v sídle kraja vymedzenie oblastí vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia, medzi ktoré patria o. i. aj oblasti riadenia kvality ovzdušia. Ak okresný úrad v sídle kraja vyhlási a vymedzí navrhované vymedzenia oblastí vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia, ministerstvo a poverená organizácia ich zverejnia na svojom webovom sídle.

Územie mesta Vranov nad Topľou patrí z pohľadu hodnotenia kvality ovzdušia do zóny Prešovský kraj a v rámci tejto zóny patrilo naposledy v roku 2015 aj do oblasti riadenia kvality ovzdušia, kde sa povinne monitoruje znečistenie ovzdušia. Územie oblasti tvorili katastrálne územia Vranov nad Topľou, Čemerné, Hencovce, Kladzany, Kučín nad Ondavou, Majerovce a Nižný Hrabovec. Aktualizáciu vymedzenia oblastí riadenia kvality ovzdušia SR po roku 2016 SHMÚ navrhol na základe hodnotenia kvality ovzdušia v zónach a aglomeráciách v roku 2015 v súlade s § 8 ods. 3 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v zn. n. p., pretože znečisťujúca látka sa musí vyňať z oblasti riadenia kvality ovzdušia po tom, keď je 3 roky pod limitnou hodnotou pri hodnotení v nasledujúcom roku.
Územie mesta Vranov nad Topľou tak ani v súčasnosti nepatrí do oblasti riadenia kvality ovzdušia: http://www.shmu.sk/sk/?page=2186.

Vývoj znečistenia ovzdušia na území Slovenskej republiky opisuje SHMÚ vo svojej poslednej Správe o kvalite ovzdušia v Slovenskej republiky 2019: http://www.shmu.sk/File/oko/rocenky/2019_Sprava_o_KO_v_SR%20v3.pdf nasledovne:

- V roku 2019 nebola v žiadnej aglomerácii ani zóne prekročená limitná hodnota SO_2 pre priemerné hodinové a ani pre priemerné denné hodnoty SO_2. V roku 2019 sa nevyskytol žiaden prípad prekročenia výstražného prahu.
- V roku 2019 nebola prekročená ročná ani hodinová limitná hodnota NO_2 ani na jednej stanici, nenastal žiaden prípad prekročenia výstražného prahu.
- V roku 2019 neprišlo na žiadnej monitorovacej stanici k prekročeniu limitnej hodnoty pre priemernú ročnú koncentráciu PM_{10}. Prekročenia limitnej hodnoty na ochranu ľudského zdravia pre 24 hodinové koncentrácie sa vyskytli na troch AMS: Košice - Štefánikova, Jelšava a Veľká Ida.

- Limitná hodnota pre priemernú ročnú koncentráciu PM_{10} nebola v zóne Prešovský kraj prekročená, rovnako ako limitné hodnoty pre SO_2, NO_2, NO_X, benzén a CO a cieľová hodnota pre $PM_{2,5}$.
- Pre častice $PM_{2,5}$ je stanovená limitná hodnota 25 $\mu g.m^{-3}$ pre priemernú ročnú koncentráciu, ktorá vstúpila do platnosti 1. 1. 2015. (Vykonávacie rozhodnutie Komisie 2011/850/EU, Príloha 1, bod 5). V roku 2019 nebola táto hodnota prekročená na žiadnej monitorovacej stanici.
- Zdravotné dôsledky vyplývajúce zo znečistenia ovzdušia závisia od veľkosti aj zloženia častíc a sú tým závažnejšie, čím sú častice menšie. Európska a po implementácii aj slovenská legislatíva preto presúva ťažisko pozornosti na $PM_{2,5}$. Jedným z ukazovateľov, ktorý má charakterizovať zaťaženie obyvateľstva zvýšenými koncentráciami $PM_{2,5}$ je indikátor priemernej expozície (IPE), ktorý je pre daný rok definovaný ako nepretržitá stredná hodnota koncentrácie spriemerovaná za všetky vzorkovacie miesta za posledné 3 roky. Národný cieľ zníženia expozície pre častice $PM_{2,5}$ v roku 2019 Slovenská republika splnila, ale od roku 2020 sa už má dosahovať limitná hodnota 20 $\mu g.m^{-3}$.
- Na žiadnej z monitorovacích staníc nebola prekročená limitná hodnota CO a úroveň znečistenia ovzdušia za predchádzajúce obdobie rokov 2012 – 2019 je pod dolnou medzou pre hodnotenie.

Z vyhodnotenia kvality ovzdušia v záujmových zónach vyplýva, že najväčším problémom kvality ovzdušia na Slovensku, ako aj vo väčšine európskych krajín je dlhodobo znečistenie ovzdušia časticami PM_{10}. Limitná hodnota na ochranu zdravia ľudí za priemerované obdobie 1 rok (40 $g.m^{-3}$) nebola v roku 2019 prekročená na žiadnej stanici NMSKO a od roku 2016 ani na stanici Veľká Ida v blízkosti najvýznamnejšieho zdroja TZL – US Steel Košice. K zvýšenému počtu prekročení limitnej hodnoty pre 24 hodinové priemerné koncentrácie nad povolenú limitnú hodnotu na ochranu zdravia ľudí (50 $g.m^{-3}$) došlo v lokalitách, ktoré sa nachádzajú v údolných polohách a vyznačujú sa významným podielom spaľovania tuhých palív, ako aj v blízkosti významných zdrojov znečisťovania ovzdušia, resp. v lokalitách so zvýšenou hospodárskou aktivitou. K medziročnému nárastu počtu prekročení prišlo iba na staniciach umiestnených na Východnom Slovensku. Zrejme sa tu prejavujú regionálne rozdiely vo výskyte zrážok. V celoplošnom priemere prišlo k poklesu počtu prekročení takmer až o 28 % v porovnaní s rokom 2018. V prípade priemerných ročných koncentrácií prišlo v roku 2019 k poklesu na Slovensku celoplošne takmer na všetkých staniciach (až o 15,2 %).

Vychádzajúc z nameraných údajov možno konštatovať, že priemerná ročná koncentrácia častíc PM_{10} na území Slovenska v roku 2019 v porovnaní s rokom 2018 štatisticky významne poklesla. Obdobne aj pokles prekročení dennej limitnej hodnoty je významný. Jednou z príčin môže byť fakt, že chladná časť roku 2019 bola ešte menej náročná na vykurovanie, než v roku 2018. V roku 2019 emisie z veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia naďalej klesali a vzhľadom na relatívne teplé zimné obdobie v posledných rokoch došlo aj k poklesu emisií z domácich vykurovacích systémov a to hlavne zo spaľovania drevnej hmoty.

Na základe zmieňovaných správ o hodnotení kvality ovzdušia možno uviesť vyhodnotenie znečistenia ovzdušia v posudzovanom území mesta Vranov nad Topľou časticami PM_{10} a $PM_{2,5}$ aj s numerickými hodnotami za posledných 10 rokov:

Monitorovacia stanica Vranov nad Topľou		Priemerné ročné koncentrácie [µg.m^{-3}]									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Limitná hodnota [µg/m^3]	PM_{10}	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
	$PM_{2,5}$	29	28	27	26	25	25	25	25	25	25
Tuhé častice PM_{10}		34,7	32,6	27,3	25,0	27,0	24,0	23,0	26,0	23,0	23,0
Tuhé častice $PM_{2,5}$		19,7	26,1	21,5	17,0	18,0	18,0	17,0	20,0	19,0	16,0

Rozhodujúce lokálne zdroje znečistenia ovzdušia slovenských miest jemnými suspendovanými časticami sú v súčasnosti nasledovné zdroje:

- Lokálne vykurovacie systémy na pevné palivá.
- Malé a stredné lokálne priemyselné zdroje bez náležitej odlučovanej techniky.
- Cestná doprava (oter povrchov ciest, pneumatík a brzdových obložení).
- Veterná erózia z nespevnených povrchov (zdroj najmä hrubej veľkostnej frakcie).
- Stavebné a búracie práce (priestorovo ohraničený zdroj najmä hrubej veľkostnej frakcie).
- Poľnohospodárske práce (časovo ohraničený zdroj najmä hrubej veľkostnej frakcie).
- Sekundárna prašnosť – jemné častice, ktoré vznikajú v ovzduší chemickou reakciou (napr. oxidov dusíka z cestnej dopravy a amoniaku z poľnohospodárstva).

Pomocou modelových výpočtov sa zisťuje aj podiel jednotlivých typov zdrojov znečisťovania ovzdušia na celkovej koncentrácii PM_{10} a výsledkom za rok 2019 je záver, že **podiel veľkých a stredných zdrojov** na nameraných priemerných ročných koncentráciách v sieti NMSKO **je menší ako 2 %** s výnimkou okolia US Steel, Košice, s. r. o., keď vo Veľkej Ide predstavoval sledovaný podiel okolo 25 až 30 %.

6.1.6. Hydrologické pomery

Záujmové územie patrí do povodia rieky Topľa, ktorá patrí medzi toky s dažďovo-snehovým typom odtokového režimu. Maximálne prietoky dosahuje v marci a apríli, minimálne prietoky sa vyskytujú v auguste a septembri. Topľa je zberným tokom všetkých potokov z hodnoteného územia, hydrologicky patrí do povodia Bodrogu.

6.1.6.1. Povrchové vody:

Súčasná situácia v povrchových vodách v posudzovanom území je výsledkom jednak prirodzeného procesu tvorby riečnej siete a jednak organizovaných zásahov človeka do tejto sústavy za účelom protipovodňových opatrení a možnosti zavlažovania, či zásobovania priemyslu vodou. Sieť vodných tokov je preto „regulovaná" na mnohých miestach sčasti aj s možnosťou regulácie odtoku.

Celé posudzované územie spadá do povodia rieky Bodrog a čiastkového povodia Tople. Terén posudzovaného územia, či priamo lokality je už rovinatý, odvodňovaný sústavou nižšie uvedených vodných tokov (čísla hydrologických poradí sú uvedené z hydrologickej mapy):

I. Oblasť povodia Bodrog
Čiastkové povodie Bodrogu 4-30
1. Topľa 4-30-09

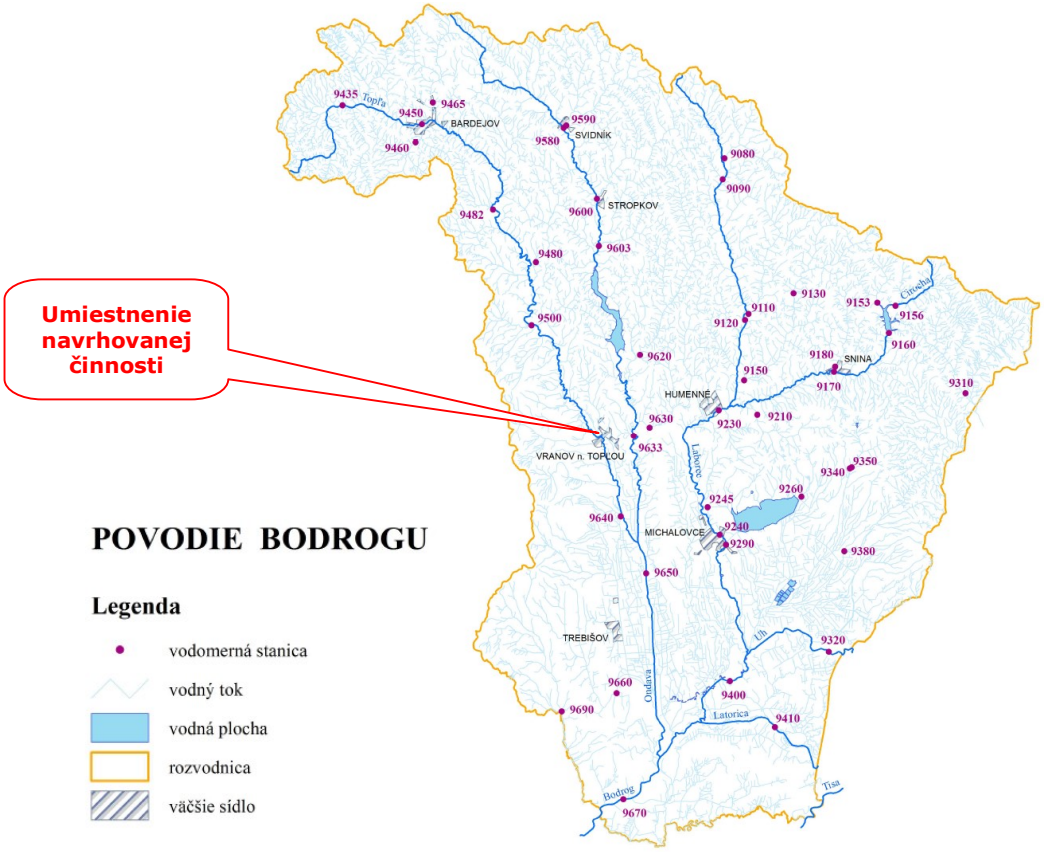

Obr. 15: Povrchové vody v dotknutom území

Vodné toky

Topľa:

- celková dĺžka toku – 129,8 km,
- plocha povodia rieky Topľa je 1.506 km^2,
- pramení pod vrchom Minčol v pohorí Čergov, odvodňuje časť pohoria Čergov, Ondavskú vrchovinu, Beskydské predhorie, Východoslovenskú pahorkatinu a časť Východoslovenskej roviny, do Ondavy sa vlieva blízko obce Parchovany,
- priemerný prietok je 8,3 m^3/s (Hanušovce nad Topľou).

Čičavský kanál:

- celková dĺžka toku – 6,6 km,
- umelo vybudovaný v južnej časti mesta, ústi priamo do rieky Topľa,
- odvodňuje celú priľahlú oblasť.

Širšie záujmové územie sa považuje za povodňou ohrozené územie pri vodnom toku na úseku, v ktorom sa očakáva výrazné zvýšenie vodnej hladiny v dôsledku intenzívneho povrchového odtoku z povodia a vytvorenia povodňovej vlny vo vodnom toku. Pre takúto geografickú oblasť sa vyhotovuje mapa povodňového ohrozenia. Mapa na nasledujúcom obrázku zobrazuje povodňové ohrozenie zaplavenia územia povodňou so strednou pravdepodobnosťou výskytu, ktorá sa môže opakovať priemerne raz za 100 rokov.

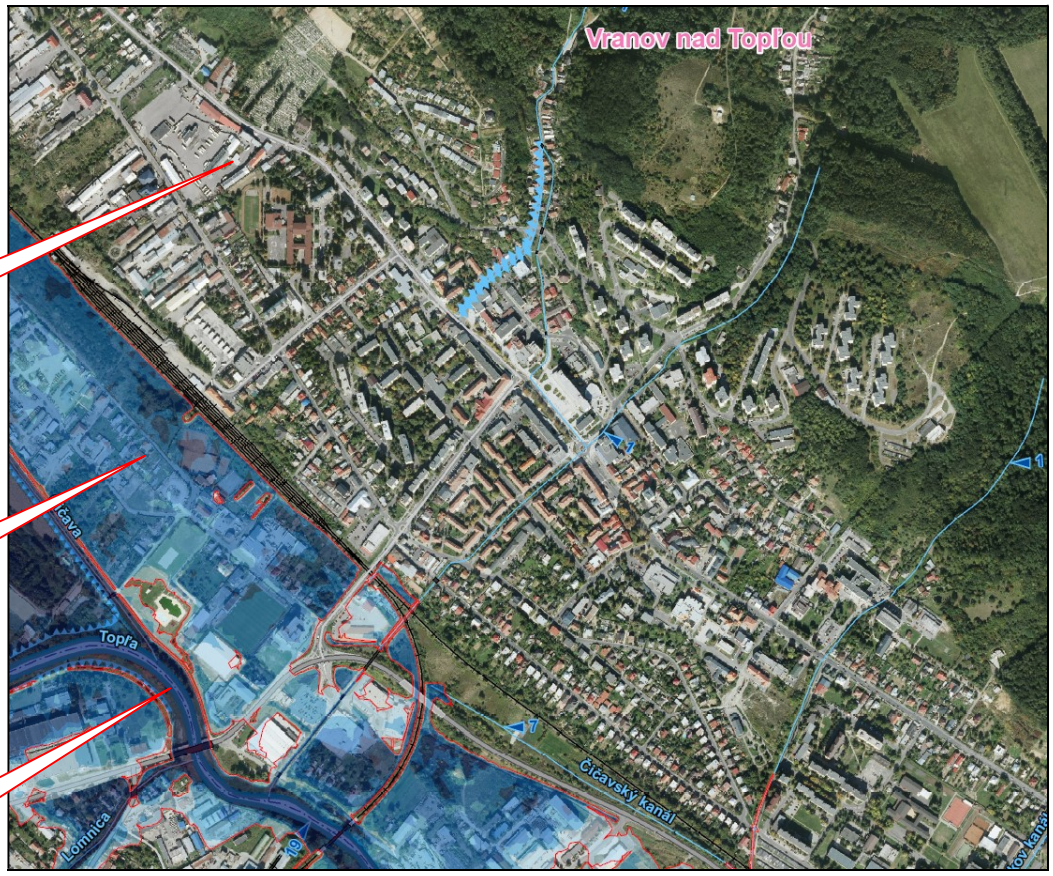

Obr. 16: Mapa povodňového ohrozenia záujmového územia Q100

Vodné plochy

V širšom okolí sa nachádzajú umelo vytvorené vodné plochy a to vodné diela Veľká Domaša a Malá Domaša, ktoré boli vybudované na Ondave v rokoch 1962 až 1967. Ležia severne od Vranova nad Topľou (cca 10 km vzdušnou čiarou). Majú dobré podmienky na kúpanie, vodné športy a rybolov.

6.1.6.2. Podzemné vody:

Miestne vodné zdroje v posudzovanom území nemajú veľký význam, slúžia na zásobovanie miestnych obyvateľov či už na pitné účely, zavlažovanie atď.

V okolí Vranova nad Topľou možno získať výdatnosť 4 - 6 $l.s^{-1}$ na jednu studňu, voda však obsahuje veľa železa a mangánu a na vodárenské využitie požaduje viac stupňovú úpravu. Maximálna výška spodnej vody bola zaznamenaná v roku 1967 - 119,69 m n. m., najnižšia vo februári 1964 - 115,3 m n. m., ale v tom čase nebolo ešte vodné dielo Veľká Domaša v prevádzke. V súčasnosti sa priemerná hladina spodnej vody nachádza v hĺbke 4,2 - 6,3 m pod úrovňou terénu. Mimo spomínaných vodných zdrojov miestneho významu (studní) na území mesta, ani v jeho okolí nie sú evidované významné vodné zdroje.

Termálne a minerálne pramene

Najznámejšie minerálne pramene v okrese sú v Bystrom a v Novej Kelči, hojne využívané obyvateľstvom zo širokého okolia. Minerálne pramene okrem už spomenutých, sú väčšinou iba miestneho významu, prípadne dnes už zaniknuté. Nachádzajú sa v Ďapalovciach, Matiaške, Vyššej Sitnici, Ruskej Porube vo flyšovom a bradlovom pásme Nízkych Beskýd, ďalej v Soli, Čaklo-

ve, Hencovciach, Kamennej Porube, Rudlove, Hlinnom a Davidove v neogéne Východoslovenskej nížiny, v Pavlovciach, Petrovciach a Hermanovciach v neovulkanitoch Slanských vrchov. Minerálne vody majú rôzne chemické zloženie a obsah minerálnych látok a plynov. Často sú reliktné morského pôvodu, najmä vo flyši a časť je viazaná na neovulkanickú štruktúru Slanských vrchov. Okrem týchto prameňov sú zmienky ešte o minerálnych prameňoch v Nižnom Hrabovci, Podčičve, Vranove a inde. Oblasť Východoslovenskej roviny je perspektívnou aj z hľadiska výskytu horúcich vôd, no táto oblasť je tu málo prebádaná.

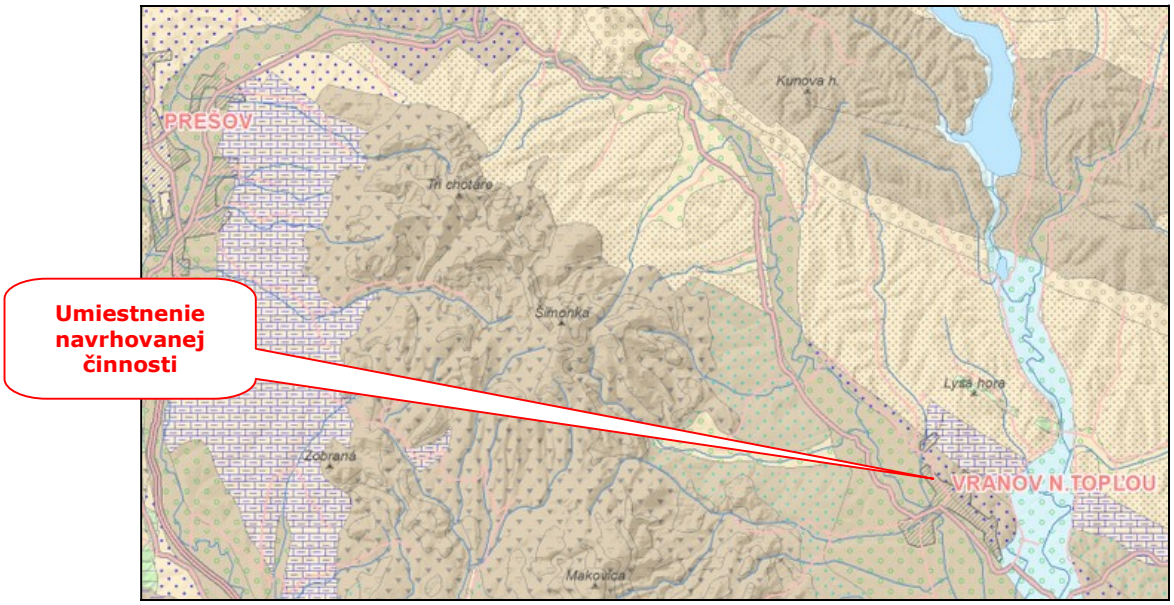

Obr. 17: Hydrogeologická mapa širšieho okolia hodnotenej lokality

6.1.7. Biota – vegetácia, flóra a fauna

Vegetácia a flóra

Z hľadiska prirodzenej vegetácie patrí posudzované územie do oblasti dubovo-hrabových lesov, oblasti kvetnatých bučín, malé plochy do oblasti dubových lesov. Údolná niva Tople patrí k jelšovým a vŕbovo-topoľovým lesom. Súčasné biotopy sú výsledkom dlhodobého vývoja v prírode, ako aj hospodárskeho vplyvu na krajinu. Prevažná väčšina posudzovaného územia je odlesnená a poľnohospodársky využívaná. Rozsiahle rekultivácie boli príčinou zániku mnohých vzácnych rastlinných spoločenstiev. Z pôvodných botanicky pestrých stanovíšť dodnes ostali len nepatrné zvyšky brehových porastov rieky Tople a jej prítokov s jelšou lepkavou, vŕbou bielou, vŕbou krehkou. V krovinatej etáži sa nachádza plamienok plotný, ježatec laločnatý, chmeľ obyčajný, baza čierna, krušina jelšová. V bylinnom poraste sú zastúpené hlavne nitrofilné druhy. Nápadné sú porasty netýkavky žliazkatej a slnečnice hľúznatej. Všeobecne je známe, že na vlhkých stanovištiach sa nachádzali botanicky pestré lúčne porasty s psiarkou lúčnou, ktoré sa už dnes vyskytujú iba v priekopách pri ceste.

Fauna

Podľa členenia územia Slovenska na živočíšne regióny (Mazúr, E. 1980) je územie Prešovského kraja veľmi rôznorodé a s tým súvisí aj druhová diverzita. Pôvodne vyskytujúce sa živočíšne spoločenstvá sa v dôsledku odstránenia vegetačnej pokrývky rozpadli a ich reprezentanti sa buď odsťahovali alebo prispôsobili novým podmienkam. V súčasnosti v záujmovom území dominujú

spoločenstvá ornej pôdy, lúk, krovín, ľudských sídiel a tečúcich vôd. Vyskytujú sa tu malé druhy cicavcov, obojživelníky, plazy, vtáky a hmyz.

Charakteristickými druhmi cicavcov sú tu najmä zajac poľný, syseľ obyčajný, piskor obyčajný, jež obyčajný, krt a hrabošík podzemný. Z plazov sú to slepúch a užovka obyčajná, z obojživelníkov mlok a rosnička zelená. Z rýb sa vo vodách hodnoteného územia vyskytujú jalec obyčajný, mrena obyčajná, plotica obyčajná, čerebľa obyčajná, belička obyčajná a hrúz obyčajný.

Najcharakteristickejšími druhmi vtákov sú tu prepelica poľná, jarabica poľná, škovránok poľný a bocian biely. Okrem bociana tu bežne hniezdi sýkorka belasá, hrdlička záhradná, žltochvost domový. Pod strechami si robí svoje hniezda lastovička obyčajná a belorítka obyčajná. K vzácnym hniezdičom v lese patri orol krikľavý, včelár obyčajný, jastrab veľký, sova dlhochvostá, dudok obyčajný, bocian čierny, rôzne druhy ďatľov. V minulosti tu hniezdil aj orol skalný. Rieka Topľa je významnou ťahavou cestou pre migrujúce vodné vtáctvo. V jej hlinitých brehoch si vyrýva svoje hniezdne chodby rybárik a brehuľa obyčajná.

6.1.8. Chránené územia a ochranné pásma

6.1.8.1. Súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000):

Súvislá európska sústava chránených území je definovaná v § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Jej cieľom je zachovať priaznivý stav biotopov európskeho významu a priaznivý stav druhov európskeho významu. Sústavu **Natura 2000** tvoria „chránené vtáčie územia (CHVÚ)" a „územia európskeho významu (ÚEV)".

V širšom okolí navrhovanej činnosti sa nachádza chránené vtáčie územie (**CHVÚ**) Slanské vrchy, ktoré je vzdialené od posudzovanej lokality cca 5 km na juhozápad. Na území iných okresov sa v okolí Vranova nad Topľou nachádzajú CHVÚ Vihorlatské vrchy a Ondavská rovina:

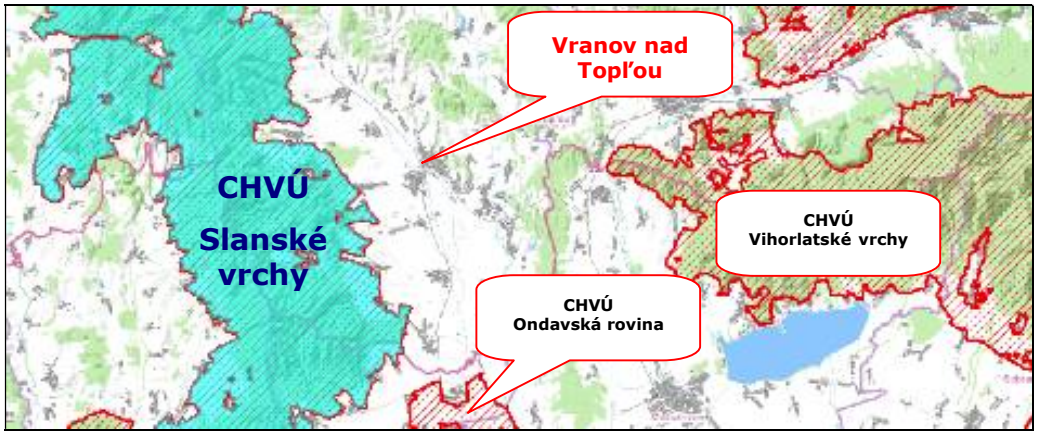

Obr. 18: Poloha mesta Vranov nad Topľou vzhľadom na najbližšie chránené vtáčie územia

SKCHVU025 Slanské vrchy

Chránené vtáčie územie Slanské vrchy bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 193/2010 Z. z. v roku 2010 na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov orla kráľovského (*Aquila heliaca*), výra skalného (*Bubo bubo*), bociana čierneho (*Ciconia nigra*), orla krikľavého (*Aquila pomarina*), včelára lesného (*Pernis apivorus*), ďatľa bielochrbtého (*Dendrocopos leucotos*), ďatľa prostredného (*Dendrocopos medius*), sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*), penice jarabej (*Sylvia misoria*), muchárika červenohrdlého (*Ficedula parva*), muchárika bielokrkého (*Ficedula albicollis*),

strakoša červenochrbtého (*Lanius collurio*), orla skalného (*Aquila chrysaetos*), lelka lesného (*Caprimulgus europaeus*), škovránka stromového (*Lullula arborea*), jariabka hôrneho (*Bonasa bonasia*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*), žlto-chvosta lesného (*Phoenicurus phoenicurus*), krutihlava hnedého (*Jynx torquilla*), muchára sivého (*Muscicapa striata*), hrdličky poľnej (*Streptopelia turtur*), pŕhľaviara čiernohlavého (*Saxicola torquata*), chriašteľa poľného (*Crex crex*), žlny sivej (*Picus canus*) a ďatľa čierneho (*Dryocopus martius*) a na účel zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. CHVÚ má výmeru 60 247,42 ha.

Z území európskeho významu (**ÚEV**) je v širšom okolí navrhovanej činnosti najbližšie, asi 11 km na východ, lokalizované územie Brekovský hradný vrch, patriace do okresu Humenné:

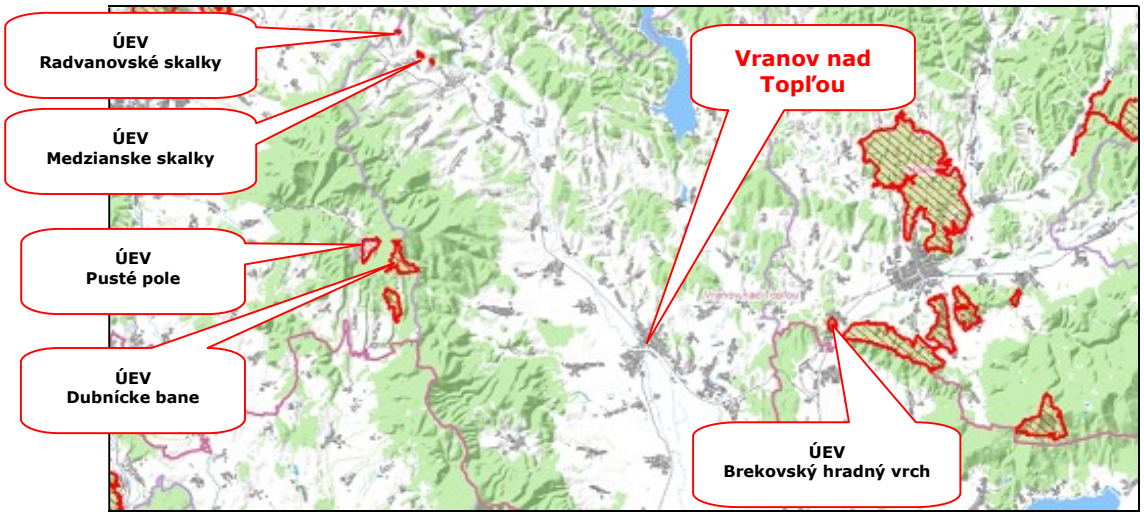

Obr. 19: Poloha mesta Vranov nad Topľou vzhľadom na najbližšie územia európskeho významu

V prešovskom okrese sa hneď za hrebeňom Slanských vrchov v katastrálnych územiach obcí Červenica a Zlatá Baňa nachádzajú územia Dubnícke bane a Pusté pole. V okrese Vranov nad Topľou sa vo väčšej vzdialenosti nachádzajú ešte ÚEV Radvanovské skalky a Medzianske skalky.

SKUEV0231 Brekovský hradný vrch

Územie bolo ustanovené výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. Bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov Porasty borievky obyčajnej (5130), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia Orchideaceae) (6210), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Xerotermné kroviny (40A0*), Teplomilné panónske dubové lesy (91H0*) a druhov európskeho významu ako bystruška potočná *(Carabus variolosus*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*), spriadač kostihojový (**Callimorpha quadripunctaria*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), fúžač veľký (*Cerambyx cerdo*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), kobylky štysova (*Isophya stysi*) a na účel zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. ÚEV má výmeru 29,62 ha.

6.1.8.2. Chránené územia národnej siete:

Lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu a biotopy národného významu, biotopy druhov európskeho významu, biotopy druhov

národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, významné krajinné prvky alebo územia medzinárodného významu, možno vyhlásiť za chránené územia v zmysle § 17 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Do územia okresu Vranov nad Topľou z území národného významu nezasahujú žiadne veľkoplošné chránené územia, teda národné parky a chránené krajinné oblasti. Na území okresu sa nachádzajú iba maloplošné chránené územia - národné prírodné rezervácie (NPR), chránené areály (CHA), prírodné rezervácie (PR) a prírodné pamiatky (PP). V štátnom zozname osobitne chránených častí prírody SR je evidovaných 14, nižšie v tabuľke uvedených chránených území, spadajúcich do okresu Vranov nad Topľou:

Ev. číslo	Názov	Kategória	Výmera [m^2]	Rok vyhlásenia
543	Hermanovské skaly	PR	330 700	1980
545	Hlinianska jelšina	PR	461 500	1981
611	Medzianske skalky	CHA	40 000	1990
624	Oblík	NPR	900 000	1964
636	Petkovský potok	PP	67 600	1990
656	Radvanovské skalky	CHA	7 619	1990
674	Skaly pod Pariakovou	PP	600 000	1987
690	Šimonka	NPR	335 200	1950
794	Štefanovská borina	CHA	20 400	1993
714	Zámutovská jelšina	PR	6 600	1981
715	Zámutovské skaly	PR	306 700	1980
792	Zapikan	PP	10 000	1993
887	Zárez Stravného potoka	PP	40 468	1994
725	Žipovské mŕtve rameno	PP	22 724	1990

Zdroj: http://uzemia.enviroportal.sk/

Najbližšie k posudzovanej lokalite (do 10 km) sa nachádza maloplošné chránené územie - PP Zapikan.

Prírodná pamiatka **Zapikan**

- plocha 10 000 m^2
- vyhlásené rozhodnutím Okresného úradu pre životné prostredie vo Vranove nad Topľou č. 62/93 z 27. 1. 1993
- PP je vyhlásené na ochranu impozantnej rokliny Komorského potoka s bralnými formami, podomletými previsni a vodopádom na 3 m terénnom stupni vo vulkanosedimentárnom súvrství okrajovej časti Slanských vrchov
- 5. stupeň ochrany

Pre územnú ochranu je ustanovených päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje. Stupne ochrany zabezpečujú špeciálnu starostlivosť a režim na chránených územiach s vylúčením, resp. obmedzením takých činností, ktoré môžu nejakým spôsobom narušiť rozmanitosť podmienok a foriem života na zemi, ekologickú stabilitu územia, využívanie prírodných zdrojov a vzhľad krajiny.

Do riešeného územia nezasahuje žiadne z vyššie uvedených chránených území, resp. ich ochranných pásiem. V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny tu **platí I. stupeň ochrany**, t. j. predmetnému územiu sa osobitná ochrana neposkytuje.

6.1.8.3. Druhová ochrana prírody:

Druhová ochrana sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu významným stromom a ich skupinám vrátane stromoradí, ktoré majú mimoriadny kultúrny, vedecký, ekologický prípadne krajinotvorný význam. Počet chránených stromov na Slovensku, evidovaných v štátnom zozname k 31. 12. 2019 bol podľa údajov ŠOP SR v Banskej Bystrici 443 chránených stromov a ich skupín vrátane stromoradí.

V okrese Vranov nad Topľou sa nachádza 5 chránených stromov, z toho 2 v katastri obce Nižný Hrabovec, 1 v katastri obce Zámutov, 1 v katastri obce Rudľov a 1 v katastri obce Tovarné. Najbližšie chránené stromy sú Platan a Tis v Nižnom Hrabovci vzdialenom cca 7 km na juhovýchod od posudzovanej lokality.

6.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

6.2.1. Krajina, krajinný obraz

Reliéf krajiny tvorí predovšetkým rovinaté alúvium rieky Topľa obklopené zo západu a severu pahorkatinami okraja geomorfologických celkov Ondavskej vrchoviny a Slánske vrchy. Územie je charakteristické zastúpením rovinatej krajiny v okolí vodného toku Topľa a Ondava, poľnohospodárskou krajinou s ornou pôdou. Strmšie a vyššie položené svahy okolitých kopcov sú prevažne pokryté trvalými trávnymi porastmi či lesnými celkami. Krajinu dotvárajú intravilány menších sídel v okolí vodných tokov.

V severnej a severovýchodnej časti širšieho riešeného územia sa nachádzajú lesy Vranovskej pahorkatiny. Pozdĺž vodného toku Tople sa nachádzajú plošne izolované enklávy lužného lesa, resp. severne od mesta enklávy dubovo-hrabových lesov a dubových lesov. Nelesná drevinná vegetácia je v území zastúpená prirodzenou skupinovou a líniovou vegetáciou a prirodzenými brehovými porastmi vodných tokov. Prevažnú časť nezastavaného územia tvorí poľnohospodárska pôda. Celkovo možno súčasnú krajinnú štruktúru riešeného územia mesta charakterizovať ako narušenú najmä intenzívnou poľnohospodárskou výrobou, rozsiahlymi trasami cestnej a železničnej dopravy.

6.2.2. Stabilita

Ekologická stabilita je schopnosť ekologického systému pretrvávať aj počas pôsobenia rušivého vplyvu a v podmienkach narušovania zvonku reprodukovať svoje podstatné charakteristiky. Táto schopnosť sa prejavuje minimálnou zmenou počas pôsobenia rušivého vplyvu alebo spontánnym návratom do východiskového stavu. Ekologická nestabilita je neschopnosť ekologického systému pretrvávať počas pôsobenia „cudzieho" vplyvu zvonku, alebo neschopnosť vrátiť sa po prípadnej zmene do východiskového stavu.

Ekologická stabilita sa hodnotí stanovením koeficientu ekologickej stability (KES_1), čo je pomer ekologicky relatívne stabilných plôch (lesy, lúky, záhrady, vodné plochy, atď.) k ekologicky relatívne nestabilným plochám (budovy, cesty, výrobné areály, skládky, atď.):

$$KES_1 = \frac{S}{L},$$

kde: S = výmera plôch relatívne stabilných (les, NSKV, lúky, pasienky),
L = výmera plôch relatívne nestabilných (orná pôda, zastavaná pôda).

Hodnoty koeficientu ekologickej stability sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

$KES_1 < 0,10$	územie s maximálnym narušením prírodných štruktúr, základné ekologické funkcie musia byť intenzívne a trvale nahradzované technickými zásahmi
$0,10 < KES_1 < 0,30$	územie nadpriemerne využívané, so zreteľným narušením prírodných štruktúr, základné ekologické funkcie musia byť neustále nahradzované technickými zásahmi
$0,30 < KES_1 < 1,00$	územie intenzívne využívané, hlavne poľnohospodárskou veľkovýrobou, oslabenie autoregulačných pochodov a agroekosystémoch spôsobuje ich značnú ekologickú labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatkovej energie
$1,00 < KES_1$	vcelku vyvážená krajina, v ktorej sú technické objekty relatívne v súlade so zachovalými prírodnými štruktúrami, dôsledkom je aj nižšia spotreba energomateriálových vkladov

(Zdroj: MÍCHAL, I. 1994. Ekologická stabilita. Brno: Veronica a MŽP ČR, 275 s.)

V katastrálnom území mesta Vranov nad Topľou sa nachádzajú len menšie plochy lesných porastov, a to v severnej a severovýchodnej časti jeho územia. Hospodárska zeleň a ovocné záhrady na plochách pri rodinných domoch vytvárajú vegetačný pás okolo jestvujúceho osídlenia najmä v severnej časti mesta, v miestnej časti Čemerné a Lomnica a vo Vranovskom Dlhom. Za najväčšie problémy súčasnej krajinnej štruktúry mesta sa tak považuje:

- nízky podiel plôch lesov na celkovej výmere územia mesta,
- postupná likvidácia prirodzených ekosystémov mesta v dôsledku investičnej výstavby,
- postupná úprava a regulácia vodných tokov,
- fragmentácia existujúcich biotopov technickými a sídelnými prvkami v krajine.

Katastrálne územie mesta Vranov nad Topľou je preto podľa zaužívanej metodiky možné, vzhľadom na intenzívne využívanie tohto územia, zaradiť medzi katastre s koeficientom ekologickej stability KES_1 do hodnoty 0,30 a ide tak o výrazne nestabilizovanú krajinu s veľmi nízkou ekologickou kvalitou priestorovej štruktúry krajiny.

6.2.3. Ochrana prírody a krajiny

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v zn. n. p. sa ochranou prírody a krajiny rozumie starostlivosť štátu, právnických osôb a fyzických osôb o voľne rastúce rastliny, voľne žijúce živočíchy a ich spoločnestvá, prírodné biotopy, ekosystémy, nerasty, skameneliny, geologické a geomorfologické útvary, ako aj starostlivosť o vzhľad a využívanie krajiny. Ochrana prírody a krajiny sa realizuje najmä obmedzovaním a usmerňovaním zásahov do prírody a krajiny, podporou a spoluprácou s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov, ako aj spoluprácou s orgánmi verejnej správy. Na území Slovenskej republiky platí prvý stupeň ochrany, ak zákon alebo všeobecne záväzný právny predpis neustanovuje inak. V prvom stupni ochrany sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny.

Významný krajinný prvok je taká časť územia, ktorá utvára charakteristický vzhľad krajiny alebo prispieva k jej ekologickej stabilite, najmä les, rašelinisko, brehový porast, jazero, mokraď, rieka, bralo, tiesňava, kamenné more, pieskový presyp, park, aleja, remíza. Významné krajinné prvky tvoria sieť genofondovo významných ekostabilizačných plôch, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov na riešenom území.

Za miestne ekostabilizačné plochy, predstavujúce významné krajinné prvky, sa vyberajú tie územia, v ktorých sa nachádzajú najzachovalejšie sukcesné štádiá, alebo tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. K ďalším kritériám pre výber ekologický významných segmentov krajiny je stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti bioty a v neposlednom rade aj územná rozloha.

V katastrálnom území mesta Vranov nad Topľou sa žiadne chránené územia nenachádzajú a preto riešené územie patrí k územiu s 1. stupňom ochrany t. j. k územiu, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana.

6.2.4. Scenéria

Mesto Vranov nad Topľou sa rozprestiera v severnej časti Východoslovenskej nížiny na Vranovskej pahorkatine, pričom väčšia časť mesta sa rozprestiera na rovine s nadmorskou výškou 132 m. Zo severnej strany mesto obklopuje veniec nízkych pahorkov s prímestskou zeleňou, do ktorej sú vsadené obytné zóny.

Scenériu krajiny v širšom okolí dotknutého územia tvoria intenzívne obhospodarované plochy užívané na poľnohospodársku produkciu a miestne priemyselné podniky. V širšom okolí je zastúpená aj mestská sídelná štruktúra. Široké okolie tvoria na juhozápade Slanské vrchy, južne Východoslovenská nížina a severovýchodne Vranovská pahorkatina.

Scenéria okolia posudzovaného územia je doplnená brehovými porastmi lemujúcimi brehy rieky Topľa, resp. Čičavského kanála.

6.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

6.3.1. Obyvateľstvo a jeho aktivity

Podľa údajov Štatistického úradu SR k 31. 12. 2020 žilo v meste Vranov nad Topľou 22.079 obyvateľov. Z tohto počtu predstavovali muži 10.827 a ženy 11.252 osôb. Trend vývoja počtu obyvateľov je od roku 2010 každoročne klesajúci, a to aj napriek kladnému rozdielu počtu živonarodených (231) a zomretých osôb (197) v roku 2020. Vývoj prírastkov obyvateľstva mesta Vranov nad Topľou medzi rokmi 2001 až 2020 znázorňuje nasledovný graf, pričom béžová čiara znamená prirodzený prírastok obyvateľstva, modrá čiara znamená migračné saldo, čiže rozdiel medzi počtom prisťahovaných a vysťahovaných a bordová čiara znamená celkový prírastok obyvateľstva:

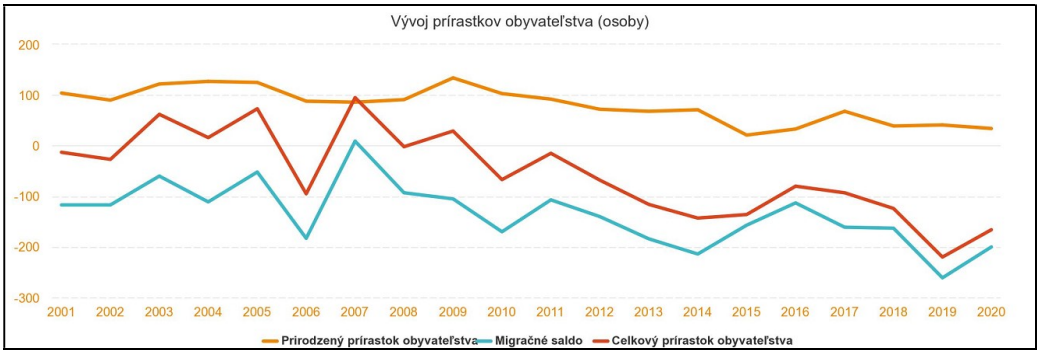

Obr. 20: Vývoj prírastkov obyvateľstva mesta Vranov nad Topľou

Vývoj počtu živonarodených a zomretých osôb vo Vranove nad Topľou medzi rokmi 2001 až 2020 je znázornený na nasledovnom grafe:

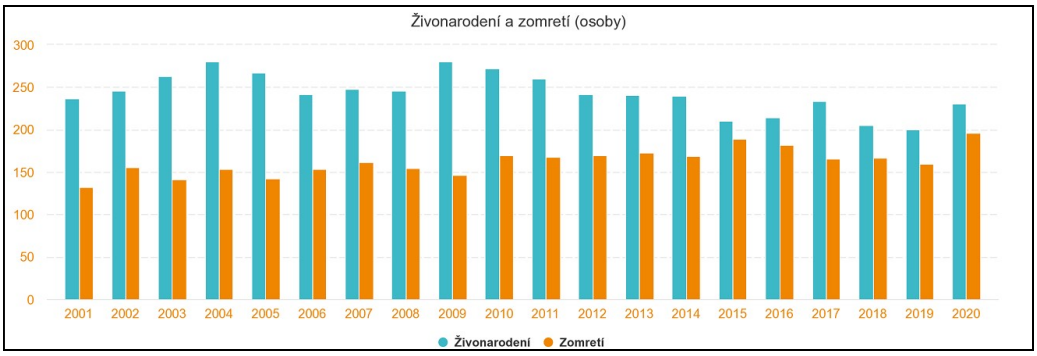

Obr. 21: Vývoj počtu živonarodených a zomretých osôb

Veková štruktúra obyvateľstva mesta je na nasledovnom grafe:

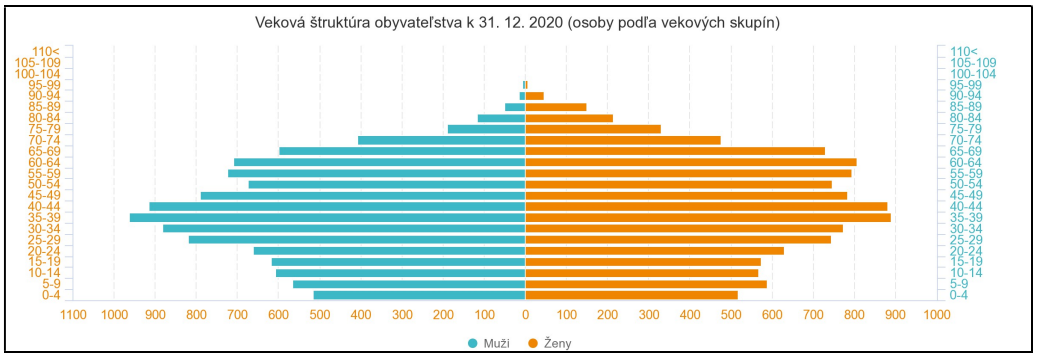

Obr. 22: Veková štruktúra obyvateľstva mesta Vranov nad Topľou

Ekonomickú aktivitu obyvateľstva mesta Vranov nad Topľou reprezentuje na ďalšom grafe vývoj počtu osôb v predproduktívnom veku (0 - 14 rokov), počtu osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov) a počtu osôb v poproduktívnom veku (65 a viac rokov):

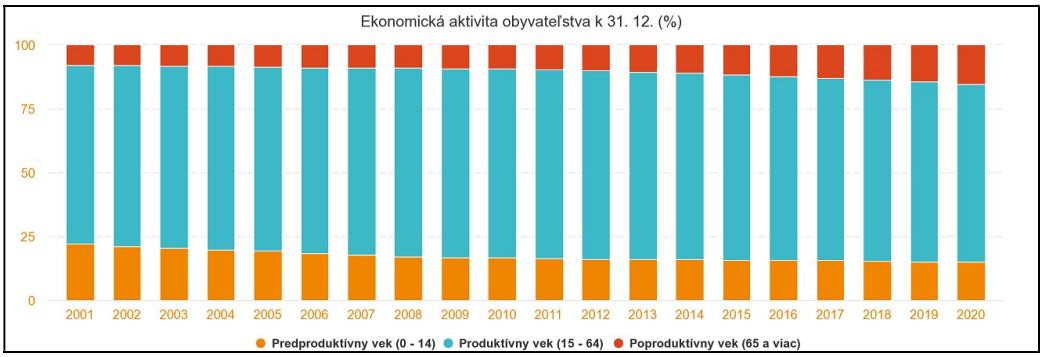

Obr. 23: Ekonomická aktivita obyvateľstva mesta Vranov nad Topľou

Z grafu je zrejmé, že medzi rokmi 2001 až 2020 plynule došlo k nárastu počtu osôb v poproduktívnom veku, čo odráža aj graf vývoja indexu starnutia:

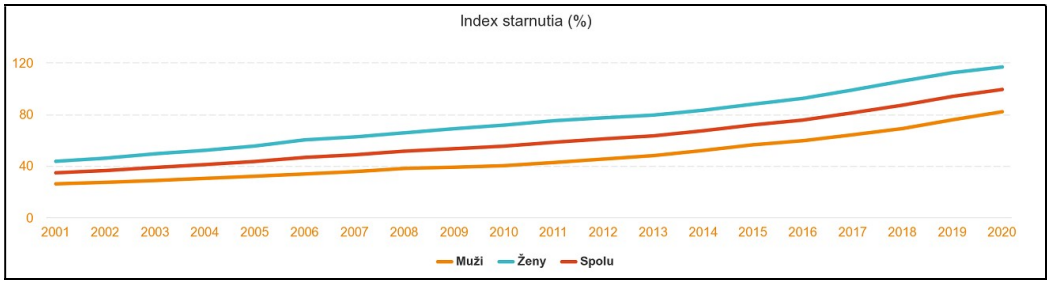

Obr. 24: Index starnutia obyvateľstva mesta Vranov nad Topľou

Z ďalších štatistických údajov možno spomenúť ešte niektoré parametre zisťované v širšom meradle, za celý **okres Vranov nad Topľou**:

Miera evidovanej nezamestnanosti [v %]							
Rok:	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Spolu	21,25	17,80	17,80	13,61	12,21	12,13	15,56
Muži	20,03	16,42	16,01	11,74	9,63	9,89	13,32
Ženy	22,87	19,59	20,14	16,05	15,54	14,97	18,32

Niekoľkoročný klesajúci trend nezamestnanosti sa v okrese Vranov nad Topľou v posledných dvoch rokoch zastavil, ako je zrejmé aj z nasledujúceho grafu:

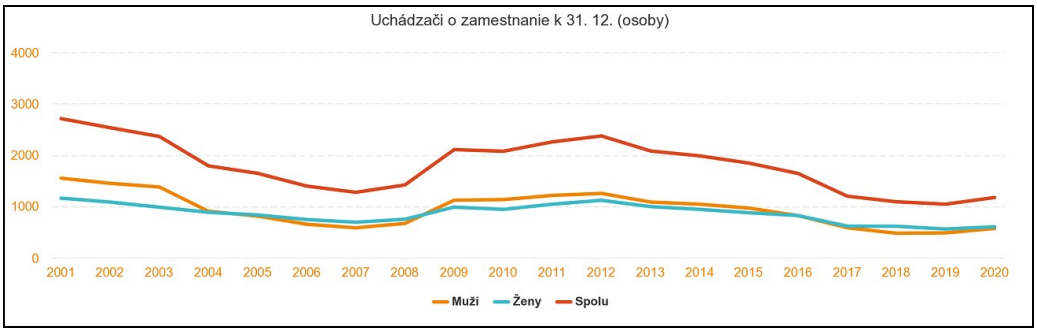

Obr. 25: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v okrese Vranov nad Topľou

Stredná dĺžka života obyvateľov Slovenska pri narodení je stále takmer o 4 roky menšia ako priemer EÚ. Viacročné v porovnanie s údajmi EÚ vyznieva nasledovne:

Stredná dĺžka života v absolútnej hodnote pri narodení [roky]							
Rok:	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
EÚ[28] spolu	80,5	80,9	80,6	81,0	80,9	81,0	81,3
SR spolu	76,6	77,0	76,7	77,3	77,3	77,4	77,8
SR muži	72,9	73,3	73,1	73,8	73,8	73,9	74,3
SR ženy	80,1	80,5	80,2	80,7	80,7	80,8	81,2

Hospodárstvo celého okresu Vranov nad Topľou v súčasnosti charakterizuje priemyselná a poľnohospodárska výroba a tiež rozvoj služieb. Centrom priemyselnej výroby a služieb je samotné mesto Vranov nad Topľou. Štruktúru priemyslu tvoria ako nové odvetvia drevársky a textilný priemysel, spolu s tradičnými odvetviami priemyslu v tomto regióne a to strojárstvom, stavebnou výrobou a výrobou plastov.

V poľnohospodárstve dominuje rastlinná prvovýroba s produkciou obilnín, repky olejnej a ostatných plodín, doplnená o živočíšnu prvovýrobu - chov ošípaných, hovädzieho dobytka.

Okres Vranov nad Topľou je súčasťou spádovej oblasti krajského mesta Prešov, ktoré poskytuje viac pracovných príležitostí, je spádovou oblasťou aj z hľadiska zdravotnej starostlivosti, služieb vo verejnej správe a samozrejme v školstve.

Celkovo však možno skonštatovať, že mesto Vranov nad Topľou ako okresné mesto patrí v celoslovenskom meradle medzi menej rozvinuté sídla z hľadiska hospodárstva, aj z hľadiska urbanistického rozvoja, aj keď je treba povedať, že určite nepatrí medzi najzaostalejšie mestá v rámci Slovenska. Perspektívne sa tu javí rozvoj priemyselných aktivít a rozvoj poľnohospodárstva vzhľadom k pomerne dobrej úrodnosti tunajších pôd. Je však treba povedať aj to, že v súčasných podmienkach hospodárstva SR v nadväznosti na infraštruktúru, je mohutný rozvoj mesta veľmi málo pravdepodobný.

6.3.2. Infraštruktúra

Doprava

V posledných rokoch rozvoj osobnej i nákladnej dopravy prekonáva všetky prognózy. Spoločensko-politické zmeny v posledných 30 rokoch priniesli rýchly nárast hlavne individuálnej automobilovej dopravy a zásadné zmeny v smerovaní dopravy aj v regióne okresu, či mesta Vranov nad Topľou.

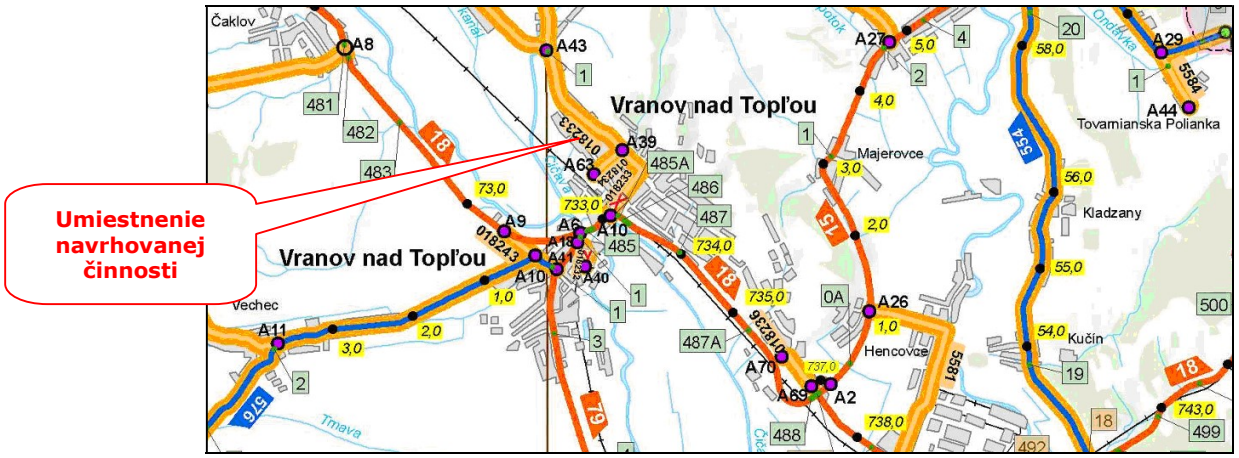

Obr. 26: Doravné napojenie mesta Vranov nad Topľou

Cestná doprava je nosnou v dopravnom systéme územia, pričom neustále rastie podiel individuálnej automobilovej dopravy oproti hromadnej doprave. Súčasný stav cestnej infraštruktúry mesta Vranov nad Topľou a jeho širšieho okolia je reprezentovaný cestami I. triedy I/15, I/18 a I/79, cestou II. triedy II/576 a sieťou cestných komunikácii zaradených do ciest III. triedy a množstvom miestnych a poľných ciest, resp. účelových komunikácií. V širokom okolí chýba nadradená cestná infraštruktúra (diaľnice a rýchlostné cesty). Mestom prechádzajú regionálne jednokoľajové železničné trate č. 192 Trebišov – Vranov nad Topľou a č. 193 Prešov – Humenné. Sieť cestných komunikácii je v súčasnosti postačujúca pre potreby mesta a jeho okolia. Cesty I/18 a I/79 sú dôležité dopravné tepny, zaradené do vymedzených cestných ťahov cestnej siete SR. Štátna cesta I/18 je dôležitou spojnicou medzi štátnymi cestami v úseku Prešov – Michalovce a cesta I/79 v úseku Vranov nad Topľou – Trebišov.

Zásobovanie elektrickou energiou

Na území mesta na Mlynskej ulici sa nachádza elektrická stanica ES Vranov nad Topľou 110/22 kV, z ktorej je mesto zásobované elektrickou energiou.

Zásobovanie vodou

Mesto Vranov nad Topľou je napojené na Východoslovenskú vodárenskú sústavu so zdrojom pitnej vody VN Starina.

Kanalizácia

V súčasnosti je už dobudovaná a do prevádzky uvedená nová čistiareň odpadových vôd (ČOV) na ľavom brehu Tople oproti miestnej časti Lomnica v lokalite Ortáše. Parametre novej ČOV sú postačujúce pre dnešné aj budúce potreby mesta: Počet pripojených obyvateľov – 28.845 osôb, Ekvivalentný počet obyvateľov – 34.850 EO, Prítok splaškových vôd – Q_{24} = 6.797,9 $m^3.deň^{-1}$ (78,68 $l.s^{-1}$).

Zásobovanie plynom a teplom

Mesto Vranov nad Topľou je zásobované zemným plynom z jestvujúceho VTL plynovodu Strážske – Hanušovce nad Topľou s parametrami DN 300, PN 4,0 MPa. Teplom je mesto zásobované najmä zo siete 15 kotolní.

Odpadové hospodárstvo

Tuhý komunálny odpad z mesta Vranov nad Topľou sa v súčasnosti umiestňuje na skládku na nie nebezpečný odpad Hôrky – Pláne v Strážskom, odpad vyváža spoločnosť Marius Pedersen, a. s. Trenčín. Zneškodňovanie nebezpečných odpadov si na zmluvnom základe zabezpečuje každý podnikateľský subjekt sám.

6.3.3. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

Historický vývoj mesta Vranov nad Topľou je zo začiatku spätý s hradným panstvom Čičva. Prvá písomná zmienka sa datuje do roku 1270, kedy sa Vranov ako súčasť tohto hradného panstva dostal do vlastníctva šľachtica Rainolda, pána z Rozhanoviec. Prvé priame správy o Vranove sú v registroch pápežského desiatku z rokov 1333 – 1337. Z týchto správ priamo vyplýva, že Vranovské sídlisko existovalo už dávnejšie pred 14. storočím. V latinských písomnostiach od 14. storočia sa vyskytuje Vranov pravidelne pod názvom Warano, ako maďarizovanej podoby pôvodného slovenského názvu Vranov (od slova vrana). Okrem archeologických nálezov aj slovenský pôvod a starobylý tvar názvu (typologicky patrí k starobylým slovenským názvom ako Prešov, Bardejov), zemepisná poloha a spoločenská rozvinutosť Vranova začiatkom 14. storočia dokazujú, že Vranov existuje nepretržite od 9. storočia. Územne pomerne rozsiahle panstvo Čičva v 15. storočí z praktických dôvodov zemepáni rozdelili na menšie územné celky, ktoré potom tvorili samostatné panstvá. Vznikli panstvá Čičva, Vranov a Skrabské. Od 14. storočia sa Vranov vyvíjal ako mestečko. Bol jediným mestečkom na panstve Vranov v období feudalizmu, na zvyšných dvoch panstvách mestečká neboli. Ekonomickým základom v počiatočných mestských dejinách Vranova bol miestny týždenný trh, konajúci sa od roku 1350 každý pondelok. v 15., resp. 16. storočí sa vo Vranove udomácnilo konanie jarmoku. Jarmok na Juraja trval 3 dni a okolo roku 1526 už bol zaužívanou zvyklosťou. Tieto a iné ekonomické aktivity (od roku 1461 právo skladu, od roku 1434 vyberanie mýta) prinášali tunajším feudálnym pánom nemalé zisky. Postupom času sa Vranov stal strediskom remesiel a obchodu širokej oblasti. Zemepisná poloha vranovského chotára poskytovala obyvateľom všetky predpoklady pre rozvoj poľnohospodárstva. Roľníctvo bolo tradičným zamestnaním Vranovčanov pred 14. storočím a rozvíjalo sa aj neskôr, keď už bol Vranov mestečkom. Pestovali sa pšenica, ovos, jačmeň, ľan, konope, kapusta, zelenina, vinič, choval sa hovädzí dobytok, kone, ovce, ošípané, hydina a včely.

V 12. až 13. storočí bol vo Vranove postavený kostol svätého Štefana, stavebne upravený v roku 1490. Spustol a zanikol v 18. storočí. Okolo polovice 15. storočia bol postavený kláštor františkánov, ktorý zanikol neskôr v období reformácie (polovica 16. storočia). V poslednej tretine 15 storočia bol založený pôvodne františkánsky, neskôr rímskokatolícky kostol, ktorý po zničení v roku 1578 bol postavený znovu. Koncom 17. storočia bol postavený kláštor Paulínov. Ako dôsledok zhoršujúcich sa sociálnych a hospodárskych pomerov, zlého postavenia poddaných a prehlbujúcej sa krízy feudalizmu vypuklo v roku 1831 roľnícke povstanie. Hoci jeho ohniskom bol južný Zemplín, významným centrom v jeho strednej časti sa stal Vranov s okolím. Povstanie bolo krvavo potlačené, z celkového počtu 119 popravených na východnom Slovensku bolo 41 osôb z Vranova a okolia, čo poukazuje na veľkú aktivitu povstania v tejto oblasti. Z administratívneho hľadiska Vranovský okres jestvoval už v 16. storočí, keď bola Zemplínska stolica rozdelená na štyri okresy, neskôr na 5, od roku 1840 na šesť a po ďalšej úprave verejnej správy v roku 1853 na sedem. Koncom 19. storočia Vranov, i keď bol sídlom okre-

su s dlhou tradíciou, nebol zaradený do kategórie veľkej obce. Okres mal v tom čase 46 obcí a celá župa pozostávala z dvanástich okresov (z toho 7 slovenských). Mestečko Vranov a jeho okolie si aj napriek vrcholiacej priemyselnej revolúcii zachovávalo stále len remeselnícko-živnostenský charakter. Priemysel bol zastúpený len jednou baňou (Merník), cementárňou (Skrabské) a niekoľkými mlynmi. Aj táto skutočnosť bola príčinou hromadného vysťahovalectva miestnych ľudí za prácou. Prvá svetová vojna a následné udalosti hlboko zasiahli do života obyvateľov Vranova a okolia. Spôsobili nielen hospodársky a sociálny úpadok, zvýšenú úmrtnosť a zníženie prirodzeného prírastku obyvateľstva, ale zasiahli aj oblasť morálno-etickú a sociálno-psychologickú. Ďalší vývoj okresov Zemplína bol zložitý a náročný hlavne pre ich geografickú, ekonomickú a spoločensko-kultúrnu uzavretosť od ostatných regiónov republiky. V rokoch 1923 – 1928 patril okres Vranov do Košickej župy. V roku 1927 sa úradne upravil názov mestečka na Vranov nad Topľou. V júli 1928 bolo na Slovensku zrušené župné zriadenie a vytvorilo sa krajinské zriadenie na čele s Krajinským úradom v Bratislave (do roku 1939).

Sprievodným znakom celého medzivojnového obdobia bola vysoká nezamestnanosť, pokračujúce vysťahovalectvo za prácou, hospodárska stagnácia, hlad, bieda, ale aj relatívne výrazná dynamika populačného vývoja vo Vranove. V roku 1939 prešla pôsobnosť Krajinského úradu v Bratislave na Ministerstvo vnútra a župné úrady. Slovensko bolo rozdelené do šiestich žúp, Vranov bol začlenený do Šarišsko-zemplínskej župy so sídlom v Prešove. V roku 1944 sa opäť zmenil názov mestečka a okresu na Vranov (odpadlo ,,nad Topľou"). Na prelome rokov 1944/1945 vstupoval Vranov a celý okres do nového obdobia svojich dejín. V priebehu 18. januára 1945 bolo oslobodených takmer 80 obcí východného Slovenska, medzi nimi aj Vranov. Rozsah vojnových škôd na obytných a verejných budovách, železniciach, v poľnohospodárstve, živnostenských a remeselníckych zariadeniach a bytovom vybavení dosiahol v meste a okrese vysoké sumy. Počtom úplne a čiastočne zničených domov sa okres zaradil medzi najviac postihnuté okresy východného Slovenska. Prioritami obnovy vojnou zničeného územia sa stali: plynulé zásobovanie a ochrana zdravia obyvateľstva, rekonštrukcia zničených budov, ciest a železničných tratí, obnovenie autobusovej dopravy, odmínovanie ciest a polí. Po stabilizácii pomerov a obnove vojnou zničenej infraštruktúry sa začal aj Vranov postupne rozvíjať. Nemalé investície sa vkladali najmä do priemyslu, dopravy a bytovej výstavby. V roku 1948 sa začalo s výstavbou jedného z najmodernejších drevospracujúcich závodov v republike – Bukózy, postupne pribúdali na území mesta a okresu ďalšie nové závody. Prosperoval najmä drevársky a textilný priemysel. V spojitosti s rozvojom priemyslu sa rozvíjalo aj školstvo, vznikali nové základné, učňovské a stredné školy. V súvislosti s novým územno-správnym členením v roku 1960 okres Vranov zanikol a mesto sa začlenilo do okresu Michalovce. V júli 1968 bol okres Vranov nad Topľou obnovený a odvtedy je mesto nepretržite okresným sídlom a jedným z ekonomických, obchodných, administratívnych, školských, zdravotne - sociálnych a kultúrnych centier celého regiónu.

6.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

K zhodnoteniu súčasného stavu kvality životného prostredia môže z aktuálne dostupných zdrojov poslúžiť **Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2019**, ktorej samostatná kapitola „Súhrnné hodnotenie environmentálnej situácie v Slovenskej republike" ponúka stručné a prehľadné vyhodnotenie stavu kvality jednotlivých indikátorov životného prostredia.

Na hodnotenie vývoja a stavu jednotlivých indikátorov sa v správe využívajú grafické symboly s nasledovným významom:

Ikona	Vysvetlenie hodnotenia vývoja
☺	**Pozitívny vývoj**, prevažujú trendy zlepšenia.
😐	**Variabilný**, nejednoznačný trend, trend bez výraznejších zmien v pozitívnom ako aj nepriaznivom smere.
☹	**Nepriaznivý vývoj**, prevažujú trendy zhoršenia.

Ikona	Vysvetlenie hodnotenia stavu
☺	**Vyhovujúci stav**. Plnenie limitných hodnôt a cieľov, resp. len minimálne odchýlky od nich.
😐	**Stav, ktorému nemožno jednoznačne priradiť hodnotenie vyhovujúci, resp. nevyhovujúci.** Je to napríklad z dôvodu, že pre jeho hodnotenie nie sú stanovené ciele alebo limity, resp. jeho zhodnotenie nie je jednoznačné.
☹	**Nevyhovujúci stav**. V prevažnej miere prekračovanie limitných hodnôt, neplnenie stanovených cieľov, resp. ohrozenie splnenia cieľov stanovených pre budúce obdobia.

Súhrnné hodnotenie environmentálnej situácie v Slovenskej republike:

Ovzdušie		
Emisie znečisťujúcich látok		
Zmena od roku 2005	☺	Od roku 2005 emisie znečisťujúcich látok u väčšiny látok klesajú a celkový vývoj je možné považovať za pozitívny.
Posledná medziročná zmena	☺	Medziročne došlo k poklesu emisií všetkých sledovaných znečisťujúcich látok.
Stav (2019)	☺	SR plní záväzky vyplývajúce z príslušných medzinárodných záväzkov vzťahujúcich sa k emisiám znečisťujúcich látok.
Kvalita ovzdušia		
Zmena od roku 2005	☺	Zaznamenaný bol pozitívny trend vo vývoji kvality ovzdušia aj napriek jeho mierne kolísavému priebehu.
Posledná medziročná zmena	☺	Oproti predchádzajúcemu roku bolo zaznamenané zníženie počtu prekročení limitných a cieľových hodnôt.
Stav (2019)	☹	Stále sú zaznamenávané prekročenia povolených hodnôt vo väzbe na ochranu ľudského zdravia pre PM_{10}, BaP a prízemný ozón a tiež prekročenia povolených hodnôt pre prízemný ozón pre ochranu vegetácie a lesov.

Voda		
Kvalita povrchových vôd		
Zmena od roku 2005	☺	Významný pokles podielu monitorovaných miest, v ktorých neboli dosiahnuté požiadavky na kvalitu vody. V hodnotení stavu vodných útvarov bol zaznamenaný mierny nárast podielu počtu vodných útvarov v dobrom a priemernom ekologickom stave a mierny nárast podielu počtu vodných útvarov v dobrom chemickom stave.

Voda		
Kvalita povrchových vôd		
Posledná medziročná zmena	😐	Medziročne došlo k zníženiu v počte monitorovaných miest, pričom podiel monitorovaných miest, v ktorých neboli dosiahnuté požiadavky na kvalitu vody sa nezmenil.
Stav (2019)	☹	Pretrvávalo prekročenie limitných hodnôt v jednotlivých skupinách ukazovateľov, ako aj prioritných látok a niektorých ďalších látok hodnotených pre dodržanie environmentálnej normy kvality.
Kvalita podzemných vôd		
Zmena od roku 2005	🙂	Pokles podielu analýz nevyhovujúcich požiadavkám na kvalitu vody. V hodnotení chemického stavu útvarov podzemnej vody bolo v porovnaní s predchádzajúcim plánovaným cyklom zaznamenané zníženie počtu útvarov podzemnej vody v zlom stave o 2 útvary.
Posledná medziročná zmena	😐	Medziročne nedošlo k významným zmenám v podiele analýz podzemných vôd nevyhovujúcim požiadavkám na kvalitu pitnej vody.
Stav (2019)	😐	Vo väčšine monitorovacích objektoch monitorovacej siete podzemnej vody bola prekročená limitná hodnota kvality pitnej vody aspoň v jednom ukazovateli. Limitné hodnoty boli najčastejšie prekračované v ukazovateľoch: Mn, $Fe_{celk.}$ a Fe^{2+}, čo poukazuje na pretrvávajúci nepriaznivý stav oxidačno-redukčných podmienok.
Odpadové vody		
Zmena od roku 2005	🙂	Pokles objemu vypúšťaných odpadových vôd, pokles zaznamenala aj produkcia organického znečistenia. Zvýšil sa počet obyvateľov napojených na verejné kanalizácie.
Posledná medziročná zmena	😐	Medziročne došlo k miernemu nárastu objemu odpadových vôd, počet obyvateľov napojených na verejné kanalizácie tiež mierne narástol.
Stav (2019)	☹	Úroveň napojenia obyvateľstva na verejné kanalizácie je naďalej nízka (69,13 %).
Kvalita pitnej vody		
Zmena od roku 2005	🙂	Pozitívny vývoj a stav kvality pitnej vody.
Posledná medziročná zmena	🙂	Podiel analýz pitnej vody vyhovujúcich hygienickým limitom bol na rovnakej úrovni.
Stav (2019)	🙂	Hygienickým limitom vyhovuje 99,76 % analýz pitnej vody.

Biodiverzita		
Stav druhov a biotopov európskeho významu		
Zmena od roku 2005	😐	V porovnaní s 1. (2004 - 2006) a 2. (2007 - 2012) reportovacím obdobím došlo v 3. reportovacom období (2013 – 2018) k výraznejšiemu zlepšeniu poznatkov, v skutočnosti je však ich stav viac-menej rovnaký (nedostatočné opatrenia).
Posledná medziročná zmena	😐	Stav druhov a biotopov európskeho významu sa podľa zápisov z KIMS medziročne nezmenil.
Stav (2019)	☹	Stav druhov a biotopov európskeho významu do veľkej miery nie je priaznivý.
Stav a vývoj národnej sústavy chránených území a európskej sústavy Natura 2000		
Zmena od roku 2005	🙂	Mierne sa zvýšil podiel tzv. maloplošných chránených území (MCHÚ) a naštartovalo sa budovanie európskej sústavy Natura 2000.
Posledná medziročná zmena	🙂	Medziročne sa výmera národnej sústavy CHÚ nezmenila. Boli pripravované a schvaľované ďalšie programy starostlivosti MCHÚ (ÚEV) a CHVÚ. Boli vypracované a aktualizované tiež ďalšie projekty ochrany pre vyhlásenie ÚEV..

Stav a vývoj národnej sústavy chránených území a európskej sústavy Natura 2000		
Stav (2019)	😐	Napriek vysokému podielu výmery CHÚ možno pozorovať v rámci národnej sústavy mnohé nedostatky (reprezentatívnosť, stav ohrozenosti, definovanie cieľového stavu ochrany, realizácia programov starostlivosti o tzv. MCHÚ). Európska sústava Natura 2000 je už z veľkej časti dobudovaná, avšak proces vyhlasovania ÚEV, ako aj prípravy programov starostlivosti je príliš pomalý a pretrváva tiež nedostatočnosť vymedzenia ÚEV pre niektoré druhy a biotopy.

Zelené hospodárstvo		
Produkcia a nakladanie s komunálnymi odpadmi		
Zmena od roku 2005	☹	Došlo k pomerne výraznému nárastu množstva vyprodukovaných komunálnych odpadov. Napriek poklesu množstva odpadov ukladaných na skládku, stále pretrváva vysoký podiel skládkovania. Miera recyklácie odpadov rastie, tempo rastu je však nedostatočné pre splnenie cieľa v roku 2020.
Posledná medziročná zmena	☹	Medziročne došlo opätovne k nárastu množstva komunálnych odpadov. Celkový objem skládkovaných komunálnych odpadov poklesol len veľmi mierne. Miera recyklácie narástla len minimálne, percentuálny prírastok recyklácie sa oproti predchádzajúcemu roku znížil.
Stav (2019)	☹	Pokračoval nárast objemu vyprodukovaného komunálneho odpadu. Pretrváva nepriaznivý stav v nakladaní s ním (vysoký podiel skládkovania a nedostatočný nárast miery recyklácie).

Celková kvalita životného prostredia:

Prierezový zdroj informácií o stave životného prostredia v SR predstavuje **Environmentálna regionalizácia** Slovenskej republiky ako jedna z foriem hodnotenia stavu životného prostredia krajiny:

https://www.enviroportal.sk/spravy/environmentalna-regionalizacia

Environmentálnu regionalizáciu možno charakterizovať ako jednu z podmienok zlepšovania informovanosti verejnosti o environmentálnej situácii v SR a ako súčasť snáh o tvorbu ucelených informačných systémov environmentalistiky.

Výstupy z environmentálnej regionalizácie sú určené odborníkom ako aj širokej verejnosti a sú aktualizované a prezentované každoročne v publikácii Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky a v nepravidelných intervaloch v informačnej brožúre.

Výsledkom naposledy dokončeného procesu Environmentálnej regionalizácie Slovenska z roku **2016**, ktorá odráža diferencovaný stav životného prostredia v rôznych častiach územia SR, bolo aj vymedzenie území – regiónov podľa rôznej environmentálnej kvality v podobe syntetických máp, ktoré sú podkladom charakterizujúcim úroveň životného prostredia SR v 5 stupňoch:

1. stupeň – prostredie vysokej úrovne
2. stupeň – prostredie vyhovujúce
3. stupeň – prostredie mierne narušené
4. stupeň – prostredie narušené
5. stupeň – prostredie silne narušené

Prvý stupeň (prostredie vysokej kvality) predstavuje stav životného prostredia najmenej ovplyvnený činnosťou človeka. Piaty stupeň (prostredie silne narušené) predstavuje stav životného prostredia zmenený, silne ovplyvňovaný činnosťou človeka, s najvyšším podielom environmentálnych záťaží. Tretí stupeň predstavuje stredný stav negatívneho ovplyvnenia životného prostredia v území a druhý a štvrtý stupeň je treba chápať ako prechodné hodnoty medzi krajnými stavmi a identifikovaným stredom. V zmysle najnov-

šieho prístupu v procese environmentálnej regionalizácie Slovenska boli na základe piatich kvalitatívnych tried životného prostredia, geomorfologických pomerov a niektorých ďalších geografických, či administratívnych špecifík územia, definované **tri typy regiónov environmentálnej kvality**:

Regióny 1. environmentálnej kvality pokrývajú predovšetkým prostredie vysokej kvality (1. stupeň), pričom najmä v ich okrajových, niekedy aj centrálnych častiach sa môže vyskytnúť prostredie vyhovujúce (2. stupeň). Lokálne sú prítomné v regiónoch 1. environmentálnej kvality aj enklávy prostredia mierne narušeného (3. stupeň), spravidla najčastejšie v blízkosti väčších sídelných zoskupení.

Regióny 2. environmentálnej kvality predstavujú územia prechodného typu a sú z aspektu kvality životného prostredia veľmi heterogénne. Dominantným je tu prostredie vyhovujúce (2. stupeň) a tiež prostredie mierne narušené (3. stupeň). V antropogénne predisponovaných oblastiach je vcelku bežné aj prostredie narušené (4. stupeň) a výnimočne tiež prostredie silne narušené (5. stupeň). Preto bolo potrebné v niektorých prípadoch vymedziť v rámci regiónov 2. environmentálnej kvality ucelené okrsky s viac narušeným prostredím. Na strane druhej a síce v územiach výrazne nezasiahnutých antropogénnou činnosťou, sa tu nachádzajú „ostrovy" prostredia vysokej kvality (1. stupeň).

Regióny 3. environmentálnej kvality, medzi ktoré patria aj niektoré oblasti Zemplínskeho regiónu, reprezentujú tie územia, kde sa kumulujú environmentálne záťaže. Ich základom je prostredie silne narušené (5. stupeň) a prostredie narušené (4. stupeň). Z tohto dôvodu sa zvyknú označovať ako zaťažené (ohrozené) oblasti. Pre periférne zóny regiónov 3. environmentálnej kvality je typické prostredie mierne narušené (3. stupeň) a na ich rozhraní s regiónmi 2. environmentálnej kvality aj prostredie vyhovujúce (2. stupeň).

Lokalita umiestnenia **navrhovanej činnosti** sa podľa uvedenej klasifikácie nachádza v regióne 3. environmentálnej kvality **s prostredím mierne narušeným** (3. stupeň - rovinaté oblasti v okolí vodných tokov).

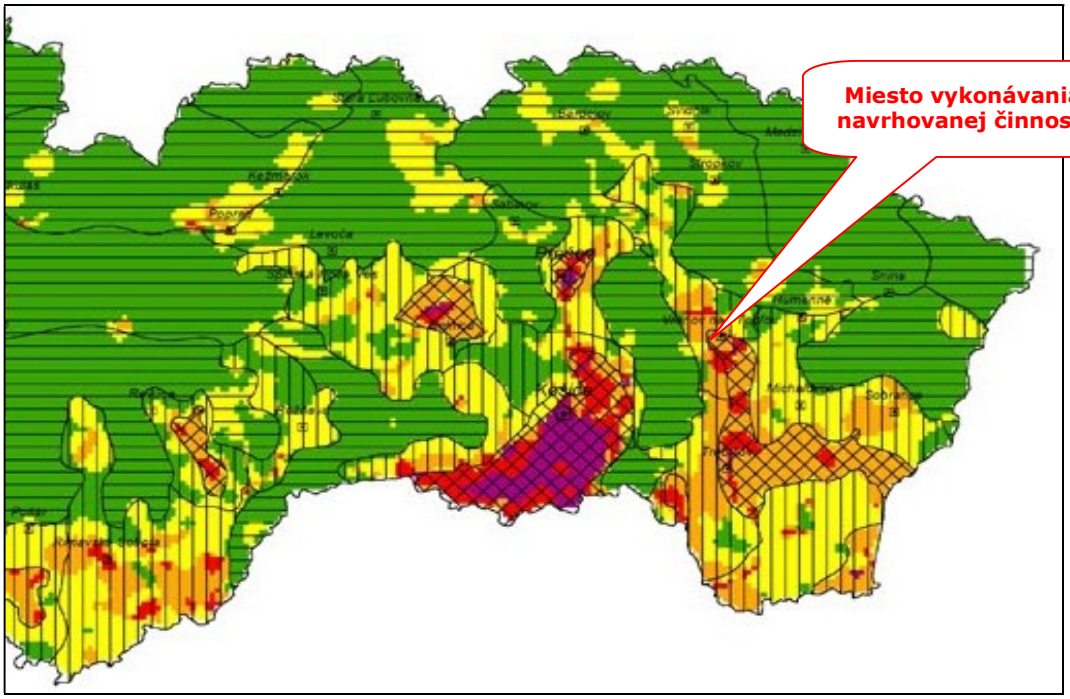

Obr. 27: Mapa územnej generalizácie environmentálnej kvality – východné Slovensko [2015]

Environmentálna kvalita	
	prostredie vysokej kvality
	prostredie vyhovujúce
	prostredie mierne narušené
	prostredie narušené
	prostredie silne narušené

Územia podľa stupňa environmentálnej kvality	
	1. stupeň
	2. stupeň
	3. stupeň

Obr. 28: Legenda k mape územnej generalizácie environmentálnej kvality

Porovnaním stavu počas piatich rokov 2010 – 2015 a stavu v roku 2016 došlo k miernemu nárastu regiónov s nenarušeným prostredím cca o 2,3 %. Uvedený nárast regiónov s nenarušeným prostredím vznikol realizáciou opatrení do životného prostredia pridelenými dotáciami regiónom z Operačného programu Životné prostredie v rokoch 2010 – 2015, ako aj novelizáciou zákonov v oblasti starostlivosti o životné prostredie.

Za najohrozenejšiu zložku životného prostredia územia, kde sa navrhovanú činnosť uvažuje umiestniť, možno považovať ovzdušie, pričom zdrojmi jeho znečistenia v záujmovom území sú najmä:

- Lokálne vykurovacie systémy na pevné palivá.
- Malé a stredné lokálne priemyselné zdroje bez náležitej odlučovanej techniky.
- Cestná doprava (oter povrchov ciest, pneumatík a brzdových obložení).
- Veterná erózia z nespevnených povrchov (zdroj najmä hrubej veľkostnej frakcie).
- Stavebné a búracie práce (priestorovo ohraničený zdroj najmä hrubej veľkostnej frakcie).
- Poľnohospodárske práce (časovo ohraničený zdroj najmä hrubej veľkostnej frakcie).
- Sekundárna prašnosť – jemné častice, ktoré vznikajú v ovzduší chemickou reakciou (napr. oxidov dusíka z cestnej dopravy a amoniaku z poľnohospodárstva).

Lokalita umiestnenia navrhovanej činnosti sa nachádza na samom okraji stále sa zmenšujúcej Zemplínskej zaťaženej oblasti:

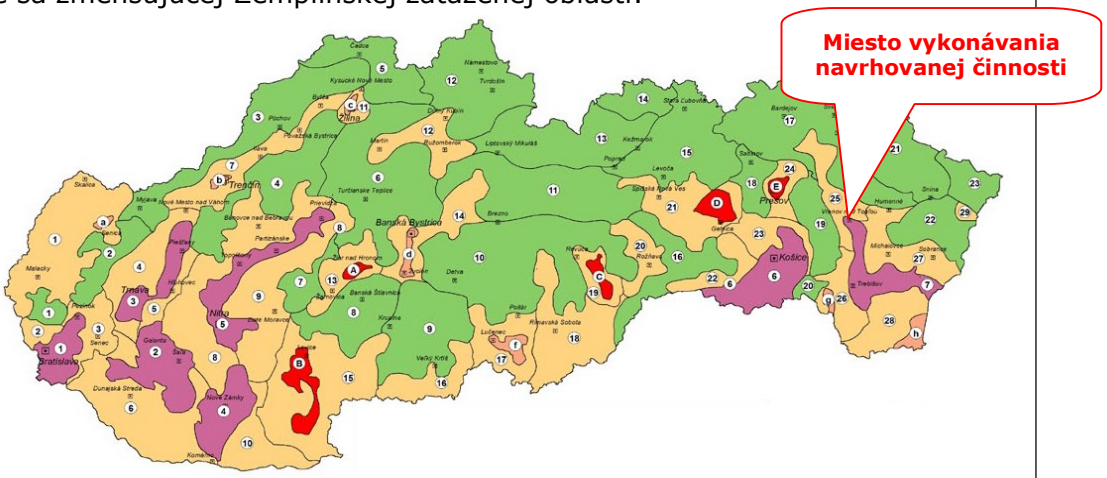

Obr. 29: Kvalita životného prostredia s vymedzením zaťažených oblastí [2015]

Legenda: Regióny 3. environmentálnej kvality (zaťažené oblasti):
1. Bratislavský, 2. Galantský, 3. Dolnopovažský, 4. Novozámocký, 5. Hornonitriansky, 6. Košický, **7. Zemplínsky**

Vo Vranove nad Topľou ale nebola od roku 2003 prekročená ustanovená limitná hodnota priemernej ročnej koncentrácie prachových častíc PM_{10} a od roku 2010 ani hodnota priemernej ročnej koncentrácie prachových častíc $PM_{2,5}$, pričom v niektorých posledných rokoch nedošlo ani k prekročeniu povoleného počtu prekročení limitnej hodnoty priemernej 24 hod. koncentrácie PM_{10}.

Preto možno vysloviť predpoklad, že pri aspoň dodržaní aktuálnych vývojových trendov, sa kvalita ovzdušia aj v Zemplínskej, zatiaľ zaťaženej oblasti, bude významným spôsobom zlepšovať.

Zdravotný stav obyvateľstva:

Zdravie je stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody, nie je to len neprítomnosť choroby, je výsledkom vzťahov medzi ľudským organizmom a sociálno-ekonomickými, fyzikálnymi, chemickými a biologickými faktormi životného prostredia, pracovného prostredia a spôsobom života. Jeho súčasná úroveň je produktom dlhoročného historického vývoja spôsobu života, organizácie spoločnosti, rozvoja vedy a techniky. Výsledný zdravotný stav jedinca určujú rôzne vplyvy. V posledných desaťročiach sa objavilo mnoho chorôb, ktorých príčinou je odraz zhoršovania kvality životného prostredia. Zdravotné problémy vyplývajú v súčasnosti najmä zo spôsobu života, sú to tzv. civilizačné choroby.

Na zdravotnom stave obyvateľstva sa podieľa:

- životný štýl (spôsob stravovania, práce, života, ...) – 50 %,
- životné prostredie (životné a pracovné podmienky) – 20 %,
- genetické faktory – 20 %,
- úroveň zdravotníctva – 10 %.

Zdravie ľudí, ktorí žijú v mestách a obciach je silne ovplyvnené formami a podmienkami ich spôsobu života a práce, kvalitou ich socioekonomického a životného prostredia a kvalitou, ako aj dostupnosťou služieb zdravotníckej starostlivosti.

Napriek zhoršeným parametrom životného prostredia, ktorým je populácia žijúca v mestách vystavená, pomáhajú zdravotný stav zmierňovať sekundárne vplyvy, ktorými môžu byť vyššie vzdelanie, racionálnejší prístup k spôsobu života v stravovaní, v pohybových aktivitách, či spracovaní stresov. Ľudia z vidieckych sídiel nemajú tak nepriaznivé životné prostredie ako ľudia z mestských sídiel. Žijú v lokalitách, kde nemajú dobrý prístup k veciam, ktoré ponúkajú mestá v blízkosti (úrady, inštitúcie, zdravotnícke zariadenia), zároveň však nie sú poškodení znečisťovaním životného prostredia a žijú v pokojných rekreačných oblastiach.

Kvalita životného prostredia sa odráža v environmentálnej regionalizácii Slovenska, v ktorej významnú úlohu zohrávajú environmentálne zaťažené oblasti. Podľa environmentálnej regionalizácie Slovenska až takmer 1/3 obyvateľov Slovenska žije v narušenom až silne narušenom životnom prostredí a toto narušenie je podmienené najmä hospodárskou aktivitou, ale aj kontamináciou geologických zložiek, ktoré negatívne vplývajú na zdravotný stav obyvateľstva daného regiónu.

Jedným z určujúcich determinantov zdravotného stavu obyvateľstva je úmrtnosť. Odráža faktory biologické, sociálne, ekonomické, ale aj environmentálne, ktoré na ňu pôsobia rôznou intenzitou. Úmrtnosť vplýva na úbytok populácie, mení jej štruktúru a prispieva k starnutiu. Slovenským dlhodobým hlavným trendom tohto procesu je jej pokles a hlavne po významných ekonomických zmenách v 90. rokoch sa tento pokles dynamizoval. Pokles úmrtnosti prispel k rastu dĺžky života populácie, čo možno vidieť na vývoji stred-

nej dĺžky života pri narodení. Stredná dĺžka života je dôležitým indikátorom zdravotného stavu, ktorý zároveň poukazuje na jeho stav. Jej hodnoty ovplyvňuje niekoľko ukazovateľov: stav zdravotníctva, úroveň kriminality, životné prostredie a mnoho ďalších faktorov. V roku **2019** bola **stredná dĺžka života** v okrese Vranov nad Topľou u mužov **73,10** roka a u žien **80,20** roka, čo je cca na úrovni slovenského priemeru. Celoslovensky stredná dĺžka života medziročne vzrástla u žien o 0,21 roka a u mužov o 0,39 roka. Za posledných 10 rokov vzrástla stredná dĺžka života pri narodení u žien o 0,95 roka, u mužov o 2,56 roka.

Významným trendom je znižovanie rozdielu hodnôt strednej dĺžky života pri narodení medzi pohlaviami. V roku 2008 bol rozdiel medzi pohlaviami 7,4 roka, do roku 2019 poklesol na 6,9 roka. Priemerná dĺžka života na Slovensku patrí ale medzi najnižšie spomedzi krajín Európskej Únie.

Celková úmrtnosť obyvateľov Slovenska sa od roku 1993 udržuje na úrovni pod 10 ‰, je ju možné charakterizovať relatívne stabilným vývojom, s miernymi nárastmi v rokoch 2005 a 2007, keď dosiahla hodnotu vyššiu ako 9,90 ‰. Rozdielne miery úmrtnosti sú charakteristické aj pre jednotlivé kraje Slovenska.

Podľa štatistických údajov z posledných rokov (pred začiatkom pandémie ochorenia COVID-19) vykazoval Prešovský kraj najnižšiu úmrtnosť na Slovensku. Mesto Vranov nad Topľou v rámci kraja vykazovalo, dá sa povedať, priemernú hodnotu úmrtnosti a to 8,6 ‰.

V monografii „Populačný vývoj v krajoch a okresoch Slovenska od začiatku 21. storočia", vydanej v roku 2019 viacerými vedeckými pracoviskami v rámci riešenia zadaného výskumného projektu, sa uvádza, že najpočetnejšie úmrtia obyvateľov Slovenska sú stále úmrtia na **choroby obehovej sústavy**, ktoré na celoštátnej úrovni tvoria **47 %** zo všetkých úmrtí. Na druhom mieste sú úmrtia na **nádorové ochorenia**, ktoré tvoria **26 %**. Tieto príčiny smrti patria aj do skupiny úmrtí, ktoré súvisia s vekom, resp. starnutím (starecká úmrtnosť), čo znamená, že sa prejavujú vo vyššom veku.

Slovensko vykazuje vysoké miery úmrtnosti z príčin, ktorým sa dalo predísť a ktoré sa dali liečiť, z čoho vyplýva naliehavá potreba obmedziť počet predčasných úmrtí prostredníctvom politík verejného zdravotníctva a zdravotnej starostlivosti. Investovanie do prevencie by mohlo pomôcť zlepšiť zdravotný stav obyvateľstva a znížiť rozdiely v oblasti zdravia. Len 1 % výdavkov na zdravotníctvo je pridelených na prevenciu v porovnaní s priemerom EÚ na úrovni 3 %. Posilnenie sektora primárnej starostlivosti by mohlo zlepšiť aj zisťovanie a manažment chronických chorôb a znížiť počet zbytočných hospitalizácií.

Podľa Výročnej správy Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom vo Vranove nad Topľou za rok 2019 patrí **okres Vranov nad Topľou** vzhľadom na zloženie obyvateľstva a spôsob ich života k okresom s pomerne vysokou chorobnosťou na črevné infekčné ochorenia ako dyzentéria, salmonelová enteritída a rôzne vírusové enteritídy. Časté sú aj parazitárne ochorenia ako svrab, zavšivavenosť a pod. V roku 2019 nebolo zaznamenané **žiadne úmrtie na prenosné ochorenie**.

V roku 2019 tu bolo zaznamenaných 7 nových prípadov ochorenia na TBC a nebol zaznamenaný žiadny prípad ochorenia na vírusovú hepatitídu typu A a typu B. Výskyt hnačkových ochorení medziročne klesol o 107 prípadov na 386 hlásených prípadov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný 1,11 násobný nárast počtu hlásených ochorení na varicellu – kiahne, zo 413 prípadov v roku 2018 na 460 v roku 2019.

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

Vplyvy uskutočnenia uvažovanej zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie záujmovej lokality nebudú mať typický charakter, ako mávajú zmeny činností, ktoré si vyžadujú rozsiahlejšie technické zásahy do zariadení, kde sa tieto činnosti pôvodne vykonávajú. Nepôjde totiž o žiadnu výstavbu nových objektov alebo o zmenu existujúcich stavieb, ale len o zmenu organizácie prevádzkovania existujúceho zariadenia, znamenajúcu zvýšenie ročného obratu zhromažďovaných odpadov.

Priame vplyvy budú predstavovať vplyvy súvisiace so zvýšenou intenzitou dopravy na prístupových komunikáciách do zariadenia, čo ale bude sústredené do krátkych časových úsekov, takže sa nepredpokladá, že napr. emisie hluku alebo látok znečisťujúcich ovzdušie významne nepriaznivo ovplyvnia súčasnú situáciu.

Nepriame vplyvy bude predstavovať len o niečo väčšia produkcia odpadov vznikajúcich v zariadení pri obslužných a servisných činnostiach.

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Zmena prevádzkovania zariadenia na zber odpadov sa uskutoční v jestvujúcom areáli dopravného podniku, kde sa nenachádzajú v bezprostrednej blízkosti žiadne obytné ani iné chránené zóny, a ani obyvatelia širšieho okolia záujmovej lokality nepocítia žiadne významne negatívne vplyvy zmeneného prevádzkovania riešeného zariadenia.

Prevádzka po zmene navrhovanej činnosti sa v podstate v ničom nebude odlišovať od terajšej situácie, pre obyvateľov mesta nebude predstavovať zdroj zdravotných rizík, ktoré sa chápu ako pravdepodobnosť vzniku škodlivých účinkov na ľudí v dôsledku ich expozície nebezpečným faktorom, pretože zariadenie na zber odpadov naďalej nebude zdrojom nadlimitných emisií hluku, kontaminácie pôdy, vody alebo znečistenia ovzdušia a celkovo teda nebude mať negatívny vplyv na zdravie obyvateľov mesta ani iných osôb, čo nakoniec vyplýva aj zo samotnej definície pojmu „limit", ktorý zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia ... v zn. n. p. v § 2 ods. 1 písm. z) definuje ako „úroveň expozície, ktorá aj keď sa pravidelne opakuje počas života, nebude nikdy viesť k negatívnemu účinku na zdravie, ako sa dá predpokladať podľa súčasného stavu poznania".

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná bez zásahu do zemského povrchu, takže určite nevyvolá zhoršenie existujúceho stavu horninového prostredia (zosuvy alebo svahové deformácie).

Prevádzkovanie navrhovanej činnosti po jej zmene nebude ovplyvňovať existujúci stav horninového prostredia a geomorfologických pomerov.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Na miestne klimatické pomery nebude mať zmena navrhovanej činnosti žiadny vplyv.

4. Vplyvy na ovzdušie

Na kvalitu ovzdušia po realizovanej zmene prevádzkovania zariadenia môže dočasne a len v určitých časových úsekoch vplývať občasne zvýšená intenzita dopravy na príjazdových komunikáciách k areálu zariadenia, ale významné zhoršenie kvality miestneho ovzdušia sa nepredpokladá.

5. Vplyvy na vodné pomery

Podľa § 11 ods. 7 písm. j) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách ... v zn. n. p. sa pod pojmom vodné pomery chápe starostlivosť o odkryté podzemné vody z hľadiska ochrany výskytu, množstva, kvality vôd, vodných ekosystémov a ekosystémov v krajine, priamo závislých od vôd.

Vychádzajúc z charakteru uvažovanej zmeny navrhovanej činnosti a umiestnenia prevádzkovaného zariadenia na zber odpadov je možné konštatovať, že v rámci uskutočnenia zmeny navrhovanej činnosti sa nebude jednať o také nakladanie s vodami, ktoré by bolo činnosťou ovplyvňujúcou miestne vodné pomery.

6. Vplyvy na pôdu

Kvôli realizácii zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k žiadnemu záberu poľnohospodárskej pôdy a samotná realizácia zmeny ani prevádzka po zmene činnosti nevyvolajú osobitné vplyvy na žiadnu poľnohospodársku pôdu.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Zmena prevádzkovania zariadenia nebude mať žiadny negatívny vplyv na miestne živočíšstvo, flóru a ich biotopy. Fauna a flóra nemá v záujmovom území priaznivé podmienky pre svoju existenciu.

8. Vplyvy na krajinu

Zmena navrhovanej činnosti bude uskutočnená vo vnútornom priestore už existujúceho objektu, napojeného na miestne inžinierske siete a cestnú komunikáciu. V krajinnej štruktúre realizáciou zmeny prevádzkovania zariadenia nepribudne nový technický prvok. Prevádzkovanie navrhovanej činnosti po jej zmene nebude ovplyvňovať terajší krajinný obraz.

9. Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Navrhovaná činnosť nezasahuje do chránených území, území NATURA 2000, území európskeho významu, ani do biotopov európskeho významu a národného významu teraz a nebude zasahovať ani po uskutočnení uvažovanej zmeny. To isté sa týka aj ochranných pásiem vodných zdrojov, vodohospodársky chránených území a významných vodných tokov. Územie, na ktorom sa navrhovaná činnosť vykonáva sa nachádza v I. stupni ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Navrhovaná zmena činnosti nespôsobí ohrozenie chránených území a ich ochranných pásiem.

10. Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na miestny územný systém ekologickej stability.

11. Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na miestny urbánny komplex a využívanie zeme.

12. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Zmena navrhovanej činnosti nezmení stav miestnych kultúrnych a historických pamiatok.

13. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V lokalite navrhovanej činnosti sa nenachádzajú paleontologické náleziská ani významné geologické lokality.

14. Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

Zmena navrhovanej činnosti nijako neovplyvní miestne kultúrne hodnoty nehmotnej povahy.

15. Iné vplyvy

So zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov a kultúrnych pamiatok, ako aj na základe výsledkov skúmania predpokladaných vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie, neboli identifikované žiadne iné súvislosti s navrhovanou zmenou činnosti, ktoré by mohli byť viazané na stav životného prostredia v dotknutom území.

16. Priestorová syntéza vplyvov zmeny činnosti v území

Zamýšľaná zmena navrhovanej činnosti a jej predstavený obsah a rozsah podáva dôkaz o tom, že uskutočnenie zmeny navrhovanej činnosti nebude znamenať žiadnu antropogénnu záťaž záujmového územia, nakoľko bude uskutočnená v intraviláne existujúceho sídelného útvaru a k pretvoreniu pôvodnej prírodnej krajiny tak nedôjde.

Vytvorením syntetického obrazu negatívnych vplyvov na obyvateľstvo, prírodné prostredie, krajinu, urbánny komplex a využitie zeme je možné preukázať, že tieto vplyvy vždy bude možné klasifikovať na úroveň akceptovateľných vplyvov, pretože legislatívne stanovené limitné úrovne nebudú prekračovať.

17. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Ako už bolo v jednotlivých kapitolách tohto oznámenia prezentované, navrhovateľ na základe predstaveného posúdenia oprávnene predpokladá, že žiadny z očakávaných vplyvov uvažovanej zmeny vykonávanej činnosti nebude v etape ďalšieho prevádzkovania činnosti, dosahovať významné úrovne, blížiace sa limitom stanoveným príslušnými právnymi predpismi pre oblasti ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia, ochrany verejného zdravia, ochrany pred požiarmi, ochrany práce a bezpečnosti technických zariadení.

Povinnosť pravidelného monitorovania, odborného posudzovania aktuálneho stavu a reálnych vplyvov prevádzkovania zariadenia a vyhodnocovanie ich úrovní vyplýva pre prevádzkovateľa zariadenia z jednotlivých príslušných

právnych predpisov, pričom kontrola rozsahu a kvality monitorovania a použitých postupov posudzovania a ich výsledkov je kompetenciou príslušných štátnych orgánov.

18. Prevádzkové riziká a ich možný vplyv na územie

Riziko vzniku technických porúch, havárií a ľudských zlyhaní nie je možné úplne vylúčiť nikdy, ale možné je zabezpečiť uplatňovanie preventívnych opatrení, ktoré riziko vzniku mimoriadnych udalostí a ich prípadné dôsledky môžu znížiť na minimum. Toto je možné zabezpečiť pravidelnou kontrolou stavu stavebných objektov a využívaných technických zariadení a zodpovedným výberom osôb, zúčastnených na prevádzkovanej činnosti, ich dostatočným oboznámením s uplatňovanými pracovnými postupmi a preventívnymi opatreniami a pravidelným monitorovaním činnosti týchto osôb a celkovej situácie v zariadení. Na účel zvládnutia mimoriadnych udalostí sa vyhotovujú tzv. havarijné plány, ktorých účelom je zabezpečenie minimalizácie prípadných škôd pri vzniknutej udalosti.

Ani pri budúcom prevádzkovaní, po zmene navrhovanej činnosti nie je, ako všade inde, úplne vylúčené, že nemôže dôjsť k vzniku udalostí, ktorých dôsledkom by bolo ohrozenie, alebo dokonca zhoršenie stavu životného prostredia ako následok nekontrolovateľného úniku škodlivých látok do ovzdušia, pôdy alebo vodného prostredia. Preto pri ďalšom prevádzkovaní navrhovanej činnosti budú aktivity zúčastnených zodpovedných osôb orientované najmä na dodržiavanie stanovených pracovných postupov a vykonávanie pravidelného odborného monitoringu najmä kritických miest zariadenia.

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Obchodná spoločnosť EKO-FBB, s. r. o. so sídlom vo Vranove nad Topľou prevádzkuje v rámci nakladania s nebezpečnými aj s inými ako nebezpečnými odpadmi zariadenie na zber odpadov na Mlynskej ulici vo Vranove nad Topľou.

V tomto zariadení sa dočasne zhromažďujú najmä technické a niektoré stavebné odpady, vyzbierané od iných osôb, predbežne sa tu niektoré odpady triedia a následne sa prepravujú do spracovateľských zariadení na zhodnotenie alebo na zneškodnenie.

Prevádzkovateľ zariadenia na zber odpadov má v úmysle zvýšiť množstvo nebezpečných odpadov, prijímaných do tohto zariadenia počas celého kalendárneho roka (tzv. ročný obrat), na úroveň minimálne 10 ton vyzbieraných nebezpečných odpadov za rok.

Tento cieľ chce ale prevádzkovateľ zariadenia dosiahnuť nie zvýšením priestorovej zhromažďovacej kapacity zariadenia, ale zintenzívnením zberu odpadov priamo u ich pôvodcov a držiteľov a tiež získaním nových obchodných partnerov, pravidelne produkujúcich odpady pri svojej činnosti.

Vzhľadom na to, že v danom prípade ide o záležitosť, ktorá podlieha procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie lokality, kde sa zariadenie na zber odpadov nachádza, bolo na tento účel potrebné vykonať viaceré hodnotenia predpokladaných vplyvov uvažovanej zmeny vykonávanej činnosti na miestne životné prostredie a možných vplyvov na zdravie ľudí, žijúcich v dotknutej lokalite. Výsledky vykonaného komplexného zhodnotenia očakávaných vplyvov sú uvedené v jednotlivých kapitolách tohto oznámenia a na základe ich zlúčeného, syntézneho obrazu je možné oprávnene konštatovať, že navrhovaná zmena prevádzkovania zariadenia a jeho ďalšie využívanie nebude mať žiadny nepriaznivý vplyv na blízke ani vzdialenejšie

okolie zariadenia, že kvalita a pohoda života miestnych obyvateľov nebude nijako znížená a už vôbec nebude znamenať ohrozenie ich zdravia.

Zariadenie na zber odpadov bude naďalej podliehať dohľadu a kontrolám príslušných orgánov štátnej správy, takže o situácii v zariadení bude vždy dostatok informácií, na základe ktorých bude možné vykonať akékoľvek prípadné zmeny a opatrenia, ak to bude potrebné, pretože spoločnosť EKO-FBB, s. r. o. nemá v úmysle vykonávať svoju činnosť takým spôsobom, ktorý by mohol akokoľvek ohrozovať miestne životné prostredie, alebo rušivo pôsobiť na obyvateľov mesta Vranov nad Topľou.

VI. Prílohy

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie:

   Navrhovaná činnosť nebola pred vydaním súhlasu na jej prevádzkovanie (2016) posudzovaná podľa v tom čase platných právnych predpisov o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, pretože prevádzkovateľ zariadenia mal v úmysle prevádzkovať ho od roku 2016 s množstvom vyzbieraných nebezpečných odpadov za rok menším ako 10 ton, čo bola hodnota neprevyšujúca prahovú hodnotu, stanovenú pre zisťovacie konanie o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktorá predstavovala minimálne 10 ton vyzbieraných nebezpečných odpadov za rok.

2. Mapa širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe:

Obr. 30: Umiestnenie navrhovanej činnosti vo vzťahu k okolitej zástavbe

Miesto vykonávania navrhovanej činnosti je od najbližšieho trvalo obývaného ľudského sídla vzdialené vzdušnou čiarou 95 m, ale reálne ich oddeľujú dve línie vyšších nebytových stavieb, ktoré bránia priamemu dosahu vplyvov prevádzkovaného zariadenia na zber odpadov na toto obývané sídlo.

3. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti

Dokumentáciu k zmene navrhovanej činnosti nebolo potrebné vypracovať.

VII. Dátum spracovania

Dátum spracovania oznámenia: **2. júl 2021**

VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia

Meno a priezvisko: **Ing. Pavol Jakubčin**
Adresa: Okulka 20/10
093 01 Vranov nad Topľou

Podpis:

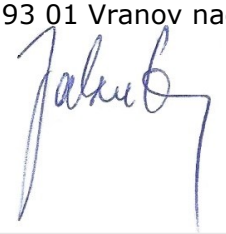

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa

Meno a priezvisko: **Ján Bačovčin**
Podpis:

EKO - FBB s.r.o.
Lúčna 1055
093 01 Vranov nad Topľou
IČO: 36471950 IČ DPH: SK2020001357
TEL./FAX: 057/44 647 80

Okresný úrad Vranov nad Topľou

Odbor starostlivosti o životné prostredie
Námestie slobody č.5 Vranov nad Topľou

Č.j. : OU-VT-OSZP-2016/003067-04/KB 19.04.2016 Vranov nad Topľou

Rozhodnutie je
právoplatné dňom 13.05.2016
vykonateľné dňom 13.05.2016
Vo Vranove nad Topľou 16.5.2016 podpis

R o z h o d n u t i e

Okresný úrad Vranov nad Topľou, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy podľa § 5 zákona NR SR č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov , § 108 ods. 1 písm. m/ zákona NR SR číslo 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade so zákonom číslo 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov :

1. zrušuje

v zmysle § 114 ods. 1 písm. b/ zákona NRSR číslo 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia vo Vranove nad Topľou číslo 2009/00479-04/KB zo dňa 24.04.2009, ktorým bol udelený súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov pre spoločnosť EKO-FBB, s.r.o. Lúčna 1055 Vranov nad Topľou, IČO 36 471 950, ktoré sa nachádza na Ulici Mlynskej 1345 vo Vranove nad Topľou.

2. udeľuje pre

EKO-FBB, spoločnosť s ručením obmedzeným

Lúčna 1055
093 01 Vranov nad Topľou

IČO : 36 471 950
Miesto nakladania s odpadmi : Ulica Mlynská 1345 , Vranov nad Topľou

Podľa § 97 ods. 1 písm. d/ zákona NRSR číslo 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

súhlas

na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov, ktoré sa nachádza na Ulici Mlynskej 1345 vo Vranove nad Topľou.

V zariadení je možné zberať ostatné odpady a nebezpečné odpady, ktoré sú v zmysle vyhlášky MŽPSR číslo 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov zaradené nasledovne :

02 01 08 – agrochemické odpady obsahujúce nebezpečné látky
03 01 04 – piliny, hobliny odrezky , odpadové rezivo obsahujúce nebezpečné látky
04 02 16 – farbivá a pigmenty obsahujúce nebezpečné látky
05 01 03 – kaly z dna nádrží
06 04 04 – odpady obsahujúce ortuť
08 01 11 – odpadová farba a laky obsahujúce organické rozpúšťadlá alebo iné nebezpečné látky
08 01 13 – kaly z farieb alebo laku obsahujúce organické rozpúšťadlá alebo iné nebezpečné látky
08 03 17 – odpadový toner do tlačiarne obsahujúce nebezpečné látky
12 01 07 – minerálne rezné oleje neobsahujúce halogény okrem emulzií a roztokov
12 01 09 – rezné emulzie a roztoky neobsahujúce halogény
12 01 10 – syntetické rezné oleje
12 01 14 – kaly z obrábania obsahujúce nebezpečné látky
12 01 16 – odpadový pieskovací materiál obsahujúce nebezpečné látky
13 01 10 – nechlórované minerálne hydraulické oleje
13 01 11 – syntetické hydraulické oleje
13 01 12 – biologicko ľahko rozložiteľné hydraulické oleje
13 01 13 – iné hydraulické oleje
13 02 05 – nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje
13 02 06 – syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje
13 02 07 – biologicky ľahko rozložiteľné syntetické motorové , prevodové a mazacie oleje
13 02 08 – iné motorové, prevodové a mazacie oleje
13 03 07 – nechlórované minerálne izolačné a teplonosné oleje
13 03 08 – syntetické a teplonosné oleje
13 03 09 – biologicky ľahko rozložiteľné izolačné a teplonosné oleje
13 03 10 – iné izolačné a teplonosné oleje
13 05 01 – tuhé látky z lapačov piesku a odlučovačov oleja z vody
13 05 02 – kaly z odlučovačov oleja z vody
13 05 03 – kaly z lapačov nečistôt
13 05 06 – olej z odlučovačov oleja z vody
13 05 07 – voda obsahujúca olej z odlučovačov oleja z vody
13 05 08 – zmesi odpadov z lapačov piesku a odlučovačov oleja z vody
13 07 01 – vykurovací olej a motorová nafta
13 07 02 – benzín
13 07 03 – iné palivá /vrátane zmesí/
15 01 10 – obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami
15 01 11 – kovové obaly obsahujúce nebezpečný tuhý pórovitý základný materiál
15 02 02 – absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami
15 02 03 – absorbenty, filtračné materiály, handry na čistenie a ochranné odevy iné ako uvedené v 150202 /O/

16 01 07 – olejové filtre
16 01 13 – brzdové kvapaliny
16 01 14 – nemrznúce kvapaliny obsahujúce nebezpečné látky
16 01 22 – časti inak nešpecifikované /O/
16 02 11 – vyradené zariadenia obsahujúce chlórované uhľovodíky, HCFC, HFC
16 02 12 – vyradené zariadenia obsahujúce voľný azbest
16 02 13 – vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12
16 02 14 – vyradené zariadenia iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 13 /O/
16 02 15 – nebezpečné časti odstránené z vyradených zariadení
16 02 16 – časti odstránené z vyradených zariadení, iné ako uvedené v 16 02 15 /O/
16 06 01 – olovené batérie
16 07 08 – odpady obsahujúce olej
16 07 09 – odpady obsahujúce iné nebezpečné látky
16 08 02 – použité katalyzátory obsahujúce nebezpečné prechodné kovy...
16 08 07 – použité katalyzátory kontaminované nebezpečnými látkami
17 0106 – zmesi alebo oddelené zložky betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky obsahujúce nebezpečné látky
16 10 01 – vodné kvapalné odpady obsahujúce nebezpečné látky
17 01 06 – zmesi alebo oddelené zložky betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky obsahujúce nebezpečné látky
17 02 04 – sklo, plasty, drevo obsahujúce nebezpečné látky
17 04 09 – kovový odpad kontaminovaný nebezpečnými látkami
17 04 10 – káble obsahujúce olej, uhoľný decht a iné nebezpečné látky
17 04 11 – káble iné ako uvedené v 170410 /O/
17 05 03 – zemina a kamenivo obsahujúce nebezpečné látky
17 05 05 – výkopová zemina obsahujúca nebezpečné látky
17 09 03 – iné odpady zo stavieb a demolácií vrátane zmiešaných odpadov
19 03 04 – čiastočne stabilizované odpady označené ako nebezpečné
19 08 11 – kaly obsahujúce nebezpečné látky z biologickej úpravy priemyselných odpadových vôd
19 08 13 – kaly obsahujúce nebezpečné látky z inej úpravy priemyselných odpadových vôd
20 01 21 - žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť
20 01 23 – vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky
20 01 35 – vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 200121 a 200123, obsahujúce nebezpečné časti /
20 01 36 – vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35 /O/

Podmienky súhlasu :

1. V prípade akýchkoľvek zmien /legislatívnych, organizačných , technických a pod./ v prevádzkovaní zariadenia na zber odpadov, prepracovať - upraviť prevádzkový poriadok a tento predložiť tunajšiemu úradu na vedomie.

2. Dodržiavať prevádzkový poriadok zariadenia na zber odpadov.

3. Oddelený zber eletroodpadu a jeho zhromažďovanie uskutočňovať v členení na zberové skupiny určené v § 10 vyhlášky MŽPSR číslo 373/2015 Z.z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov.

4. Prevádzkovateľovi zariadenia na zber odpadov sa ukladá, aby pred ukončením činnosti zabezpečil vývoz a zhodnotenie resp. zneškodnenie všetkých odpadov na ktoré sa udelil súhlas, ale aj tých ktoré vznikli pri tejto činnosti.

5. Súhlas sa udeľuje na dobu určitú a to **do 30.06.2018.**

6. Tunajší úrad môže udelený súhlas zmeniť, alebo zrušiť v zmysle § 114 zákona NRSR č.79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Odôvodnenie

Dňa 24.03.2016 podala spoločnosť EKO-FBB s.r.o. Lúčna 1055 Vranov nad Topľou, na Okresnom úrade Vranov nad Topľou, odbor životného prostredia žiadosť o zmenu rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia vo Vranove nad Topľou č.j. 2009/00479-04/KB, ktorým jej bol udelený súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov, ktoré sa nachádza na Ulici Mlynskej 1345 vo Vranove nad Topľou. Žiadateľ požiadal o rozšírenie súhlasu na zber ďalších odpadov a svoju žiadosť odôvodnil legislatívnymi zmenami v odpadovom hospodárstve /zrušenie súhlasu na zber elektroodpadov, zmenou v katalógu odpadov/. Súčasťou žiadosti boli nasledovné doklady :

- zoznam odpadov
- výpis z obchodného registra číslo el-2409/2016/P vydaného Okresným súdom Prešov dňa 02.02.2016 pre spoločnosť EKO-FBB spoločnosť s ručením obmedzený
- rozhodnutie Okresného úradu Vranov nad Topľou číslo OU-VT-OSZP-2015/002675-04/KB z dňa 29.04.2015/
- rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia vo Vranove nad Topľou číslo 2010/00598-02/KB zo dňa 04.06.2012
- rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia vo Vranove nad Topľou číslo 2012/00418-04 zo dňa 23.04.2012
- rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia vo Vranove nad Topľou číslo 2009/00479-04/KB zo dňa 24.04.2009

- Zmluva o dielo č.1299/BA/2005 uzatvorená so spoločnosťou ARGUSS, s.r.o. Blumentálska 19 Bratislava zo dňa 11.04.2005
- Zmluva o vývoze odpadu č,21007 uzatvorená so spoločnosťou Marius Pedersen a.s., Trenčín zo dňa 06.08.2007
- Rámcová zmluva č.Z51050009 uzatvorená so spoločnosťou EBA s.r.o. Bernolákovo uzatvorená dňa 25.4.2005
- Zmluva o odbere, úprave, zhodnotení alebo zneškodnení odpadov,prieskumné a asanačné práce číslo Z/17/2010-DP zo dňa 19.5.2010, vrátane prílohy č.1 a č.2

- Opatrenia pre prípad havárie
- Prevádzkový poriadok zariadenia na zber odpadov
- Správny poplatok vo výške 4,-€

Na základe žiadosti nariadil Okresný úrad Vranov nad Topľou, odbor starostlivosti o životné prostredie dňa 30.03.2016 ústne konanie, ktoré sa konalo dňa 15.04.2016 na prevádzke, ktorá sa nachádza na Ulici Mlynskej číslo 1345 vo Vranove nad Topľou.

Kontrolou prevádzky bolo zistené, že zariadenie na zber odpadov je označené na viditeľnom mieste, odpady sa zhromažďuje podľa druhov, nebezpečné odpady sa zhromažďujú v sklade a sú označené identifikačnými listami. Prevádzkovateľ vedie evidenciu o zberaných odpadoch na predpísaných tlačivách – evidenčných listoch. Žiadateľ má zabezpečené zhodnotenie resp. zneškodnenie zberaných odpadov oprávnenými osobami, vypracovaný prevádzkový poriadok a havarijný plán pre prípad havárie pri nakladaní s nebezpečnými odpadmi.

Účastníci konania počas správneho konania nevzniesli žiadne pripomienky k rozšíreniu súhlasu na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov.

Správny poplatok bol zaplatený E-kolkom v hodnote 4-, € v zmysle zákona NRSR č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch, v znení neskorších predpisov a to podľa položky č. 162 písm. y/ sadzobníka správnych poplatkov, ktorí tvorí prílohu vyššie uvedeného zákona.

Z dôvodu toho, že je v platnosti nová legislatíva na úseku odpadového hospodárstva, rozhodol sa tunajší úrad v zmysle v zmysle § 114 ods. 1 písm. b/ zákona NRSR číslo 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov rozhodnutie Okresného úradu Vranov nad Topľou, odboru starostlivosti o životné prostredie číslo OU-VT-OSZP-2009/00479-04/KB zo dňa 24.04.2009 zrušiť a vydať nové rozhodnutie.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie podľa § 53 zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Podľa § 54 citovaného zákona odvolanie sa podáva na Okresnom úrade Vranov nad Topľou, odbor starostlivosti o životné prostredie. Odvolacím orgánom je Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov – referát starostlivosti o životné prostredie.
Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní všetkých riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť jeho zákonnosť môže byť preskúmaná súdom.

Ing. Juraj Andrejco
vedúci odboru

5

Doručí sa :

1. EKO-FBB, s.r.o., Majerovce 78, ,094 09 Sedliská
2. Mesto Vranov nad Topľou, Dr.C.Daxnera 87, 093 01 Vranov nad Topľou
3. Okresný úrad Vranov nad Topľou, odbor starostlivosti o životné prostredie, spis

OKRESNÝ
ÚRAD
VRANOV NAD TOPĽOU

odbor starostlivosti o životné prostredie
Námestie slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou

Č.j. : OU-VT-OSZP-2018/005014-04/KB 14.04.2018 Vranov nad Topľou

Rozhodnutie je
právoplatné dňa 4.5.2018
vykonateľné dňa 4.5.2018
Vo ... 21.5.2018 podpis

Rozhodnutie

Okresný úrad Vranov nad Topľou Odbor starostlivosti o životné prostredie ako vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy podľa § 5 zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov , § 108 ods. 1 písm. m/ zákona číslo 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov /ďalej len zákon o odpadoch/, v súlade so zákonom číslo 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a rozhodujúc podľa § 114 ods. 1 písm. a/ zákona o odpadoch :

mení

v zmysle § 97 ods. 16 zákona číslo 79/2015 Z. z. zákona o odpadoch podmienku súhlasu číslo 5. rozhodnutia Okresného úradu Vranov nad Topľou Odbor starostlivosti o životné prostredie číslo OU-VT-OSZP-2016/003067-04/KB zo dňa 19.04.2016, ktorým bol udelený súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov pre spoločnosť EKO-FBB s.r.o. Lúčna 1055 Vranov nad Topľou IČO 36 471 950, ktoré sa nachádza na Ulici Mlynskej 1345 Vranov nad Topľou takto :

Súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov sa predlžuje do 31.07.2021.

Ostatné časti predmetného rozhodnutia ostávajú v platnosti.

Toto rozhodnutie je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia Okresného úradu Vranov nad Topľou Odbor starostlivosti o životné prostredie číslo OU-VT-OSZP-2016/003067-04/KB zo dňa 19.04.2016.

1

OU-VT-OSZP-2018/005014-04/KB

Odôvodnenie

Dňa 20.03.2018 podala spoločnosť EKO-FBB s.r.o. Lúčna 1055 Vranov nad Topľou na Okresnom úrade Vranov nad Topľou Odbor životného prostredia žiadosť o predĺženie súhlasu na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov, ktoré sa nachádza na Ulici Mlynskej 1345 Vranov nad Topľou. Žiadateľ svoju žiadosť odôvodňuje tým, že od vydania predmetného súhlasu neprišlo k žiadnej zmene a predmetný súhlas chce naďalej využívať pri svojej podnikateľskej činnosti. K žiadosti boli doložené nasledovné doklady :

- rozhodnutie číslo OU-VT-OSZP-2016/003067-04/KB zo dňa 19.04.2016
- výpis z obchodného registra Okresného súdu Prešov k dátumu 02.03.2018
- potvrdenie o úhrade správneho poplatku zo dňa 20.03.2018

Na základe žiadosti nariadil Okresný úrad Vranov nad Topľou Odbor starostlivosti o životné prostredie dňa 21.03.2018 ústne konanie, ktoré sa konalo dňa 11.04.2018 na prevádzke, ktorá sa nachádza na Ulici Mlynskej 1345 Vranov nad Topľou . Kontrolou prevádzky bolo zistené, že zariadenie na zber odpadov je označené na viditeľnom mieste v zmysle vyhlášky MŽPSR číslo 371/2015 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení Vyhlášky MŽPSR číslo 322/2017 Z.z., odpady sa zhromažďuje podľa druhov na sklade v kovových a plastových obaloch kontajneroch a v sklade. Prevádzkovateľ vedie evidenciu o zberaných odpadoch na predpísaných tlačivách – evidenčných listoch, ktorá pravidelne doplňuje. Má vypracovaný prevádzkový poriadok a vypracované opatrenia pre prípad havárie pri nakladaní s nebezpečným odpadom.

Na konaní bolo podanie doplnené o zmluvy o odbere zberaných odpadov s oprávnenými osobami :

- zmluva číslo 039/04/2005-F1 uzatvorená so spoločnosťou V.O.D.S., a.s. Podnikateľská 2 Košice zo dňa 11.5.2005
- zmluva číslo Z/17/2010-DP uzatvorená so spoločnosťou GEOPOL Prešov zo dňa 18.5.2010
- zmluva číslo 174/2002 uzatvorená so spoločnosťou FECUPRAL spol. s r.o., Veľký Šariš zo dňa 13.2.2002
- zmluva o dielo č.26/2002 uzatvorená so spoločnosťou AGB ekoservis, s.r.o. Košice zo dňa 20.3.2002
- zmluva číslo 24007 uzatvorená so spoločnosťou Marius Pedersen, a.s., Trenčín zo dňa 6.8.2007
- zmluva o dielo č. 2/10/ECD uzatvorená so spoločnosťou ENVIRONCENTRUM , spol .s r.o. Košice zo dňa 14.5.2010
- zmluva o dielo uzatvorená so spoločnosťou KONZEKO spol. s r.o., Areál NPZ 510 Markušovce zo dňa 18.9.2017
- dodatok č.11 k rámcovej zmluvy č. Z59060001 uzatvorenej so spoločnosťou EBA, s.r.o. Bratislava zo dňa 16.12.2016
- zmluva ARZ – 10 – 04 - 2018 uzatvorená so spoločnosťou REMOPEL s.r.o. Hollého 30 Sabinov zo dňa 16.12.2016

Účastníci konania počas správneho konania nevzniesli žiadne pripomienky k rozšíreniu súhlasu na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov.

OU-VT-OSZP-2018/005014-04/KB

Zaplatenie správneho poplatku dokladoval žiadateľ potvrdením o úhrade správneho poplatku v hodnote 4-, € v zmysle zákona NRSR č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch, v znení neskorších predpisov a to podľa položky č. 162 písm. y/ sadzobníka správnych poplatkov, ktorí tvorí prílohu vyššie uvedeného zákona.

Na základe vyššie uvedeného rozhodol tunajší úrad tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie podľa § 53 zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Podľa § 54 citovaného zákona odvolanie sa podáva na Okresnom úrade Vranov nad Topľou Odbor starostlivosti o životné prostredie. Odvolacím orgánom je Okresný úrad Prešov Odbor opravných prostriedkov – referát starostlivosti o životné prostredie.
Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní všetkých riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť jeho zákonnosť môže byť preskúmaná súdom.

Okresný úrad Vranov nad Topľou 7

Ing. Anton Olah
poverený vedením odboru

Doručí sa :
1.EKO-FBB, Lúčna 1055, 093 01 Vranov nad Topľou
2.Mesto Vranov nad Topľou, Dr. C. Daxnera 87, 093 16 Vranov nad Topľou
3.Okresný úrad Vranov nad Topľou Odbor starostlivosti o životné prostredie, spis

3